CUMARTESİ 18 TEMMUZ 1936

TAN EVİ
Gazetecilik, Matbaacılık, Klişecilik
TELEFON : 24318, 24319, 24310.
TELGRAF : TAN, İSTANBUL
İKİNCİ YIL — No. 448.
5 KURUŞ

TAN

SİYASAL GÜNDELİK GAZETE

Yunanistan Akdeniz paktından ayrıldığını italyan elçisine ve Londraya bildirdi

[Yazısı 3 üncü sayfada]

Pazartesiye Boğazları işgal ediyoruz

Tersine dönmüş bir dünya

Yabancı milletlerin uzağı görür siyaset sahibi olmalarına eskiden imrenir, dururduk. Bugün yabancılar bize gıpta etmelidir.

İstibdat idaresinin karanlık günlerinde, haricî tesirlere, vukuata ve cahil ve müstebit bir hükümdarın keyfine göre hükûmet gemimiz bocalayıp durduğu sıralarda hepimizin hayalinde tekemmülün en son gayesi diye bir İngiltere vardı. Biz burnumuzun ucunu göremezken, vukuatın sellerine körükörüne kapılıp giderken, hayalimizdeki İngiltere yüz sene sonrasını görmek kudretini haizdi. Bu görüşüne göre her hareketini iptidadan hesaplıyor, aradan yüz sene geçince her vak'a o hesaba göre zuhur ediyor, İngilterenin her sahadaki mukadderatı böylece iptidadan noktası noktasına tanzim edilmiş bulunuyordu.

Bu kanaatte bulunan yalnız biz değildik. Dünyanın her köşesinde İngiliz kudreti hakkında ayni itimat vardı. Bu itimat ve saygı, İngilizler için müthiş bir nüfuz ve itibar kaynağı teşkil ediyordu. Hariçte yaşayan insanların İngilizleri bu kadar faik görmesi, İngilizlerin her hareketinde bir hesap ve keramet farzetmesi, Büyük Britanya İmparatorluğunda güneşin hiçbir zaman batmamasına sebep oluyordu. Bir avuç İngilizin maddi kuvvete dayanmaksızın dünyaya hâkim kalmasını temin ediyordu.

Gel zaman, git zaman, dünyada ölçüler değişti. Her milletin gözü açıldı. Dünyanın en kara kuvveti, en kızıl kuvvet haline girdi. Belki de İngilterede İmparatorluk kuran, büyük çapta adamların nesli tükendi.

Bugün İngilizlerin kendileri, yüz sene sonrasını görerek mukadderatlarının dümenini ona göre tutmak kudretini haiz olduklarını iddia etmiyorlar. Bilâkis tereddütten, uzağın görülmemesinden, idarei maslahat siyaseti takip edilmesinden, müstakar bir gidiş bulunmamasından acı acı şikâyet ediyorlar. İngiliz Parlâmento azasından Sir Edward Grigg, Observer gazetesinde, büyük İngiliz devlet adamı Joseph Chamberlain'in doğumunun yüzüncü senesi münasebetile yazdığı dikkate değer bir yazıda diyor ki: *"Chamberlain, İngiliz milletinin sevki tabii ile daima doğru yolu bulduğuna inanırdı. Halkın maişet ve irfan seviyesini yükseltmek suretile doğru yolu bulmak kudretinin yükseleceğine kani idi. Bir de maziden devralınan mirasın yeni nesle noksansızca geçebilmesi için İmparatorluk kuvvetinin ve birliğinin idame edilmesi lâzım olduğu düşüncesinde idi.„*

Sir Edward Grigg'in fikrince bu gün İmparatorluk müttehit bir manzara gösteriyor. Halbuki müttehit olması maceradan uzak kalmakla beraber emniyeti namına kendini müdafaa edebilmesi lâzımdır.

İngiliz mebusu diyor ki: *"Bundan bir sene evvel harici siyasetimizin ve müdafaa siyasetimizin istinat ettiği sulh sistemi epeyce kuvvetli görünüyordu. İngiltere, Fransa ve İtalyanın imzalarına ilâveten Almanya imzası da Lokarno misakına basılmış bulunuyordu. Almanya filhakika silâhlanıyordu, fakat harbe hazırlık mânası verecek bir şekil ve sür'atte değil... İtalya Milletler Cemiyeti ile hoş geçinmiyor ve Şarki Afrikaya asker gönderiyordu. Fakat Cemiyet misakı dahilinde sulhün idame edileceğine kimsenin şüphesi yoktu. Fransız - Rus misakı tasdik edilmemişti. Ren sahası askerlikten âzade halde idi. İngilterenin Akdenizdeki tarihî nüfuz ve itibarı henüz sarsılmamıştı.*

Bu saydığım şeyler yalnız 12 ay evveline aitti. Bugün herşey değişmiştir. İtalya Milletler Cemiyetine meydan okumuş ve Cemiyeti hiçe saymıştır. Lokarno misakına dahil midir, değil midir? Bunu kimsenin bildiği yoktur. İtalya, dünya yüzünde

[Arkası 6 mcıda]

TAN

Boğazlar mukavelesi pazartesi günü saat 22 de imzalanıyor

Titülesko imza merasimi için Montröye geliyor Hükûmetimiz T. R. Arası hararetle tebrik etti

Boğazların tahkimi ve işgali için bir program hazırlanmaktadır. Mukavelenin tahriri bitmiştir, konferans bugün yine toplanacaktır

Boğazları işgal altına alacak olan kahraman askerlerimizden bir müfreze yürüyüş esnasında

Ankara, 17 (Hususî muhabirimizden) — Yeni Boğazlar mukavelesinin imzalandığı gün, Boğazlar derhal askerî işgal altına alınacaktır. Millî Müdafaa Vekâletinde salâhiyettar bir zatın temin ettiğine göre, Boğazların tahkim ve işgali, yeni anlaşma icaplarına göre, yapılacaktır. Bu hususta icap eden tahkim ve işgal programı, alâkadar makamlar tarafından hazırlanmaktadır. Genel kurmaydan öğrendiğimize göre, program hazırlığı henüz bitmemiştir.

Hükûmet, Tevfik Rüştü Arası tebrik etti

Ankara, 17 (Hususî muhabirimizden) — Elde ettiği son muvaffakiyetten dolayı hükûmet, Tevfik Rüştü Arası hararetle tebrik etmiştir. Boğazlar mukavelenamesinin pazartesi günü imza edilmesine kat'î nazarla bakılmaktadır.

İmza merasimi

Montrö 17, (Hususî muhabirimizden) — Mukavele projesinin tahririle meşgul olan komite bu akşam işini bitirmiştir. Muahedenin tamamı, yarın saat üçte toplanacak olan konferans heyeti umumiyesinde açık olarak müzakere edilecek ve itiraz olmadığı takdirde pazartesi günü akşam yemeğinden sonra saat yirmi ikide imzalanacaktır.

Titülesku, mukavelenamenin imzası için ayni gün saat yirmide buraya gelecektir. Japon heyeti murahhasası, imza için henüz hükûmetlerinden talimat almamışlardır. Bul-

[Arkası 3 üncüde]

Habeş harbi bitmemiştir!

Habeş maslahatgüzarı dün mühim beyanatta bulundu

Markos diyor ki : " Mücadeleye devam edebilecek kadar silâh ve mühimmatımız vardır. Habeş milleti, istiklâlini kaybetmemek için savaştan bir an bile geri kalmıyacaktır. „

Negüs Londra dönüşü İstanbuldan geçecek

Gazetemize mühim beyanatta bulunan Habeş maslahatgüzarı Markos

Milletler Cemiyetinin fevkalâde toplantısına iştirak etmek için Cenevreye gitmiş olan Habeşistanın Ankara maslahatgâzarı Ata Berhas Markos, dün, Köstence yolu ile şehrimize gelmiştir.

Yaz mevsimini burada geçirdikten sonra Ankaraya dönecek olan Markos' dün, bir arkadaşımızı kabul ederek şu mühim beyanatta bulunmuştur :

" — Imparatorumuzun emri üzerine Cenevreye giderek, Habeş murahhas heyetine iştirak ettiğimi bilirsiniz. Cenevredeki işlerimizi bitirdikten sonra Romanya yolu ile

| Arkası 3 üncüde |

Dünyanın en esrarlı adamı meşhur Riket şehrimizde

Habeşistanda petrol imtiyazı alan, birçok malî teşebbüse girişen bu adam şehrimizde ne arıyor?

Bir vakit Basil Zaharofa dünyanın esrarlı adamı derlerdi. Şimdi Zaharofun ismi unutuldu. (Dünyanın en esrarlı adamı) ünvanının sahibi meşhur Mister Riket'tir. Bu Riket te bu saniyede İstanbuldadır.

Mister Riket harp arifesinde iki göz arasında Habeşistanın bütün petrollerinin imtiyazını alıp dünyayı biribirine katan adamdır. O dakikadan beri Riket ismi, gazeteci ve okuyucu muhaylelerini kamçılayan ve harekete getiren bir isim olmuştur. Mis

[Arkası 6 mcıda]

Güzel ve vatanî bir hareket

Boğazlar komisyonu reisi Amiral Mehmet Ali Dalay dün istifa etti

Boğazlar komisyonu reisi Amiral Mehmet Ali Dalay, hükûmetimizin Boğazlar Komisyonunun lâğvi hakkındaki noktai nazarını görür görmez derhal Hariciye Vekâletine istifanamesini göndermiş ve bu suretle cidden güzel ve vatanperverane bir jest yapmıştır. Bu yüksek hareket Ankara mahafilinde memnuniyetle karşılanmıştır. Ankara muhabirimizin dün verdiği malûmata göre Hariciye vekâleti Amiralin bu talebini tetkik etmektedir.

Amiral Mehmet Ali Dalay dün kendisile görüşen bir muharririmize şunları söylemiştir:

"— Hükûmetin Boğazlar Komisyonunun ilgası hakkındaki noktai nazarına tevfikı hareket ederek istifamı Hariciye Vekâletine verdim. Bundan dolayı çok mütehassisim ve memleketim namına büyük bir sevinç duyuyorum."

Amiral Mehmet Ali Dalay, evvelce Millî Müdafaa Vekâleti deniz müsteşarlığını yapmış, bilâhare Marmara üssübahrî kumandanlığında çalışmıştır. Müteakiben Amiral, bundan iki sene evvel Boğazlar Komisyonu reisliğine tayin olunmuştur. Komisyonda halen, Ingiltere nâmına Makdonald, Fransa namına Lâküiye, Japonya namına Sayto, Romanya namına Kretsu, Italya, Yunanistan ve Bulgaristan adlarına da ayni devletlerin Istanbul General konsolosları delege bulunmaktadırlar. Komisyon, şimdi yaz tatili devresini geçirmektedir.

Boğazlar Komisyonu Reisi Mehmet Ali Dalay

TAN

1 Ağustos 936 için hazırlanıyor

Tan gazetesi evvelki günden beri Ahmet Emin Yalmanın riyaseti altında bulunan Gazetecilik ve Neşriyat Şirketine geçmiştir

Yeni şirket gazeteye yeni bir hayat, yeni bir hamle, yeni bir çehre vermek için hazırlığa başlamıştır.

Yeni şirket Tan'ı Türkiyenin en faydalı, en güzel, en mükemmel gazetesi yapmak için elden gelen hiçbir fedakârlık tan çekinmiyecektir

"TAN" gazetesini her evin en iyi dostu, her yurttaşın en iyi rehberi. ve her okuyucunun en iyi arkadaşı haline getirmek için hazırlık yapmakla meşgulüz. Bu hazırlığımız on beş gün kadar sürecektir.

Yeni şirket, memleketin gazetecilik hayatında iyi tanınmış, gazeteciliği meslek edinmiş, hayatlarını bu mesleğe vermiş meslektaşları etrafına toplıyacak ve "TAN" ı gazetecilerin gazetesi yapmağa çalışacaktır.

TAN 1 Ağustosdan itibaren yeni çehresi, yeni teşkilâtı ve yeni şeklile intişara başlıyacaktır

TAN'ın bugünkü okuyucuları verdikleri paranın tam değerini alacak ve gazetelerini eskisine nisbetle daha çok seveceklerdir

1 Ağustosa kadar "Tan" bugünkü şeklinde devam edecektir.

1 Agustosu bekleyiniz

Çocuklar sokaktan kurtarılıyor

Çocukların vakit geçirmeleri için şehrin birçok yerlerinde oyun bahçeleri açılıyor

Çocuklar bundan sonra tram vaya asılmaktan kurtulacaklar

Çocuklarımızın ana ve baba kontrolünden mahrum bir şekilde sokaklarda, caddelerde dolaşmamaları ve bilâkis temiz bir muhitte, terbiyevî oyunlarla vakit geçirmeleri için çocuk bahçeleri açılması takarrür etmiştir. Şehrin muhtelif semt ve kazalarında açılacak olan bu oyun yerleri hakkında Vali ve Belediye Reisi Muhiddin Üstündağ dün kendisile görüşen bir muharririmize şu beyanatta bulunmuştur:

"— Çocuklarımızın âsude bir muhitte terbiyevî oyunlarla vakit geçirmelerini temin için Vilâyet ve belediye esaslı tetkikler yapmış ve şimdilik çocuk bahçelerine bir esas teşkil etmek üzere oyun yerleri tesisini kararlaştırmıştır. Bu yerler, şimdilik mütekâmil bir çocuk bahçesi şeklinde olmayacak, ancak mektepli veya mektepsiz çocukların temiz, tehlikesiz birer oyun merkezini teşkil edecektir. Çocuk oyun yerleri ve bahçeleri için 4, 5 tip plân üzerinde tetkikat yapılmaktadır. Şimdilik Vilâyetin birçok yerlerinde çocuk oyun yerleri bulunmuştur. Bütçenin kifayeti derecesinde buralarının modern oyun vasıtalarile teçhizi mukarrerdir. Bu düşüncemizin tatbikatından olarak ilkmekteplerden bahçesi müsait 15 tanesi bu işe tahsis edilmiştir.. Bu oyun bahçelerindeki nizamı maarif müdürlüğünün hazırlayacağı talimatname ile müfettiş, muallim ve hademeler temin edeceklerdir. Bu yerlere yalnız, o mektebin talebesi değil, oynamak hakkı tabiîsine malik her çocuk gelebilecektir. Şimdiden ayrılan tahsisatla bunların çoğunda kum havuzları, tahtaravalliler, atlama ipleri, salıncaklar yaptırılıyor. Çocuk bahçesi açılan semt ve mektepler şunlardır:

Eminönü kazasında: Kadirgada 3 üncü, Cağaloğlunda 44 üncü, Beyazıtta 5 inci ilkmektepler.

Fatih kazasında: Tramvay durağında 13 üncü, Hasekide 24 üncü, Karagümrükte 22 inci, Topkapıda 34 üncü mektepler.

Beyoğlu kazasında: Azapkapıda 11 inci, Taksimde Parmakkapıda 29 uncu mektepler.

Beşiktaş kazasında: Kılınçalide Çırağan sarayında 20 inci, Ortaköyde Muallim Naci caddesinde 23 üncü ilk mektepler.

Çocuklar için ciddî tedbirler alan Vali ve Belediye Reisi Muhiddin Üstündağ

Kadıköy kazasında: Modada 8 inci, Talimhane meydanında 35 inci mektepler.

Kartal kazasında: Maltepede 2 inci mektep.

Bu bahçeler 7 Ağustos pazartesi gününden itibaren açılacaktır. Her mektepte iki muallim sabahtan akşama kadar sıra ile nöbet bekleyecek lerdir. Bir Maarif sıhhiye müfettişi bütün çocuk bahçelerini daimî bir teftiş ve mürakabe altında bulunduracaktır. Bu suretle, evinde bahçesi olmayan mektepli, mektepsiz her çocuk, her türlü sıhhî ve ahlâkî tehlikeden masun olarak kendi saf ve temiz muhitinde oynamak imkânını bulabilecektir.

Çocuklarını muhitlerine en yakın oyun yerlerine sevketmeleri yolunda bu teşkilât üzerine bütün ana ve babaların dikkatlerini celbederim.,,

Arkadaşlarımıza teşekkür

(Tan) ın Gazetecilik ve Neşriyat Türk Limited şirketine intikali münasebetile hakkımızda samimî temennilerde bulunmuş olan Kurun, Açıksöz ve fransızca İstanbul refiklerimize teşekkür ederiz.

70 kişilik bir kafile Almanyaya gitti

Muallimler kafilesi Galata rıhtımında

Almanya Muallimler Birliği tarafından vâki davet üzerine yetmiş kişilik bir kafile dün Romanya bandıralı Daçya vapurile limanımızdan Köstenceye müteveccihen hareket etmişlerdir. Bu kafile dün de yazdığımız veçhile Romanya, Almanya, Avusturya ve Macaristanı gezecekler ve kırk sekiz gün sonra şehrimize döneceklerdir.

ŞEHİRDE OLANLAR

Belediye binaları

Belediye daireleri bir yerde toplanıyor

Belediye tarafından satın alınan eski Maarif Nezareti binasında yapılmakta olan tadilât ve tamirat ikmal edilmiştir. 1 Ağustostan itibaren belediye Fen Müdürlüğü ile bu müdürlüğe bağlı müdürlükler bu binaya taşınacaklardır. Şimdiki belediye binasında açık kalacak yerlere halen Beyazıtta bulunan Memurin Müdürlüğü ile teftiş heyeti naklolunacaktır. Bundan başka belediyenin Sultanahmette ve diğer bazı yerlerde kira ile tutulmuş binalarda birçok şubeleri vardır. Fakat Maarif binasını almakla bütün bu belediye dairelerini bir araya toplamak imkânsızdır. Onun için belediye gelecek yıl bütçesile şimdiki merkez binasının bahçe kısmındaki küçük ve birer katlı bölükleri yıktırıp burada güzel bir bina yaptırmayı düşünmektedir. Belediye imar müdürü bu yeni yapılacak binanın projelerini şimdiden hazırlamaktadır. Bina üç katlı olacak ve merkez binasile birleştirilecektir. Şehir Meclisi içtima salonu ihtiyaca kâfi gelmediğinden şimdiki salon başka bir daireye tahsis edilecek ve yeni binada Şehir Meclisi için de mükemmel bir içtima, encümenler ve istirahat salonu yaptırılacaktır. Bu bina yapıldığı takdirde belediye şubelerini iki binada tevhit etmek mümkün olabilecektir.

Gazi köprüsünün vaz'ı esas resmi

Gazi köprüsünün vaz'ı esas resmi 1 Ağustos Cumartesi günü öğleden sonra yapılacaktır. Şimdiki Unkapanı köprüsünün Eyübe nakline devam edilmektedir. Bu nakil işi vaz'ı esas resminin yapılacağı güne kadar ikmal olunacaktır.

Ondan sonra eski Unkapanı köprüsünün tamiri ve Eyüple Sütlüce arasında kurulabilecek bir şekle ifrağı bir müteahhide ihale olunacaktır. Müteahhit bu işi bir senede ikmal edecek ve gelecek yıl eski köprü Unkapanı ile Sütlüce arasına kurulacaktır.

Ticaret ve sanayi odasında toplantı

Ticaret ve sanayi odası meclisi dün toplanmıştır. Müddeti biten ticaret borsası idare heyetinin seçilmesi için ticaret odası âzasından bir mürakabe heyeti intihap edilmiştir. Mürakabe heyetine oda umumî kâtibi Cevat Nizamî Ahmet, Ziya, Akif, Murat Kemal seçilmişlerdir. Vekâlet tarafından elma ihracatında İstandardizasyonun temini hakkında istenilen rapor okunarak kabul edilmiştir.

Gümrük antrepolarının limana devri meselesi

İstanbul limanı umumî müdür muavini Hâmit Saracoğlu dün Ankaradan şehrimize gelmiştir. Hâmit Saracoğlu gümrük antrepolarının limana devri için Ankarada toplanan komisyona iştirak etmişti. Komisyon talimatnameyi hazırlamıştır. İktisat ve gümrük ve inhisarlar vekili komisyonunu hazırladığı talimatnameyi tasdik edince devre başlanacaktır. Devir tarihi iki vekâlet arasında tesbit edilecektir.

Gece saat bire kadar tramvay seferleri devam edecek

Halkın müracaat ve şikâyetleri üzerine belediye tramvay şirketi nezdinde teşebbüste bulunmuş ve gece saat bire kadar tramvay seferlerinin devam ettirilmesini istemişti. Bunun üzerine şirket tarafından tecrübe seferleri ihdas edilmişti, bu seferlerin müddeti dün akşam bitmiş, iyi neticeler alınmıştır. Belediye ile tramvay şirketi arasında cereyan eden müzakereler neticesi bu seferlere sonbahar nihayetine kadar devam edilmesi takarrür etmiştir.

Beşiktaştan Yıldıza çıkan yokuş

Belediye Beşiktaştan Yıldıza çıkan yokuşu esaslı surette tamir etmeğe karar vermiştir. Halen bir şose olan bu yokuşa parke tefriş edilecektir. İnşaata aybaşında başlanacak, süratle ikmal edilecektir.

Ne dersiniz?

Haydarpaşa geçidi

Gerçi biliyoruz; bu yolda çok mürekkep aktı ama yine tekrardan kendimizi alamıyoruz. Dünyanın hiç bir yerinde şehir içinde bu kadar kalabalık bir istasyonun dört hattının geçtiği yerde frenkçe (Passage à niveau) denilen düz geçit görülmüş şey değildir. Gerçi tarlalar arasında bir tenha yol üzerine bir geçit yaparlar ama oradan günde dört beş tren geçse bile her defasında ancak 10 saniye kapalı kaldığı için bundan kimse mutazarrır ve müteessir olmaz.

Halbuki Haydarpaşada hergün kalkan ve gelen yüz kadar trenden başka bazan bir çeyrek süren ve gündüz ardı bir türlü alınmıyan manevralar ve tren kompozisyonu hareketleri vardır ki her defasında Haydarpaşadan gelen yolu kapar ve arabalar, otomobiller ve insanlar beklerler.

O civarda hastahaneler vardır. Müstacel bir hasta gelebilir. O civarda büyük bir lise vardır. Hocalar, talebeler derse yetişmek ister veya dersten çıkıp vapura yetişmek isterler. Bütün bunların hiç birisi olmasa bile bir vatandaşı dakikalarca yolundan alıkoymaya ve umumî yolları kapamaya kimin hakkı vardır. Ve işin garibi şudur ki bu hak doğrudan doğruya bir küçük manevra memurunun elindedir. İster açar, ister kapar ve bir adamın davasına yetişmemesine, hastasına doktor yetiştirememesine, derse girememesine, velhasıl birçok kimselerin bin türlü zarara uğramasına sebep olabilir.

Böyle şey olmaz. Olmaz değil gerçi oluyor ama olmamalıdır. Onun için bu geçidin dünyanın dördüncü, beşinci derece kasabalarında bile artık görülmeyen bugünkü toprak seviyesi geçidi halinden çıkarılıp ya köprü, yahut tünel haline getirilmesi artık zarurî olmuştur. Bu olancaya kadar da bu geçidin azami bir veya iki dakika gibi kısa bir müddetten fazla kapalı kalmaması ve sabah akşam, yani gidiş gelişin çok olduğu saatlerde de manevraların yapılmaması hakkında sıkı emirler verilmesi halk menfaati namına artık bir zaruret olmuştur.

Biz böyle düşünüyoruz.

Siz ne dersiniz ?

KUÇUK HABERLER

*** Afyon inhisarı müdürü** — Avrupadaki tetkiklerden sonra Ankaraya gitmiş olan afyon inhisarı müdürü Hamza Osman ile Türk - Yugoslavya satış bürosu nezdindeki Türk mümessili Ali Sami bugün Ankaradan şehrimize döneceklerdir.

*** Poliste tekaüt** — Yirmi beş komiser ve polis tahdidi sinden dolayı tekaüt edilmiştir.

*** Adalar kaymakamı** — Adalar kaymakamı Reşadın tahdidi sin kanununa tevfikan tekaüt edildiği dün vilâyete bildirilmiştir.

*** Motorin tahkikatı** — Petrol diye sokulduğu ihbar edilen motorin meselesi etrafındaki tahkikat devam etmektedir. Bu işle alâkadar gümrük memurlarından beşinin dün maliye ve gümrük müfettişleri yanında ifadeleri alınmış, defterler tetkik edilmiştir.

*** Türing klübün deniz gezintisi** — Türing klüp, âzaya mahsus olmak üzere bir vapur gezintisi tertip etmiştir. Bu gezinti, ayın 20 inci günü yapılacaktır. O gün, şirketi Hayriyenin 72 numaralı vapuru saat onda köprüden kalkarak Trabyaya, adalara uğrayarak dönecektir.

Belediyede işler

Memurların devamı sıkı kontrola tâbi

Belediye memur ve müstahdemlerinin vazifelerine devamları hakkında yeni ve mühim kararlar verilmiştir, bu kararlara göre, aylıklı memurlar senede bir ay, ücretliler on beş gün usulen izin alabileceklerdir. Fakat bu izinlerin haricinde hastalık ta dahil olarak herhangi bir sebeple olursa olsun vazifelerine devam etmiyenler veya sabahları geç gelenler tesbit edilecektir. Bu suretle rapora müsteniden hiç gelmemek veya geç gelmek senede yetmiş beş günü tecavüz ederse o memur bir sene terfi hakkından mahrum kılınacak, tekerrür veya temadîsi halinde tekaüde sevkedilecektir.

Bu devamsızlık raporsuz veya sebepsiz ise bu gibi memurların kayıtları terkin olunacaktır.

Her daire âmiri buğünden itibaren maiyetini bu noktadan da kontrol edecek ve her hafta bir liste yapıp zat işleri müdürlüğüne verecektir. Amirleri de mafevkleri ayni şekilde kontrol eyliyeceklerdir.

Haydarpaşa - Kadıköy rıhtımı

Geçen kış zuhur eden büyük fırtınada hasara uğrayan Haydarpaşa - Kadıköy rıhtımının tamiratı ikmal edilmiştir. Dünden itibaren rıhtımla binalar arasındaki yolun tamirine başlanılmıştır.

Kimya fizik dersleri

Maarif Vekâleti liselerde okunan kimya ve fizik derslerinde tadilât yapmaya karar vermiştir. Orta mekteplerde fen bilgisi namile okutulan ve liseye gelince bu iki isimle ayrılan bu derslerin bugünkü müfredat programına göre tedrisine devam ettirilmesi doğru görülmemiştir. Bu maksatla Maarif Vekâletinde bir komisyon kurulmuş ve müteaddit lise hocaları içtimaa davet edilmiştir.

Ticaret odası patatesleri 4 kategoriye ayırdı

Patates hakkında Ticaret odasınca yapılan tetkikat sona ermiştir. Oda patateslerimizi dört katagoriye tefrik etmiştir. Bu taksime göre 25 ilâ 40 gram olanlar 4 üncü, 40 ilâ 70 gramlar 3 üncü, 71 ilâ 120 gramlar ikinci, ve 121 den yukarısı birinci kategoriye ve 25 den aşağı olanlar da ayrı bir branşa ithal edilmiştir.

Mısır Üniversitelilerinin tetkikleri

Mısır Üniversitelileri dünkü ziyafette

Şehrimizde bulunan Mısırlı Üniversite talebesi, dün sabah Universite fakültelerini gezmişler ve akşam üzeri Üniversitede şereflerine verilen çay ziyafetinde hazır bulunmuşlardır. Talebeler, dün sabah Taksim âbidesine bir çelenk koymuşlardır. Misafirlerimiz, bugün müzeleri gezecekler, yarın şehri dolaşacaklardır. Hazırlanan programa göre, Pazartesi günü Turing kulübün hususî bir vapuru ile Tarabyaya gidecekler ve öğle yemeğini orada yiyeceklerdir. Ayni gün öğleden sonra Adalara gidilecektir.

Dış siyasa

Pazarlık siyasetine dönüş

Almanya ile Avusturyanın anlaşmaması bütün dünyayı meşgul etmekte devam ediyor. Herkes şu noktada birleşiyor ki, asıl mühim olan hâdise, bu iki memleket arasındaki anlaşma değil, Italya ile Almanya arasındaki anlaşmadır. Avusturyanın Almanya ile normal münasebetlere avdet etmesi Alman - İtalyan itilâfının husule getirdiği bir neticeden başka bir şey değildir.

Bugüne kadar İtalya, Almanlık kuvvetinin Brenner geçidi ve Adiryatik istikametine akıp gelmesinden ürküyor ve Avusturyayı kendine bağlı bir tampon sahası halinde bulundurmaya çok ehemmiyet veriyordu.

İşte bunun için Almanya ile İtalya arasındaki menfaat birliklerine rağmen Avusturyanın Almanyaya iltihakı meselesi herkesten ziyade İtalyayı sinirlendiriyordu.

Bugün İtalya, Avusturya üzerindeki nüfuz iddialarından vazgeçmiş ve Avusturyayı Alman emellerine terketmeye razı olmuştur. Filhakika buna mukabil Almanlar Avusturya istiklâline riayet edeceklerine ve ilhak fikirlerinden vazgeçtiklerine dair teminat vermişlerdir. Fakat bu teminatın hakikî bir mânası olmadığını İtalyanların da bilmesi lâzımdır. Almanlar kaleyi içeriden fethetmek için elden gelen her şeyi yapacaklardır. Aradaki lisan ve kültür birliğinden istifade ederek Avusturyayı bir propaganda sahası haline koyacaklar, yerli nasyonal sosyalistlerin serbestçe faaliyete geçmesini temin edecekler, Avusturyada köklü bulunan Habsburg hanedanı muhabbetini yavaş yavaş çürütecekler ve şiddetli bir hamle ile bir dakikada varmaktan mahzur gördükleri neticeyi, İtalyayı gücendirmeden ve haricî âlemi çok fazla kuşkulandırmadan tedricî usullerle elde edeceklerdir.

İtalya, Almanyaya karşı Avusturya meselesinde bu müsaadekârlığı gösterdikten başka Brüksel konferansına Almanyasız iştirak etmemek ve Almanya için konferansta müsavî m u a m e l e y i şart koymak suretile de Almanyaya karşı cemilekârlıkta bulunmuştur. Avusturya meselesinden başka Çekoslovakya hakkında da Almanları serbest bırakacağına dair rivayetler vardır.

Buna mukabil terazinin diğer tarafında neler vardır? Bilhassa Fransızlar bu suali çok merakla kendi kendilerine soruyorlar. Almanların Doktor Şaht vasıtasile Yugoslavya ile yaptıkları bir iktisadî anlaşma İtalyanların hoşuna gitmemişti. Bu anlaşmanın feshinden bahis vardır. Fakat İtalyanın Almanlara verdiklerine mukabil yalnız bu kadarı müvazene temin edemez. İtalyanın Almanlardan herhalde başka bekledikleri ve istedikleri de vardır.

Bütün vaziyetin en dikkate değer tarafı Avrupada geniş bir grupun pazarlık siyasetine dönmüş olmasıdır. Harpten evvel olduğu gibi, bu grup yemleme siyaseti ile taraftar kazanmaya çalışacak ve üçüncü milletlerin sırtından biribirlerine tavizler peşkeş çekeceklerdir. Milletler Cemiyetinin mevcudiyeti ve ruhu böyle bir gidişe set çekmek maksadile yapılmıştır. Bakalım, bu set, kısım kısım yıkıla yıkıla geri kalan kısımları tamir edilecek ve pazarlık siyasetine umumî bir surette dönülmesine hail olacak mı?

S. S.

Yurtta yol inşa vaziyeti

1935 malî yılının ilk altı ayı içinde bütün vilâyetlerde yol için harcanan paranın yekûnu 3.698.597 liradır. Bu para ile 674 kilometro yolun tesviyesi yapılmış, 443 kilometro yeni şose inşa edilmiş, 399 kilometroluk yolda da esaslı tamirat yapılmıştır. Bunlardan başka yeniden 1063 köprü yapılmış, 812 köprü de tamir görmüştür. Yeni yapılan köprüler mecmu açıklığı 3206 metro ve tamir gören köprülerin ise 3171 metrodur.

Bütün bu işler için 524665 metro mikâbı kaya ve 3,143.530 metro mikâbı da toprak tarafı yapılmıştır.

Bunlardan başka yeni yapılacak ve tesviye edilecek yolların kenarında kayıt verilmiş olarak 264618 metro mikâbı taş hazırlanmıştır.

Yol için altı ayda sarfedilen 3.698.597 liranın 2.463.490 lirası emanet, 1.069.996 lirası ihale suretile harcanmıştır. 165111 lira da mütemadî tamirata sarfedilmiştir.

Bu masraflar içinde bedenî mükellefin yol parası tutarı olan 399.020 lira dahildir.

SON HABER

Fransada

Kadınlara da intihap hakkı verilmektedir

Paris, 17 (A.A.) — Mebusan meclisi, reyiâm encümeni, nisbî temsil esasını 1 reye karşı 17 rey ile kabul etmiş ve müteakiben kadınlara intihap hakkı bahşeden kanun projesini tanzim edecek raporterleri tayine karar vermiştir.

Teslihatın millileştirilmesi

Paris, 17 (A.A.) — Dün sabah mebusan meclisi harp teslihatının millileştirilmesi meselesini müzakere etmiştir. Meclis, millileştirme yerine daimî bir kontrol vücuda getirilmesi suretinde mebuslardan Valentin tarafından yapılan tâdil teklifini 164 reye karşı 393 reyle reddetmiştir.

Meclis, Fransa bankasının islâhına dair olan projeyi 111 reye karşı 430 reyle kabul etmiştir.

Bir Bulgar köyünde 140 ev yandı

Sofya, 17 (Tan) — Bulgar Makedonyasının Bansko kasabasında geçen gün çıkan büyük yangında 170 evle bir ilkmektebin tamamile kül olmuş ve iki kadın da diri diri yanıp ölmüştür. Pek çok hayvan telef olmuş ve 700 kişi de açıkta kalmıştır. Bunlar için çadırlar kurulmuştur. Zarar 15 milyon levadan fazladır. Bulgar kralı Boris ilk olarak yangından açıkta kalanlara Dahiliye Nezareti vasıtasile 25 bin leva verilmesini emretmiştir. Zahire ihracat müdürlüğünde de Banskoya 15 bin kilo un gönderilmiştir.

Filistin kargaşalığı bir türlü bitmek bilmiyor

Kudüs, 17 (A.A.) — Umumî yorgunluğa rağmen Arapların grevi, devam etmektedir. Arap reisleri, uzlaşmaktan kaçınmakta berdevamdırlar. Bunlar, hükûmetin Yahudi muhaceret meselesinde mühim fedakârlıklara razı olacağını ümit etmektedirler. Maamafih bu muhaceret hareketi, devam etmektedir. Filvaki, Nisan - Eylûl sömesterine ait olan kontenjan bu son günlerde verilmiştir.

Litvinof'un altmışıncı yıl dönümü

Moskova, 17 (A.A.) — Litvinofun altmışıncı yıldönümü münasebetile, halk komiteleri meclisi ile parti merkez komitesi, Molotof, ve Stalin imzalarile, Litvinofa bir tebrik telgrafı göndererek kendisinin şahsında barış davasının yorulmaz mücadelecisini selâmlamışlardır.

Sovyetler birliği merkezi icra komitesi, Litvinofun bu yıldönümü münasebetile, barış için olan mücadele sahasındaki büyük muvaffakıyetlerinden dolayı, kendisine Lenin nişanının verilmesine karar vermiştir.

Ecnebi memleketlerdeki müesseselere bağlı hizmet erbabının kazançları

Ankara, 17 (Tan) — Ecnebi memleketlerdeki müesseselere bağlı olup ta Türkiyede çalışan hizmet erbabının ücretleri, Türkiyede herhangi bir müessese tarafından ödenmediği takdirde, bunların gündelik gayri safî kazanç karnesi üzerinden şahsen kazanç vergisine tâbi tutulmaları, finans bakanlığınca kararlaştırılmıştır.

Fransız maliye mütehassısı tetkikatını bitirdi

Ankara, 17 (Tan) — Finans Bakanlığı varidat teşkilâtı etrafında tetkikatta bulunan Fransız mütehassısı Pol Mase, son raporlarını bakanlığa vermiştir. Mütehassıs, önümüzdeki ay içinde memleketine dönecektir.

Küçük Haberler

* Ankara, 17 (Tan) — Finans Bakanlığı 2731 sayılı istihlâk vergisi kanununu tadil etmek üzere tetkikat yapmaktadır.

* Ankara, 17 (Tan) — Denizyolları idaresi umum müdürü Sadettin, buraya gelmiştir. Umum müdür, yeni alınacak vapurlar işi etrafında bankalıkla temas etmektedir.

Akdeniz işi

Yunanistan pakttan ayrıldığını bildirdi

Roma, 17 (A.A.) — Stefani ajansı bildiriyor :

Yunanistan İtalyanın Atinadaki mümessiline, Milletler Cemiyeti paktının 16 ıncı maddesine istinat eden Akdeniz anlaşmalarını hükümsüz addettiğini resmen bildirmiştir.

Yunan hükûmeti bundan evvel keyfiyeti Londraya da bildirmiştir.

İngiliz donanması

İskenderiye, 17 (A.A.) — Reuter bildiriyor: Akdeniz İngiliz donanmasına mensup olup burada toplanmış olan harp gemilerinden sekizi Maltaya ve biri de Yunanistana yarın hareket edecektir. Diğer üçü İskenderiyede kalmaktadır.

Bir tayyare düştü yedi kişi yaralandı

Belgrad, 17 (Tan) — Yugoslavyada Lüblana - Zağrep - Belgrad arasında hava seyriseferleri yapan ve Yugoslav "Aeroput" hava şirketine mensup bir tayyare motörünün bozulması neticesinde Lüblâna civarında bir orman üzerine düşmüş ve içerisinde bulunan benzinler tutuşmuştur. 7 yolcu ölmüştür.

Atatürkün Boludan geçişinin yıl dönümü

Bolu, 17 (Tan) — Bütün şehir, Atatürkün Boludan geçişinin yıldönümünü coşkun bir şekilde kutlulamıştır. Her taraf donanmıştır.. Bütün halk derin bir sevinç içindedir.

İnönünde uçuşlar

Vecihi 5 saat 4,5 dakika havada kaldı

İnönü, 17. (A.A.)— Yelken uçuşu kampında büyük bir faaliyet göze çarpmaktadır. Bilhassa Rusyadan gelen talebenin kampa iltihakından sonra posta ve gurup çalışmalarına başlanmıştır.

Kampın bulunduğu tepeler yelken uçuşlarına çok müsaittir. Bu tepelerde günün her saatinde suudı cereyanlar bulunmaktadır. 14 temmuz salı günü yapılan uçuşlarda Türk Kuşu uçmanlarından Anahim p. s. 2 tekâmül plânörüyle üç saat 10 dakika havada kalmıştır. Ertesi gün saat 14,17 de Vecihi havalanmış, 800 metre yükseklerde suudî cereyanlara rastlıyarak 5 saat 45 dakika havada kalmıştır.

İniş saati olan 20,30 da hava kararmasaydı Vecihi uçuşuna devam edecekti. Hatırlarda olduğu üzere uçuşlara başlanması münasebetiyle İnönünde yapılan törende Bayan Sabiha böyle bir cereyana tesadüf etmiş 20 dakika yelken uçuşu yapmıştı.

Türk Hava Kurumu, bu dereceleri ve bundan sonra alınacak dereceleri tespit ederek tasdiki için beynelmilel hava federasyonuna bildirecektir.

Maliye vekili geliyor

Ankara, 17 (Tan) — Maliye vekili Fuat Ağralı, Pazartesi günü buraya dönmek üzere Istanbula hareket etmiştir.

Habeş maslahatgüzarı dün mühim beyanatta bulundu

—— Başı birincide ——

tekrar İstanbula geldim. Bir müddetten beri yolda olduğum için hâdiselerin son şeklini bilmiyorum. Yalnız şurası muhakkaktır ki, İtalyanların iddiasına rağmen Habeşistanda harp bitmemiştir. İşte bunun delillerini görüyorsunuz.

Halen hüküm süren çete harpleri durmadan devam edecektir, çünkü millî hissiyat galeyandadır. En sonunda, yalnız bırakılmasına rağmen, Habeş milleti, elinde kalan silâha sarılarak millî varlığı ezdirmemeğe azmetmiştir.

Zecrî tedbirlerin kaldırılması

Bu itibarla, Milletler Cemiyetinin İtalya üzerindeki zecrî tedbirleri vakıtsız kaldırdığını söyliyebilirim. Harbin bitmiş olduğu iddiası ile zecrî tedbirler kaldırıldı Fakat, görüyorsunuz ki harp henüz bitmemiştir Esasen devletlerde bu tedbirleri kemâli esefle kaldırdıklarını ve beynelmilel vaziyetin karışık olması dolayisile buna mecbur kaldıklarını itiraf ediyorlar

Habeşistandaki vaziyete gelince bugün orada Gorhi (Gore) mıntakasında muntazam bir Habeş hükûmeti vardır. Nazırlarımız daimî surette Imparatorla temas halindedirler. Hükûmetimizin emrinde mücadeleye devam edebilecek kadar silâh ve mühimat vardır.

Habeşistanın en kuvvetli erkânından bulunan Ras İmru de Gorhide bulunmakta ve hükûmetle teşriki mesaî etmektedir. Son zamanlarda Imparator tarafından Habeşistana gönderilen Deccaz Makonen de Gorhiye muvaselet etmiştir. Habeşistandan alınan son haberler, İtalyanların iddialarına rağmen halkın teslim olmadığı ve bilhassa merkezî Habeşistanda İtalyanlara şiddetli bir muhalefet gösterdikleri merkezindedir.

Teslim olan kabile reisleri

İtalyanlar, kendilerin teslim olan Habeş kabile reislerinin bir listesini Milletler Cemiyetine vermişlerdir. Bu listede isimleri geçen Habeşlerin kabile reisi bulunmadıklarını tespit ederek Milletler Cemiyetine bildirdik. İtalyanlar yarı Habeş ruhanilerinden bazılarını kendilerine teslim olduklarını ve bu arada Habeş patriki Abunanın da İtalyan tabiyetine geçtiğini söylemişlerdi. Halbuki, patrik Abuna Mısır tebaasındandır ve tabiyet değiştirmesi varit olamaz.

Milletler Cemiyetinin son kararlarını tenkit eden bazı ecnebî gazeteler, Habeşistanın daha evvelden İtalya ile doğrudan doğruya müzakereye girişip anlaştığı taktirde bugünkü vaziyete düşmiyeceğini, hatta bugün bile İtalya ile anlaşma imkânı bulunduğunu yazdılar. Buraya gelirken, Bükreş gazetelerine söylediğim gibi, Habeş hükûmei ve Habeş milleti için böyle bir anlaşma mevzuubahs olamaz. Ecnebî istilâsı karşısında millî duyguları şahlanmış olan Habeş milleti, istiklâlini kaybetmemek için savaşından bir an bile geri kalmıyacaktır.

Haile Selasiye dönüşte İstanbuldan mı geçecek?

Imparatorumuz halen Londrada bulunmaktadır. Kudüste yalnız bulunan kraliçemizin yanına gideceği zaman Istanbuldan geçmesi ihtimali kuvvetlidir.

İtalyan zehirli gazlarından müztarip olarak Avrupada tedavi edilen Cenup cephesi kumandanı General Nasibu de iyileştikten sonra, Avrupayı terkederken Istanbuldan geçecektir,,

Roma, boyuna tekzip ediyor

Roma, 17 (A.A.)— Istefani ajansı, Habeşistandaki vaziyet hakkında ecnebî gazetelerde intişar etmiş olan telâş uyandırıcı haberi tekzip etmektedir. Bu ajans, vaziyetin tamamile normal olduğunu ve Habeş arazisinde yapılmakta olan zabita hareketinin gösterilen telâş ve endişeyi muhik göstermemekte bulunduğunu ilâve etmektedir.

Telsiz işi mesele oluyor

Londra, 17 (A.A.)— Flitcher'in sormuş olduğu bir suale cevap veren Vikont Cranbourne, şöyle demiştir :

" Adisababadaki İngiliz maslahatgüzarı, İtalyanların kararnamesine riayet ederek sefarethanenin telsiz telgraf istasyonunu kullanmaktan vazgeçmiştir. Maslahatgüzar Roberts, İtayyan makamatı nezdinde protestoda bulunmuştur. Kararnamenin neşrinden iki gün evvel yani 6 temmuzda karabinyelerden mürekkep bir grup, telsiz telgraf tesisatını işgal etmek üzere sefarethane toprağına girmiştir. Maslahatgüzarın müdahalesi üzerine İtalyanlar, ayni günde biraz sonra çekilmişlerdir. Eden'in vermiş olduğu talimat üzerine Drummound da Roma hükûmeti nezdinde teşebbüslerde bulunmuştur.

İşçi buhranına karşı

Gelecek yıl için şimdiden tedbir almamız lâzımdır

İki gün evvel memleketin birçok mıntakalarında bir amele buhranı mevcut olduğunu yazmış ve bunun sebeplerini, âmillerini etraflı bir tetkikle okuyucularımıza bildirmiştik. Filhakika ortaya attığımız amele buhranı meselesi, bize yapılan müracaatlardan anlaşılıyor ki ana vatanda fazla bir alâka ile karşılanmıştır. Hemen hemen muhtelif mıntakalardan aldığımız mektuplar, bu memleket derdinin bir an evvel halledilmesini zarurî kılacak mahiyettedir. Hattâ, gelecek mahsul senesi için şimdiden bazı kat'î tedbir alınması icap etmektedir. Zaman ve imkânın elverdiği bugünlerde, amele buhranı işi etrafında, zarar ihtimallerini düşünerek bulunacak çareler, Türk işçisini ve Türk sermayedarını müşkül bir vaziyetten kurtaracaktır.

Çukurova ve bilhassa Ege mıntakasından alınan haberler, yalnız pahalı amele değil, hiç amele bulamamak tehlikesi karşısında bulunulduğunu bildirmektedir. İzmir ve civarının tütün ziraatını alâkadar eden dertleri tetkik edilirse amele derdinin bu mıntakadaki neticeleri kolayca anlaşılabilir.

Ege mıntakası, mahsulü mütenevvi ve çeşitli bir mıntakadır. Bu mıntakanın sâye ihtiyacı, elbette ki, diğer mıntakalardan daha fazladır. Meselâ, tütünün ekilmesi, kırılması, kurutularak ihraç edilecek ve nihayet satılabilecek bir hale getirilmesi, daima ameleye ihtiyaç gösteren iş hareketleridir. Bu sene, İzmir mıntakasında, tütün rekoltesinin, diğer mahsuller gibi, bol olması, amele azlığı ve amele tedarikindeki müşkülât yüzünden nazik bir vaziyet doğurmuştur. Bu mıntakada yevmiyeler geçen sene 70 - 100 kuruş iken, bu sene 200 kuruşa kadar yükselmiştir. Tütün eken ve amele bulamıyan zürra, şimdi âcil tedbirlerle halledilmesi zarurî bir mesele karşısındadırlar. Hele, bundan sonra da fazla ameleye ihtiyaç gösteren incir ve üzüm mahsulünün idraki, vaziyeti bir parça daha müşkül bir safhaya sokacaktır.

Bir iş ve işçi sütunu açıyoruz

İş arayan işçilerin, işçi arıyan iş sahiplerinin ilânlarını meccanen neşredeceğiz.

Gazetemiz, memleketteki iş buhranı üzerinde etütler yaparken bu buhrana karşı bir hizmet yapmak istiyor? İş arıyan amele ile işçi arıyan müstahsili biribirine tanıtmak için bir sütun açıyoruz. Buraya gönderilecek iş ilânlarını meccanen neşredeceğiz.

İş arıyan işçiler ve işçi istiyen iş sahipleri ilânlarını zarfın üzerine "iş ve işçi servisine,, kaydile gazetemize göndermelidirler.

Boğazlar Mukavelesi pazartesi günü saat 22 de imzalanıyor

—— Başı birincide ——

[Başı 1 incide]

gar murahhasları Balkan misakında mütecavizin tarif tarzının Bulgaristanı ümit edilmiyen bir zamanda tehlikelere sürükleyebileceğini ileri sürmüşler ve mütecaviz, Milletler Cemiyeti paktının on altıncı maddesine göre tarif edilmezse Boğazlar mukavelenamesini imzalayamıyacağını bildirmişlerse de bilâhara taleplerinin arzuları hilâfına Türkiyenin konferanstaki mesaisini güçleştireceğini düşünerek, sırf Türkiyeyi tatmin etmek için, taleplerini geri almışlardır. Bulgar murahhas heyeti, Doktor Tevfik Rüştü Arasa imzaya hazır olduklarını söylemiştir. Bulgarlarm bu dost ve dürüst hareketleri konferans muhitinde çok müsait tesirler yapmıştır. Resmi kabulden vazgeçilmiştir. Bunun yerine delegasyonlar şerefine bir ziyafet verilecektir.

Neşet ATAY

İmza tarihi

Montrö, 17 (A.A.) — Öğrenildiğine göre, son günlerde seyahat projelerini birkaç kere değiştiren Romanya Dışişleri Bakanı Titüleskonun da şahsen imza merasiminde bulunabilmesi için, Boğazlar mukavelenamesinin imzası Salıya bırakılmıştır.

Not: Ajansın verdiği bu haber muhabirimizin telgrafından çok evvel gelmiştir. Bundan anlaşıldığına göre ihtimal Titülesko evvelâ Salı günü geleceğini bildirmişse de sonra bu hareketinden vaz geçmiştir. Arkadaşımız Neşet Atayın telsiz telgrafına göre imza muhakkak Pazartesi günü akşamı yapılacaktır.

İtalyaya mukavelenin bir sureti verildi

Montrö, 17 (A.A.) — Havas bildiriyor:

Doktor Tevfik Rüştü Aras dün İtalyan müşahidi Bovascopa'yı kabul etmiş ve kendisine Boğazlar mukavelenamesi projesinin bir kopyesini vermiştir.

Evvelki günkü celsenin tafsilâtı

Montrö, 17 (A.A.) — Anadolu ajansının hususî muhabirinden :

Konferans dünkü umumî celsesinde Boğazlar mukavele projesinin müzakeresini bitirmiş ve filen tam bir anlaşma elde edilmiştir.

Konferans, hava tecim seyrüsefer rejimi hakkındaki 20 inci madde için teknik komite tarafından teklif edilen metni, 21 inci madde için de Türkiye delege heyeti tarafından teklif edilen tahrir şeklini kabul etmiştir.

21 inci maddenin yeni şekline göre, Boğazlar komisyonu lâğvedilecek ve komisyonun vazifesi, bunu yine bu maddeyle tespit edilen şekiller dairesinde yapacak olan Türk hükûmetine devredilecektir.

Türkiye başdelegesinin talebi üzerine, konferans 22 inci maddeyi mukaveleden çıkarmış ve keza yeni mukavelenin Lozan mukavelesi yerine kaim olacağı mukaddimede kaydedilmiş olduğu için 24 üncü maddenin de mukaveleden silinmesine karar vermiştir.

Konferans, mukaveleyi, Lozan barış muahedesi âkitlerinin iltihakına açık bırakan yeni bir maddenin ilâvesi münasip olacağına karar vermiş ve 2 inci maddenin teknik komite tarafından tespit edilen yeni metnini kabul etmiştir.

26 ıncı maddeye, mukavelenin bazı hükümlerinin, akitlerden birinin diğer bir âkit tarafından teyit ve iltizam edilecek talebi vukuunda, tadilini mümkün kılan bir hükûm ilâve edilecektir. Bu hususta ittifak mümkün olmazsa, karar âkitlerin dörtte üç ekseriyetle ittihaz edilecek ve ancak bu ekseriyetin, Türkiye dahil olduğu halde, Karadenizde kıyısı olan devletlerin dörtte üç ekseriyetini ihtiva etmesi icap edecektir.

Diğer hükûmlerin tadili ancak âkit devletlerin ittifakiyle mümkün olacaktır.

Konferans bundan sonra evvelce talik edilmiş olan mukaddime ile birinci maddeyi kabul etmiş ve bu suretle mukavele projesinin okunmasını bitirmiştir.

Tahrir komitesi mukavele projesinin kati metnini bugün tespit edecektir.

Türkiye Rusyadan ayrılmamıştır

Paris, 17 (A.A.) — Anadolu Ajansının Paris muhabiri bu sabahki Paris gazetelerinin Boğazlar konferansı etrafındaki mütalealarını şöyle hülâsa ediyor:

Gazeteler Montrödeki durumun inkişafından memnundur. Anlaşmanın pazartesi günü imzalanacağını tahmin ediyorlar. İngilterenin uysallığını, Pol Bonkurun uzlaştırma hususundaki meharetini takdir ediyorlar. Gazeteler bir Türk - Fransız karşılıklı yardım paktı imkânı mevcut olduğunu kaydediyorlar.

Temps gazetesi diyor ki: Uzlaşma Türk talebine hak verirken Boğazlarla alâkalı devletlerin meşru menfaatlerini de koruyor. Türkiyenin ileride bir askerî paktla Rus - Fransız ittifakına girmesinden hiddetlenen Alman matbuatı bilsin ki, askerî ittifaklar değil Fransa gibi İngilterenin de politikası olan müsterek emniyet ve Cenevre zihniyetile karşılıklı yardım paktları akdi ihtimali mevzuu bahistir.

Echo de Paris Türkiyenin İngiliz dostluğunu takdir etmekle beraber Rusyadan ayrılmadığını yazıyor. Övr ve Lö Jur, emrivakileri haklı çıkaracak akamet bekliyenlerin sukutu hayale uğradıklarını yazıyorlar.

FELEK

Takma diş : takma saç.

Avrupada dişlerinin çirkinliğiyle meşhur başta gelen millet İngilizlerdir. Halbuki ben Londrada iken o kadar güzel dişler gördüm ki hayran oldum ve orada uzun müddet bulunmuş tanıdıklara bunu açmaya ve hayretimi izhar etmeye mecbur oldum. Bana:

— Onlar takmadır.. dediler. Ve bütün o güzel dişler gözümden düştüler...

Bu ufak müşahedeyi anlattıktan sonra bir de kısa muhavere nakledeyim:

Arkadaşlarımdan birisi var. Bir müessesenin uzun zamandır içinde bulunmuş, orada haşir neşir olmuş, onun haysiyetile kendi haysiyetini karıştırmış, hülâsa et tırnak gibi kaynaşmıştır. Arasıra bu müesseseye bir takım ekleme kimseler gelir.. İstedikleri gibi atar tutarlar. Bunların bu hareketlerinden dolayı da müessese mutazarrır olur. Lâkin onlar aldırış etmezler. Çünkü günün birinde müessese yıkılırsa orayı kuranlar müteessir olsa bile yıkanların kılı kıpırdamaz. Zira kuruluşunda emekleri yoktur. İşte bunlar için o arkadaş bana:

— Bunlar takma dişlir azizim. Sade çiğner fakat ne tat, ne de ağrı duyarlar! En çürük diş bile çekilirken adama o kadar elem verdiği halde takma dişler nasıl parmaktan yüksük çıkar gibi kolaylıkla ağızdan çıkarlarsa bunlar da o müesseseden o kadar elemsiz ayrılabilirler. dedi. Ben itiraz ettim.

— Takma dişin hiç olmazsa yemek yemeğe hizmeti vardır. Bunların o kadar da hizmeti olmadığına göre gel şunlara takma saç diyelim!.. dedim. Kabul etti, etti amma doğrusu takma dişe teşbihi de fena değildi. Düşünün bir kere; ekleme bir uzuv.

Hissi yok! Zevki yok! Vazife sade çiğnemek!

Ne dersiniz?.. Şimdi ağzında takma dişi olanlar, takımlarına düşman gibi bakacaklar ama hakikat böyle. Ne yapalım!

B. FELEK

Titüleskonun beyanatı

"Kim sınırımızı garanti ederse onunla biriz"

Bükreş, 17 (Tan) — Titülesko, Üniversal gazetesine şu beyanatta bulunmuştur:

"Ben, hudutlarımızı garanti eden yardım muahedelerine taraftarım. Romanya hudutlarile müttefikilerimizin hudutlarını kim garanti ederse o bizim müttefikimizdir. Sovyet Rusyaya karşı takip ettiğimiz siyaset, yüz yetmiş milyon nüfusa sahip bir milletle iyi bir ahenk içinde yaşamak zaruretinden mütevellittir.

Bu dostluk, hiçbir zaman Almanya ve Italya ile de ayni derecede dost olmamıza mâni teşkil etmez. Bundan başka, Çekoslovakyaya askerî yardımda bulunmak üzere Sovyet kuvvetlerinin topraklarımızdan geçmesine de müsaade edemeyiz.,,

Büyük elçiliklerimizde başmüsteşarlıklar

Ankara, 17 (Hususî muhabirimizden) — Büyük elçiliklerimizde bir baş müsteşarlık makamı ihdası, buralara elçi pâyeli memurlar tayini mevzubahsolmaktadır. Kahire elçimiz Mehmet Ali Şevkinin Londra baş müsteşarlığına nakli ve yerine merkezden Orta elçi Alinin tayini muhtemeldir.

Doğu halkı için

Erzurum, 17 (A.A.) — Üçüncü umumî müfettişliğin teşebbüsü ile yakında şehrimizde, "Doğu ili" adında bir gazete çıkarılacaktır. Gazete Doğu ili halkının tenvir ve irşadına hizmet edecek kıymetli yazıları ihtiva edecektir. Gazete bu illerimizin her tarafındaki bayındırlık ve kalkınma hareketleri hakkında günü gününe malûmat verecektir.

Büyük Türk inkılâbı Başlarken

No. 22

Yazan : Ziya Şakir

İstanbulda muhalefet rüesasından 8-10 kişilik komite teşekkül etmişti

Bu esnada Karadenize hareket edecek olan bir vapurda, dört yüz kişiden mürekkep bir firari kafilesinin bulunduğu — (Fesâ) isminde, Türk adı taşıyan kanı ve milliyeti meçhul bir casus tarafından — Ingilizlere ihbar edilmişti. Hareket etmek üzere bulunan vapur, derhal Ingiliz motörleri tarafından abluka edilerek Kızkulesi açıklarına gelmişti.. Tam, dört gün dört gece burada tahkikat icra edilmiş; yolculardan otuz beş kişi kadar seçilerek, Ingilizler tarafından alınıp götürülmüştü. Bereket versin ki; muhtelif kıyafetlere girmiş olan zabit, merkez memuru, polis komiseri, polis, jandarma ve saireden mürekkep olan mütebaki yolcuların hüviyetleri ile vapurun ambarlarında bulunan külliyetli miktardaki silâh ve cephane, keşfedilememişti. Yoksa, bu hâdise de büyük bir facia teşkil edecek; birçok evlerin kapanmasına, belki de hayatların ifnasına sebebiyet verecekti.

Istanbul hükûmeti, bu firarın önüne geçmek, ve Istanbuldaki Anadolu tarafdarlarını takib edebilmek için - mevcudu, 2,200 neferden ibaret olan Polis kadrosunu- tam (4 bin) nefere iblâğ etmişti.

Aynı zamanda, Jandarma kadrosu da genişletilmişti. Kadroya bir hayli efrad ilâve edilmekle beraber aylıklar da - piyadelerde 26; süvarilerde 38 liraya - iblâğ edilmişti.

Bu meyanda askerî inzibat meselesine de büyük ehemmiyet verilmişti. Askerî inzibat ve istihbarat memurlarının adedine bir misli de sivil memur ilâve edilmekle beraber, kontrol ve takib işlerini kolaylaştırmak için zabitanın sivil elbise ile gezmeleri, sureti katiyede menedilmişti.

Fakat bütün bu tekayyüdlere rağmen, yine firarların önüne geçilememişti... I s t a n b u l d a, (Seyfeddin, Çopur Neşet, Ekrem (1) , Topçu Rasim (2) beylerden mürekkep (felâh) isminde küçük bir zabitan grupu teşekkül etmişti. Bu grup, Anadoluya geçmek isteyen sivil ve asker zevatın eline vesika vererek bunların muhtelif vasıtalarla firarlarını temin eylemekte idi.

Bu grupun merkezi, Köprü civarında, Hüsnü bey isminde bir zata aid olan bir eczahane idi. Eczahanenin sahibi olan Hüsnü bey, bu firarilere kefalet senedi vermek suretile Polis müdüriyetince olan işlerini teshil etmekte idi.

Firarilerin çoğu, Kocaeli hattını takib eylemektelerdi. Evvela, (merhum Yahya kaptan) tarafından tesis edilen ve sonlarda (Dayı Mesud bey) tarafından adeta muntazam bir menzil hattı şekline ifrağ edilen bu yol; son zamanlarda mühim unsurlarla kuvvetlenmişti.

Bu unsurlardan en mühimmi, Gebze kaymakamlığına tayin edilen Ahmed Bedevi beydi. Bu zat Prens Sabahattin beye uzun müddet kâtiplik etmiş; ve çok mühim hâdisatla temas etmişti. Şuurlu, bir muhalefet devresi geçirdikten sonra; Istanbula gelmiş, Millî teşkilâta iltihakı kıymetli bir vazife telâkki ettiği için dahiliye nazırı Reşid bey tarafından kendisine teklif edilen bu memuriyeti büyük bir memnuniyetle kabul etmişti.

Bu sırada mühim bir teşebbüs zuhura gelmişti. (Ruşen bey) isminde bir zatin idaresinde Kuvayi Miliye müfrezesi, Gebzeyi işgal etmişti. Bu işgal dolayisile, kumandan Ruşen bey ile kaymakam Ahmet bey arasında bazı kararlar verilmişti. Bunların başlıcası; Damat Ferit paşaya karşı- Anadolu halkının beslediği nefreti ve bunun tevlid ettiği meşum neticeleri sureti katiyede padişaha anlatmak.. Prens Sabahattin beyi iktidar mevkiine çıkarmak.. Istanbul ile Anadoluyu barıştırmaktan ibaret ti.

Ruşen bey,bu meselenin esasını; o tarihte Bursada vali olan Hacim beye söylemişti.Ahmet Bedevi bey de, Prens Sabahattin beyle görüşmek için Istanbula gitmişti.

Istanbulda - Damat Ferit paşaya muarız olan - muhalefet rüesasından sekiz on kişilik bir komite teşekkül etmişti. Bunlar, bazı gizli içtimalar dan sonra, bu fikri kabul etmişlerdi; Prens Sabahattin beyi sadaret makamına geçirmeye; ondan sonra da İstanbul hükûmetini bütün mevcudiyetile, Anadolunun haklı davasına ve büyük inkılâbına mal etmeye karar vermişlerdi.

Dayısı olan padişaha emniyet ve itimadı olmayan Prens Sabahattin bey, bu karara itiraz etmiş, böyle bir teşebbüsün hiç bir netice verme yeceğini söylemişti. Buna rağmen, o gizli komite tarafından padişaha hitaben bir ariza yazılmış; (Mahir Sait bey) ile (Doktor Abdullâh Cevdet bey) e tevdi edilerek saraya gönderilmişti.

Bu ariza sarayda padişahın ser tabibi (Reşat bey) e verilmiş; o vasıta ile padişaha gönderilmişti. Fakat, Damat Ferit paşa taraftarlarının çevirdiği bir manavra, bu maksadı akametle neticelendirmişti.

Gebzede başlayan ve akamete uğrayan bu hareketten sonra, artık oradaki Millî teşkilâta ehemmiyet verilmişti, ve bu suretle de Gebze Istanbul ile Anadolu arasında mühim bir merhale teşkil etmişti.

Elde bulunan bu silâhlı kuvvet, henüz büyük işlere girişmeye müsait değildi. Fakat; hiç olmazsa Türk köylülerinin mal, can ve namusunu muhafaza edebilecekti.

Kaymakam Ahmet Bedevi bey, ilk iş olmak üzere asayişin teminini nazarı dikkate aldı. Bunun için de; Istanbul hükûmetine ve itilâf kuvvetlerine istinat ederek o civardaki köylüleri mütemadiyen iz'aç eden (Deli Nuri çetesi)ni ortadan kaldırmayı kararlaştırdı.

Yeni teşkil edilen millî kuvvetlerle mükemmel bir pusu tertip edildi. Deli Nuri, bütün çetesiyle pusuya düşürülerek, her gün bir köylünün canını yakan, her gün bir masum yuvasını perişan etmeye çalışan bu şerir gebertildi. Avenesi de muvaffakıyete tepelendi.

Fakat bu havalide tehlike, yalnız bundan ibaret değildi. Komitecilerin telkinatına uyan cahil ve dik kafalı rum köyleri de ikide birde Türk köylülerine tecavüz ederek rahat ve huzuru selbetmekte; ve hattâ Türk köylülerinin tarlalarında çalışmalarına bile rahat vermemektelerdi.. Bilhassa Şile Yeniköyü rumları, bütün o muhiti haraca kesmişlerdi. Hattâ, bu millî kuvvet hazırlanırken bir köyü basmışlar; köylülerden bir hayli mal ve para almışlar; bir köylüyü de öldürmüşlerdi.

Mesele, bu şekilde bitmiş olsaydı, buna adî bir sakavet vakası denilebilirdi. Fakat köyü basan rum çetecileri bu cinayetlerle iktifa etmemişler; derhal arabalarını hazırlıyarak gas - pettikleri eşyayı kendi köylerine taşımak için Türk köylülerine emir vermişlerdi.

Rum çetecilerinin bu şımarıklığı, Gebze halkını heyecana getirmişti. Bu gidişle, kasabadaki Türklerin mal ve canları tehlikeye girecekti.

Gebze polis memuru Hakkı efendi büyük bir cesaret göstererek hadise mahalline kadar gitmiş; vakayı tesbit etmişti. Ve bu vaka tesbit edilirken; rum çetecilerinin gene o civardaki Türk köylerinden birini yağma edecekleri öğrenilmişti.

Kaymakam Bedevi bey, rum çetecileri tarafından basılması tasavvur edilen Türk köyünün civarında muhtarlara haber yollamış, icap eden ted birleri almıştı. Ve sonra da millî kuvvetlerle rum çetelerinin geçecekleri yerlerde meharetle tertip edilen pusular hazırlamıştı.

Rum çetecileri, tasavvurlarını tatbik etmişler; o Türk köyüne taarruz eylemişlerdi.Fakat kurulan pusulara düşmüşler; perişan bir surette kaçarak hayatlarını pek güç kurtarabilmişlerdi.

Mal, can ve namuslarını müdafaa ve muhafaza etmekten başka bir şey yapmıyan Türklerin bu hareketi; rum çetecilerine çok acı gelmişti. Artık oradaki şerirane hakimiyetlerini kaybetmişlerdi.

Bundan müteessir olan rum çetecileri derhal Istanbula gelmişler; patrikhaneye müracaat etmişler; (Gebzede kuvayı milliye teşekkül etti. Hayatımız tehlikeye girdi) diye, şikâyet eylemişlerdi.

[Arkası var]

(1) Sabık polis müdürü.
(2) İnhisarlar idaresi memurin müdürü.
(3) Şimdi Ankarada emniyeti umumiye müdürlüğündedir.

Sümer Bank yerli mallar pazarları

Sekizinci Yerli Mallar sergisine Sümer Bank fabrakalarile Yerli Mallar Pazarları iştirak etmedi. Halbuki Hereke, Feshane ve Kayseri Bünyan fabrikalarının mükemmel yünlü kumaşları, Bakırköy ve Kayseri bez fabrikalarının çok güzel ve çeşitli bezleri, Beykoz deri ve kundura fabrikasının deri ve kunduraları marokeneri eşyası Isparta fabrikasının gülyağları, Keçiborlu kükürt fabrikasının kükürtleri, Izmit kâğıt fabrikasının kâğıtları Yerli Mallar sergisinin en büyük ziyneti olurdu.

Bu müesseselerin Sekizinci Yerli Mallar sergisine iştirak etmemelerinin sebeplerini anlamak istedik ve öğrendik ki Sümer Bank fabrikalarile Yerli Mallar Pazarları, Tel-Aviv ve Şam sergilerine iştirak ettikleri gibi, arsıulusal Izmir panayırına da kuvvetli surette iştirake hazırlanmaktadırlar. Diğer taraftan Sümer Bankın Yerli Mallar Pazarları Istanbulda Sultanhamamında, Beyoğlunda Istiklâl caddesinde, Eminönünde Yenicami karşısında, Galatada Karaköy caddesinde, Kadıköyünde Pazaryolunda ve Beşiktaşta şubeler açmıştır. Yerli Mallar Pazarları, yerli malların daimî birer sergisidir. Daimî birer sergi mahiyetinde bulunan bu pazarlarda Sümer Bankın kendi fabrikaları tarafından yapılan ve yerli malların en güzelleri, en sağlamları ve en ucuzları hem teşhir edilmekte, hem satılmaktadır. Ayrıca Sümer Bank fabrikaları haricinde diğer en meşhur fabrika ve imalâthanelerin yaptıkları yerli malların en iyileri de Yerli Mallar Pazarlarında mevcuddur. Böylece, Yerli Mallar Pazarlarında yünlü, ipekli, kadın, erkek ve çocuk için her çeşit kumaşlar, pamuklar, bezler, her nevi kundura ve marokeneri eşyası, ıtriyat, tuvalet eşyası, spor ve seyahat levazımı ve mobilyalar, hazır ve ısmarlama kostümler bulunmaktadır. Işte bu sebeple Istanbulun, en kalabalık semtlerinde altı şubesi olan Sümer Bank Yerli Mallar Pazarları, ayrıca Taksim bahçesindeki sergide de, bir şube açmağı faydalı bulmamış ve bu işe sarfedeceği emek ve para ile Şam ve Tel-Aviv sergilerine ve İzmir arsıulusal panayırına en kuvvetli şekilde iştirak etmeği daha muvafık ve daha faydalı addetmiştir.

Bu münasebetle Sümer Bank Yerli Mallar Pazarlarının Istanbuldaki altı şubesinden başka Ankara ve İzmirde de büyük şubeleri bulunduğunu hatırlatmak isteriz. Yerli Mallar Pazarları, memurlar için tatbik ettikleri taksitli satışlar ve ayrıca müşterileri için de zaman zaman ikramiyeli satışlar yapmak suretile büyük bir rağbet kazanmışlardır.

KUÇUK ILANLAR

Dr. Mehmet Ali AKSOY

Haseki ve Cerrahpaşa hastaneleri ilt ve zühreviye mütehassısı.

Şirkecide Beşir Kemal eczanesi ittisalinde 4 numero, saat 2 den sonra hasta kabul eder. 8

SATILIK EV

Kadıköyü Yeldeğirmeninde 3 odalı kullanışlı iyi kira getiren bir ev satılıktır. Görmek ve fiatini öğrenmek için Bekçi Şevkiye müracaat. 7

İHTİRA İANI

" Sülfit selülozun pişirme için usul" hakkında alınmış olan 5-8-1934 günlü ve 1826 sayılı ihtira beratı bu defa mevkii fiile konmak üzere ahere devrüferağ veya icar edileceğinden talip olanların Galata'da, Iktisat hanında, Robert Ferri'ye müracaatları ilân olunur.

TAN

ABONE VE ILAN ŞARTLARI

	Türkiye için	Dışarı için
Bir aylık	1 35	— —
3 „	4 —	8 —
6 „	7 50	14 —
1 yıllık	14 —	28 —

İlân için İlâncılık Şirketlerine müracaat edilmelidir.
Küçük ilânlar doğrudan doğruya idaremizce almabilir.
Küçük ilânlarm 5 satırlığı bir defalık 30 kuruştur. 5 satırdan fazlası için satır başma 5 kuruş alınır. Bir defadan fazla için yekûndan % 10 kuruş indirilir.
Günü geçmiş nüshalar 5 kuruştur.

MEMLEKET MANZARALARINDAN : Tekirdağdan bir parça

MEMLEKETTE "TAN,,

Kelkit ırmağı üzerindeki köprünün inşaatı başladı

Nıksar, (Tan) — Bayındırlık Bakanlığı tarafından talibine ihale edilmiş bulunan Kelkit irmağı üzerinde ve Niksar - Reşadiye ilçeleri arasındaki beton köprünün yapılmasına başlanılmıştır. Yakında bitecek olan bu köprü iki kaza münakalâtını kolaylaştıracaktır.

Bir ay evvelsine kadar devamlı yağan yağmurlar hem çiftçiyi, hem de halkı korkutmuştur. Son günlerde açılan hava, mahsul için icap eden harareti temin etmiştir. Yeni mahsul, çiftçinin yüzünü güldürecek kadar bereketlidir.

Yıldırım 3 kişiyi öldürdü

İzmit, (Tan) — Evvelki gün, yağan çok şiddetli yağmurlar esnasında Gebzede bir yıldırım faciası olmuş ve 3 köylü orak biçerken yıldırımdan ölmüştür.

Zavallıların cesetleri, tanınmıyacak bir halde yan yana bulunmuş ve gömülmelerine izin verilmiştir.

Balıkesirde Atatürk parkı havuzu

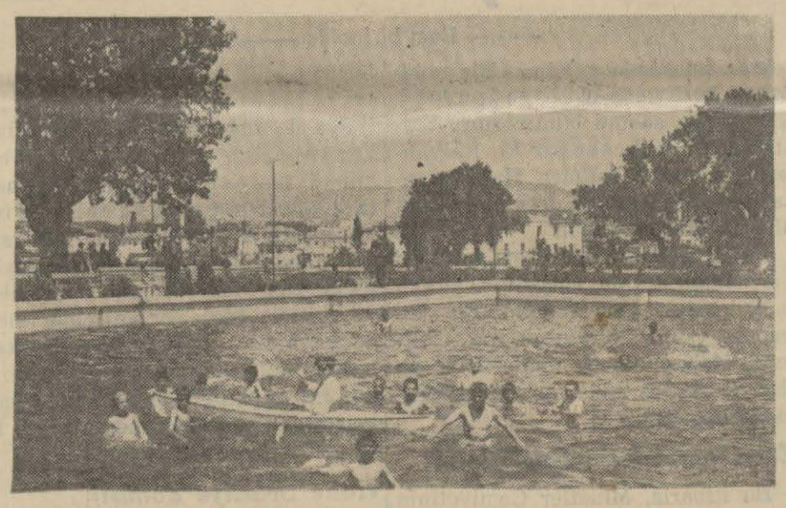

Park havuzundan bir manzara

Balıkesir, (Tan) — Birkaç gündür havalar sıcak gitmeğe başlamıştır. Atatürk parkında yapılmış olan havuzda herkes yüzmekte ve kayıkla, botla yarışlar tertip edilmektedir.

Cumartesi günü Şehir Klübü tarafından klüp üyeleri şerefine Atatürk parkında bir gardenparti verilecektir Gardenpartinin, güzel ve neş'eli geçmesi için on beş gündenberi geceli gündüzlü çalışılmaktadır.

Armut bolluğu

M. Kemalpaşa, (Tan) — Geçen yılın kıtlığına mukabil bu yıl armut ürünü pek boldur ve oldukça iyi cins armutların kilosu 30 paraya kadar satılmıştır.

Sık sık yağan faydalı yağmurlar dolayısile bu yıl kavun ve karpuz ürünlerinin de pek bol olacağı anlaşılmaktadır.

İki köy halkı arasında kavga oldu

Şilenin Ahmetli köyü halkı ile Kılıçlı köyü halkı arasında bir Mısır tarlası yüzünden kavga çıkmış, iki kişi de bıçakla yaralanmıştır. Müşevvik Veli yakalanmıştır.

Çanakkalede ekmek buhranı

Çanakkale, (Tan) — Son günlerde (un) yapımının azlığını ve fiyatın biraz yükselmesini ileri süren fırıncılar az ekmek çıkararak sebepsiz yere bir buhrana sebebiyet vermek istemişlerdir. Belediye derhal işe el koymuş ve lâzım gelen tedbirleri almıştır.

Antep lisesinden kırk dört talebe mezun oldu

Antep, (Tan) — Bu yıl Gazi Antep lisesinden yirmi iki fen ve yirmi iki edebiyat şûbesinden olmak üzre kırkdört genç mezun olmuş ve bunlar olgunluk imtihanlarını da muvaffakiyetle vermişlerdir.

Antalyada yeni bir lise binası yapılıyor

Antalya, (Tan) — Maarif müsteşarı Rıdvan Nafiz, yeni lise binasının yerini seçmek üzere vekâlet mimarı ile şehrimize gelerek tetkiklerde bulunmuştur. Rıdvan Nafiz, burada üç gün kalmıştır. Yeni lise binası, eski lise binasının arka tarafı istimlâk edilmek suretiyle ayni mevkie yapılacaktır. Tahsisatı iki yılda ödenmek üzere yeni liseye 60 bin lira sarfedilecektir. Bina her türlü asrî ihtiyaçlara göre yapşılacaktır. Bilhassa atölye ve lâboratuvarlara ehemmiyet verilecektir.

kızına tecavüz cürmü ile tutulan baba

Çanakkale, (Tan) — Lapsekinin Sazan köyünden Raşit kızı 17 yaşlarında Şefika, Lapseki müddeiumumiliğine baş vurarak babası Raşidin kendisini ölümle tehdit ettiğini ve bundan istifade ederek kızlığına tecavüzde bulunduğunu bildirmiştir. Raşit derhal tevkif edilerek Çanakkale ağır ceza mahkemesine sevk edilmiştir. Şefikanın iddiasına göre hadise şöyle olmuştur:

Raşit, karısı ve kızı ile beraber komşu köydeki akrabalarına gitmek üzere salı günü akşam üzeri yola çıkmıştır. rus tüfeğini de alan Raşit, yolda bir bahane ile karısını yanından savmış, havanın kararmağından bahsederek kızına bir ağaç kovuğunda gecelemeği teklif etmiştir. Bunu kabul eden Şefika, gece babasının taarruzuna ve silâhla tehdidine maruz kalmıştır. Raşit cürmü katiyetle inkâr etmektedir. Iddianın doğruluğu tahkikatın neticesine göre teyid edecektir.

Antalyada sıcaklar

Antalya, (Tan) — Antalyada sıcaklar birdenbire fazlalaşmıştır. Gölgede hararet 35 dereceye kadar yükselmiştir. Lise talebesi (Zâra)ya kamp kurmuşlardır.

Bolvadinde Atatürk büstü

Baldvin, (Tan) — Ilçemize dikilen Atatürk büstü, bu gün, Ahmet Durmuş Evrendilek ve sayın doktor Galibin huzurlarile ve halkın coşkun tezahüratile açılmıştır. Kurtuluş Savaşında Atatürkümüzün yurdumuzu şereflendirdikleri günün yıl dönümü, Atatürk Günü olarak kabul edilmiş ve her sene kutlanması kararlaştırılmıştır.

Küçük Haberler

* Antep, (Tan) — Halkevince hapishanede bir kurs açılarak konferansların verilmesine başlanmıştır. Ilk konferans (vazife hissi) ve ilincisi suç işlemenin fenalıklarına dairdir. Hapishanede bir de okuyup yazma kursu açılması kararlaştırılmıştır.

* Antep, (Tan) — Halkpartisi ve Ticaret Odasında yapılan toplantılar sonunda vilâyet dahilinde ki toprak mahsulâtının tutarının yüzde ikisinin Hava Kurumuna verilmesi kararlaştırılmıştır. Bu karar halk ve köylüyü çok sevindirmiştir.

Hava kurumu bura şûbesi üye sayısını arttırmağa ve taahhütlerin az zaman içinde tahsil edilerek kapatılmasına çalışmaktadır.

Tepebaşı Bahçesi

Bu akşam : Bütün VARYETE programı ile ve sureti hususiyede yalnız 3 gün için angaje edilen sinema yıldızı ve WENN DU JUNG BIST GEHÖRT DIR DIE WELT filminin mümessilesi:

LILYAN DIETZ'in

iştirakile **FOLIES...1936** Revüsü

şerefine BUYUK GALA müsameresi

Fiyatlarda hiçbir zammiyat yoktur.

PAZAR günü saat 17 de MATİNE

SPOR

General Ali Hikmet Ayaraemie yarım saat

Futbolcülerle atletler seyirci olarak Berlin olimpiyatlarına gidecekler

Güreşten başka her spor şubesi esasen Berlinde yapılacak oyunlara seyirci kalacak vaziyettedir

Dün, Türkspor Kurumu Başkanı General Ali Hikmet Ayerdemle Berline seyirci olarak götürülecek sporcular ve diğer meseleler hakkında kısa kısa konuştuk. Okuyuculara evvelâ şunu söyliyelim ki, şahsen Berlin seyahatinde hiçbir iddiam olan insan değilim. Sevdiğim boks şubesi hakkında da general tarafından gösterilen müsaadeden istifade etmedim. Bu itibarla Türkspor Kurumu Başkanı hakkında dört görüşüşümüz de hâsıl ettiğim intiba hiçbir tesire tâbi değildir.

Generalin fikirlerinden ve sözlerinden edindiğim kanaatlerle hâsıl olan fikirleri açık ve samimî olarak yazacağım. Evvelâ futbolcülerin ve atletlerin de bu olimpiyada seyirci olarak götürüleceklerini müjdeliyeyim. Müsabakaya iştirak kabiliyetlerini olgunlaştırmak zamanını bulamadıkları için olimpiyat meydanında şubelerini temsil etmeleri muvafık görülmiyen atletlerle futbolcülerin seyirci olarak götürülmeleri nekadar doğrudur? Bunu yine başkanın bana söylediği şeylerle halletmiş oluyoruz.

Ali Hikmet Ayerdem yüreğini ve içini daima diline getirmeyi bilen açık sözlü ve açık özlü bir insan olarak bana futbolcüler hakkındaki düşündüklerini şöyle anlattı:

Futbolcülerimizde dünya birinciliği müsabakalarında yer almak üzere çok gayret göstererek, kamptaki disipline riayet ederek çalıştılar. Kendilerinden bu itibarla memnunuz. Teknik heyetleri onların formlarını kâfi görmedi. Bizde şubenin iştirakinden tabiatile vaz geçtik. Fakat o çocukların emeklerini ve arzularını da muayyen bir gayeye teksif ettirmek dolayısile onlara karşı mukabele göstermek vaziyeti de bize düştü. Düşündük ki, seyirci olarak gitmeleri onlara karşı yerinde bir mükâfat olur.

Futbolcülerin Müşahit olarak götürülmelerindeki sebepleri bu kadar açık ve samimî anlatan başkan seyirci olarak sporcunun hangi cinsinin götürülmesi daha muvafık olabileceği münakaşasını hakikî meramı anlatarak evvelden giymiş bulunuyordu. Müşahit götürme meselesini bir teknik mesele şekline dökmek ve yahut seyahat lüzumunu zoraki bir sebeple izaha lüzum görmedi. İşi, içi ve dışile olduğu gibi önüme döktü. Böyle bir kanaate ancak hürmet edilirdi.

Vâkıa olimpiyat futbol turnuvasında teknik bakımdan mühim istifadeler temin etmek "maçlara dahil olacak takımların biribirine olan kuvvet farkları düşünülmeden kura ile karşılaştırılmaları dolayısile„ pek kabil değildir. Nihayet bir iki maç hem âyar takımların karşılaşması şeklinde görülebilir. O da dünya birinciliği tasfiyesi olduğundan, oyunun ekseri anlarında gayretin çarpışması şeklinde tecelli eder. Fakat yukarıda da dediğim gibi hüsnü niyetini ve meramını daima açıkça söyliyen generalin sebep olarak ileri sürdüğü şeyler böyle bir münakaşayı başından kesecek kadar kuvvetli idi. Sonra atletizme geçtik.

Atletizmde müşahit götürmenin çok faydalı olacağından bahsettik. Esasen olimpiyat müsabakalarının en kaliteli kısmının atletizm olduğunu anlıyan başkan, dünyanın en yüksek atletlerini dört senedenberi olsun görmek fırsatından atletleri de mahrum etmemeği düşünmüşler. Müşahit vaziyetinde futbolden daha çok istifadeli olacak atlet seyircilerin de kafileye alınmasını esas olarak kabul ettiler. Yalnız adetleri ve isimlerinin tayini asıl meselenin halline bıraktılar.

General Ali Hikmet Ayerdemin yanından hüsnüniyetinin açık sözlülüğünün tesiri altında çıkarken kendi kendime şunları söylüyordum:

Güreşten başka hemen her şubenin olimpiyatlarda aşağı yukarı seyirci kalması çok muhtemeldir. Keşki müsabaka yapmak üzere gönderilecek olan iskrimciler, yelkenciler ve basketbolcüler de seyirci olarak götürülselerdi.!..

Fakat onlardan bir kısmı tez ayak lık edip yola düzüldükleri için geri çevrilmelerine maalesef bugün imkân yok ki...

Eşref ŞEFİK

Futbolcülerimiz Olimpiyatlara müşahit olarak götürülecek mi

Ankara muhabirimizden aldığımız bir habere göre futbolcülerimizin son maçlarda gösterdikleri gayret ve fedakârlıklar takdirle karşılanmış ve bu canlı çalışmaları büyük memnuniyet uyandırmıştır. Futbolcülerimizin kampta muntazam bir surette çalışmaları ayrıca nazarı itibara alınarak 11 inci Berlin olimpiadı müsabakalarında müşahit sıfatile bulunarak istifadelerinin temini düşünülmüştür. Genel merkez başkanı Ali Hikmet Ayardemin Ankaraya gelerek son olimpiyat faaliyetleri hakkında yapacağı görüşmeler sporcularımızın olimpiyatlara seyirci sıfatile gidip gitmiyeceğini tavazzuh ettirecektir.

Genel Merkez Başkanı Ankaraya gitti

İki gün evvel Bandırma ve Balıkesir kulüplerini teftiş için Balıkesire giden genel merkez başkanı General Ali Hikmet Ayardem teftişlerini bitirerek evvelki akşam avdet etmiş ve son yapılan Olimpiyat faaliyetleri ve ecnebi temasları hakkında alâkadarlarla görüşmek üzere dün akşam Ankaraya gitmiştir. Kendisini Asbaş kan Halit Bayrak ve Federasyon başkanları istasyonda teşyi etmişlerdir.

Moda Deniz Klübü federe edildi

Türkiyenin en mükemmel deniz spor vasıtalarına malik bulunan ve İktısat Vekili Celâl Bayarın reisi bulunduğu Moda Deniz Kulübü, Federe bir kulüp gibi çalışarak Türk gençliğinin spor sahasında yetişmesinde âmil olmak istediğinden tesçil edilmesi için Türk spor kurumuna müracaat etmişti.

Bu arzu Türk spor kurumu tarafından memnuniyetle karşılandığından Moda Deniz Kulübünün tesçil edilerek ittifaka alınmasına karar verilmiştir.

İstanbul atletizm kupası

İstanbul Atletizm Ajanlığı tarafından kulüplerimizi Atletizme teşvik etmek maksadile en çok atletle iştirap edip derece alan kulübe büyük bir kupa verilmek üzere tertip edilen Atletizm müsabakalarına bugün Taksim stadında saat 16 da başlanacaktır. Yarın da ayni saatte devam edecek olan bu müsabakalarda 100, 200, 400, 800, 1500, 5000 metre koşularla uzun, yüksek, cirit, üç adım, diskatma ve 4x100 metre bayrak yarışı yapılacaktır. Bütün atletlere açık olan bu müsabakalara kulüpler istediği kadar sporcu ile istirak edecek ve en çok atletle tesbit edilen dereceyi elde eden kulübe Atletizm federasyonu tarafından bir kupa verilecektir.

Son zamanlarda muntazam çalışmalarla formlarını bulan atletlerimizin her sene ayni tarihte tekrarlanacak olan bu müsabakaların ilk kupasını almak şerefini kulübüne kazandırmak için çok fazla çalışacakları ve dolayısile bir iki rekor daha yenileyecekleri tahmin edilmektedir.

İstanbul Atletizm Ajanlığından:

Hakem Kursuna devam etmiş olan hakem namzetlerinin 18 ve 19 Temmuz günleri Taksim Stadında yapılacak İstanbul Atletizm kupası müsabakaları için saat 3 de stadyomda bulunmaları rica olunur.

Siyasî bir cinayet

Bükreşte bir tethişçi daha öldürüldü

Bükreş, 17 (A.A.) — "Demir Muhafızlar" adındaki tethişçi teşekkülün âzasından ve sabık mebuslardan Miched Stelesko, sekiz delikanlı tarafından öldürülmüştür. Bu delikanlılar, Steleskonun tedavi edilmekte bulunduğu hastaneye girmişler ve hastanın bulunduğu odaya kadar sokularak mumaileyhin üzerine rövelverlerini boşaltmışlar ve sonra gidip teslim olmuşlardır.

Katiller, ihanet etmiş olduğundan dolayı kendisini idama mahkûm eden bir karara tevfikan hastayı idam etmiş olduklarını söylemişlerdir.

Söylenildiğine göre Steleskonun ismi "her şey, vatan için„ adındaki teşkilâta mensup talebe tarafından tertip edilmiş olan kara listeye dahil idi.

Dolaşan bazı şayialara göre, birçok şahsiyetlerin ve bilhassa millî çifçi rüesasından birtakımlarının isimleri bu listede bulunmaktadır.

Stelesko, dağıtılan "demir muhafaza" teşkilâtından ayrılarak bu teşkilâta ve bilhassa teşkilâtın eski başkanı Korneliu Kodreanoya karşı gazetelerde mücadele etmiştir. Katiller teslim olmuşlardır. Cinayet siyasal mahiyettedir.

Suçlu inkâr ediyor!

İngiliz Kralını ölümden kurtaran kadın kimdir?

Mütecavize şiddetle vurarak silâhı düşüren kadın, bu vak'anın kahramanı sayılıyor

Londra, 17 (Tan) — Suikast teşebbüsünden dolayı iki kişinin tevkif edildiği yolundaki şayialar teeyyüt etmemiştir. Polisler, yalnız Andrevo Mac Mahon isminde birisini yakalamışlar ve en yakın polis merkezine götürmüşlerdir.

Vak'a esnasında hazır bulunan bazı kimseler, suikast hâdisesinin gayet süratle cereyan ettiğini söylemişlerdir. Vak'anın şahitlerinden bazıları, mütearrizin önüne geçmek için bir kadının müdahale ettiğini ve Mac Mahon'a şiddetle vurarak elindeki silâhı yere düşürdüğünü anlatmışlardır. Bu ifadeyi, tabancanın kralın bindiği atın ayağına kadar düştüğü şeklindeki müteaddit rivayetlerle telif etmek güçtür.

Diğer bazı kimselerin naklettiklerine göre kral, mütearrizi uzaktan görmüş ve gözlerini ona dikmiştir.

Diğer birtakım kimseler, kralın mütemadiyen önüne bakmış olduğunu ancak hâdiseyi müteakip başını biraz çevirdiğini söylemektedir.

Suçlu, "Ben hükümdarı öldürmeği tasavvur etmedim!" diyor

Londra, 17 (A.A.) — Mac Mahon, müdafaa vekilile temasta bulunmak arzusunu izhar etmiştir. Bunun üzerine Bov-Street mahkemesinde bulunmakta olan vekile telefone edilmiştir. Mahkeme, bu meseleye ait davayi sekiz gün sonraya bırakmıştır.

Davanın tehiri kararından evvel müdafaa vekili şu beyanatta bulunmuştur:

"— Akşam gazetelerinde çıkmış olan hâvadisler dolayısile mahpus, hiçbir suikast teşebbüsü vâki olmadığını ve kendisinin hükümdarı öldürmeği tasavvur etmediğini söylemiştir.„

Bununla beraber Mac Mahon aleyhindeki itham, herhangi bir kimsenin hayatını tehlikeye ilka etmek maksadile silâh taşımak cürmü olacaktır.

Bu esrarengiz kadın kim?

Londra, 17 (Tan) — Suikast hâdisesinde rolü olduğu görülen kül renkli elbiseli kadın, vak'anın esrarengiz kahramanı addedilmektedir. Hâdise ile alâkası kat'i olarak tayin edilememiştir. Bazı kimseler, tecavüzü takip eden karışıklık sırasında bu kadının da tevkif edildiğini zannetmişlerdir. Halbuki, kadın, sadece polislerin delâletile merkeze götürülmüş ve uzun uzadıya istiıcvap edilmiştir. Birçok kimseler hayranlıklarını bildirmek istedikleri için, ismi ortaya atılmamıştır. Fakat, orta yaşlı olduğu öğrenilmiştir. Sarışın ve iri yarı bir genç kızla beraber otomobile binen esrarengiz kadın, araba hareket ederken uzun uzun alkışlanmıştır.

Zabıta, halkın alâkasına karşı icap eden ihtiyat tedbirlerini almaya mecbur kalmıştır.

Gazetelerin verdikleri malûmata göre, Mac Mahon Irlândalıdır.

Suikastçının hüviyeti

Londra, 17 (Tan) — Dün, İngiliz kralına suikast yapmış olan Corc Mahon'un hüviyeti tamamen tesbit edilmiştir .

Haydpark mahallesinde oturan bu adam, 42 yaşında bir gazetecidir. Doktorlar Corc Mahonu muayene ederek aklen hasta bulmuşlardır.

İngiliz Kral: Sekizinci Edvard

Mahon evvelce de sekiz günlük bir mahkûmiyet geçirmiştir.

Krala suikast teşebbüsünde bulunan şahsın asıl isminin Jerome Bannigan olduğu ve Mahon adının müstear bir isimden başka bir şey olmadığı anlaşılmıştır.

Suikastçı Corcun duruşmasına gelecek cuma günü başlanacak ve celse hafi olacaktır .

Hitler'in gönderdiği telgraf

Berlin, 17 (A.A.) — Hitler, Ingiltere kralına şu telgrafı göndermiştir:

"Majestenize karşı yapılmak teşebbüsünde bulunulmuş olan menfur suikast haberini aldım. Bu tehlikeden kurtulmuş olduğunuzdan dolayı Majestenize en halisane tebriklerimi arzederim.„

Fransız Cümhurreisinin telgrafı

Paris, 17 (A.A.) — Reisicümhur, Lebrun, suikastten kurtulmuş olduğundan dolayı Ingiliz kralına tebriklerini iblâğa Corbini memur etmiştir.

Londra, 17 (A.A.) — Fransız sefiri Corbin, Bukingam sarayına gidere k Lebrunun tebrik telgrafını kralın hususî kâtibine tevdi etmiş ve mumaileyh, Corbinden Lebruna teşekkür etmesini rica etmiştir .

(TAN) ın Polis Romanı: 32

Kapı arkasında bir cinayet!

Michel Herbert - Eugene Wyl

Ben kendi hesabıma, Guy de Passevieres'in iddiası veçhile, onun, o gece, mösyö Vignon - Marcelet ile randevusu olduğuna inanıyorum. Delikanlının gizli olarak eve girmek için aldığı tedbirler ne olursa olsun, gürültü etmemesi imkânı yoktu. Ve bu gürültüyü yalnız hasta bakıcı,uyumıyan hasta bakıcı duyabilirdi. Sonra, onun kalkarak, kapıya kadar gelip, kulağını dayaması, içerde görüşülenleri dinlemesi pek kolay bir işti. Böylece, iki adamın ne konuştuklarını duyabilmiş, belki de, kasadaki paralar hakkında asıl malûmatı o zaman elde etmiştir. Delikanlı kolleksiyonla mı satarak borçlarını ödediği için, ihtiyar dostunun para vermek teklifini kabul etmedi, ona teşekkür etti ve gayet tabiî bir hareketle, kapıya gelerek, dışarı çıktı, kapıyı kilitledi, ve sorguya çekildiği zaman söylediği gibi, anahtarı, açık pencereden içeri, odaya attı.

Hasta bakıcı bu esnada birinci kata çıktı. O, artık, şimdi, kendisi için yakalanmak ihtimali hemen hemen imkânsız bir vaziyetin tahaddüs ettiğini anlamıştı. Çünkü, icap ettiği takdirde, şüpheleri, delikanlının üzerine atabilirdi. Guy de Passevieres'in odada bulunuşu onun aleyhine müthiş bir delil değil mi? Hoş, hasta bakıcının bunu yapmasına mahal kalmadı. Tahkikat ile meşgul olan birkaç arkadaşımız sayesinde bu yanlış yolu kendiliğimizden bulduk.

Şimdi cinayet gecesine dönelim. Suzanne Blum sessizce madam Vignon - Marcelet'nin odasına gitti, evin kapısını açan ikinci anahtarı alıp, sokak kapısını açtı. Bu işi yaparken onu uyandırmak korkusu yoktu. Hareketini pek tabiî gösterebilirdi. Sonra, kendi odasına girerek lâstik eldivenler giydi. B ubasit tedbir. Mösyö Vignon - Marcellet gibi cinayet işleriyle meşgul bir âlimin yanında çalışanların ilk akıma gelecek tedbir değil midir? Hem hasta bakıcı, parmak izlerinin ne mühim olduğunu herkesten iyi bilirdi. Sonra, bir hasta bakıcı için lâstik eldiven tedarikinden basit ne olabilir?

Diğer taraftan Suzanne Blum'un lâboratuvarda cam raf üzerinde Vignon - Marcellet'in yapacağı tecrübelerde lüzumu olan Siyanür asidi şişesini görmüş olması bittabi sizce hayreti mucip olmamıştır .Bu şişede gene müthiş bir zehir olduğunu anlamak için onu pek az koklamak kâfi idi.

Suzanne Blum bu şişenin, divan üzerinde hareketsiz bırakan felç gelmezden evvel bizzat Vignon - Marcellet tarafınan lâboratuvardan getirilmiş olduğunu biliyor.

Bundan başka antropoloji mütehassısının, ziyaretçiden bazı tecrübeler yapmak için bu şişeyi istediğini işitmişti..

Guy de Passevieres'in bu hususiaki şehadeti kat'idir . Tahkikat esnasında meydana çıkarılan bir hakikat bunu pek teyit etmektedir. Vignon - Marcellet vaka gecesi parmak izleri hakkındaki tetkikatına devam etmekteydi. Çünkü divan üzerinde teklifsiz görüştüğü birçok kimselerin alınmış ve tasnif edilmiş parmak izlerinden mürekkep bir albüm bulmuştu.

Bu âlim adamın mesaisine nekadar büyük bir ehemmiyet verdiğini biliyorsunuz. Guy de Passevieres kendisini, bir daha geri dönmek ümidi olmadan hareket edeceğinden haberdar etmiş olduğu için Vignon - Marcelet, bir daha yüzünü görmiyeceği bu adama ait olan yaprağı albümden koparmıştır.

Bu, Suzanne Blum için harekete geçmek zamanı idi. Zehir, orada elinin altında bulunuyordu. Ve cinayet mes'uliyetini yüklenecek olan kimse de ortadan kaybolmuştu.

Hastabakıcı kabineye girmiş ve kötürümün yatağına yaklaşmıştır. Zehir şişesinin muhteviyatını süratle kristal bardağın içine boşaltmış. Vignon Marcelet'ye bu ölümlü mayii cebren içirmeğe teşebbüs etmiştir.

Zavallı adam gücünün yettiği kadar mukavemet göstermiş, pek çok çırpındıktan sonra nihayet ölmüştür.

Istintakın başlangıcındanberi Suzanne Blum, yalnız bir defa hakikati söylemiştir: Maktulün sor sözlerini anlatırken: "Beni zehirlemeyiniz, beni zehirlemeyiniz!„ dediğini söylemiştir.

Evet, zavallı adam bu zalim rica ve niyazlarda bulunmağa mecbur olmuştur. Katil de bu sözleri işitmiştir!.

Tekrar ediyorum: Suzanne Blum burada hakikati söylemiştir. Fakat çalışma odasının sürmeli kapısının arkasında bulunduğunu iddia etmekle yalan söylemiştir. O, Vignon - Marcellet'nin başı ucunda bulunuyordu.

"Demek oluyor ki, Vignon - Marcellet, siyanür asidi içimiş ve yıldırımla vurulmuş gibi olduğu yere yığılıvermiştir. Hasta bakıcı eldivenli eliyle aradaki irtibat kapısının sürmesini itmiş, herbiri biner franklık evrakı nakdiyeyi ele geçirmiştir.

Yalnız aceleden bir hataya düşmüştür.. Yerden aldığı küçük bir şişeyi cebine koymuştur. O, bununla zehir şişesini ortadan kaldırdığını zannetmisse de hakikatte oradaki ilâç şişesini almıştır.

(Arkası var)

SAĞLIK ÖĞÜTLERİ

Boğaziçinde yaz havası

İstanbulda sayfiye olarak tanıdığımız semtlerin hepsi iyidir, hoştur, fakat pek sıcak günlerde Boğaziçinin başka bir üstünlüğü vardır.

Insan bu temmuz ayının, yahut ağustos ayının bir sıcak gününde köprüden bir vapura binip te Boğaziçine çıktığı vakit, hava derece derece değişir, Boğazın yukarı kısmına varılınca adeta yüzlerce kilometro mesafeye ayrılmış başka bir iklime gidilmiş gibi görünür. Halbuki gidilen mesafe nihayet yirmi kilometre kadar bir şeydir. Bir şehir içindeki hava ile, yirmi kilometre ötesindeki bir yerin havası arasında bu kadar ayrılık İstanbuldan başka bir yerde görülemez.

Boğaziçine yaz mevsiminde bu üstünlüğü veren şey şehir ile boğaz daki havanın sıcaklık derecesi arasındaki farktır. Daha geçen asırda bir taraftan Beyoğlunda, bir taraftan da Boğazın ortasından bile aşağıda Kuruçeşmede tutulan beş yıllık bir hava derecesi istatistiğine göre on beş yıl içinde vasatî olarak Beyoğlunun havası Kuruçeşmeden iki dereceye yakın daha sıcak bulunmuştu. Ondan sonra, bilhassa şehir içi ile Boğazın yukarı kısımlarında ki köylerin havası arasında farkı gösteren bir istatistik - yazık ki - elimizde yoktur.

Iki üç yıl oluyor, yazın bir sıcak gününde Boğaziçine gittiğim vakit yanımda bayağı bir hararet derecesi götürmüştüm, köprünün İstanbul tarafından başile Büyükderede rıhtım üzerindeki havanın sıcaklığı arasında dört derece fark bulmuştum. Biribirinden yalnız yirmi kilofetre ile ayrılmış, ne yükseklik bakımından, ne de tul dereceleri arasında hemen hiç bir fark bulunmayan iki nokta arasında böyle dört derece sıcaklık farkı yalnız İstanbula mahsus bir üstünlüktür.

Istanbulda şehir içi ile Boğaziçi arasında bu kadar fark hâsıl eden sebep Boğazda yazın en ziyade şimal rüzgârlarının esmesi ve rüzgârların en ziyade yaz mevsiminde şiddetli olmalarıdır. Boğazdaki rüzgârlar hakkında yine elimizde bulunan o beş yıllık istatistiğe bakarsak şu hesapları görürüz:

Yaz mevsiminde birinci yılda: 90 rüzgârlı günde 52 gün şimal rüzgârı, ikinci yılda : 84 rüzgârlı günde 50 gün şimal rüzgârı, üçüncü yılda: 75 gün rüzgârlı 60 gün şimal rüzgârı dördüncü yılda 89 rüzgârlı günde 70 gün şimal rüzgârı, beşinci yılda 90 gün rüzgârlı günde 71 gün şimal rüzgârı.

Bu istatistikte en ziyade göze çarpan şey Boğoziçinde yaz mevsiminde rüzgârlı günlerin en çok olmasıdır. Beş yılın Haziran, Temmuz, ve Ağustos aylarının günlerini toplarsak 460 gün eder, bunun 304 günü rüzgârla ve ancak 57 günü sakin geçmiştir. Bunun da üçte ikisinden ziyadesi şimal rüzgârlarile, yani bu mevsimde herkesin istediği ve aradığı serin rüzgârlarla.

Yazın Boğaziçinde gündüz sıcaklığı ile gece sıcaklığı arasında büyük fark bulunması Boğaz için ayrıca bir üstünlüktür, buradaki kadar fark arz derecesi bakımından İstanbuldan çok yüksek olan yerlerde bile bulunmaz.

Bu mevsimde Nev - York şehrinde sıcak dalgalarından yüzlerce insan telef olduğu halde aynı arz derecesinde ve aynile deniz kenarında bulunan İstanbulda öyle bir şeyin hiç bilinmemesi yine bizim güzel Boğaziçinin yaz mevsiminde İstanbula verdiği en büyük üstünlüktür.

LOKMAN HEKİM

İlkmekteplerde açılan sergiler

İlkmekteplerde açılan sergilerden ayrılan eserler mıntaka sergilerinde teşhir edilmektedir. Mıntaka sergilerindeki bu eserlerden en mükemmellerini seçmek üzere Vilâyette bir jüri heyeti kurulmuş ve dünden itibaren faaliyete geçmiştir. Malûm olduğu üzere seçilecek eserler 937 Paris Beynelmilel sergisine gönderilecektir.

Meccanî leylî talebenin yaz tatilleri

Tatil devam ettiği müddetçe şehrimiz erkek liselerindeki daimî leylî talebenin Bursa lisesine, kız liselerindekilerin ise Çapa muallim mektebine gönderilmelerine karar verilmiştir.

Loyd Corcun hatıraları

Filistinde İngiliz harekâtı nasıl inkişaf etmişti?

İngiliz kuvvetleri 12 bin süvari, 57 bin piyade ve 540 toptan, Türk kuvvetleri ise 3 bin süvari, 26 bin piyade ve 370 toptan mürekkepti

Loyd Corç hatıratının son cildini de neşretmiştir. Bu ciltte Türkiyeye ve Filistin harplerine dair şayanı dikkat malûmat vardır. Umumi Harpte büyük bir rol oyniyan bu İngiliz devlet adamının Filistin harekâtına dair yazdığı mühim parçaları aşağı alıyoruz.

1918 ilkteşrininde harbi bitirmek hususunda Balkanlardaki muharebeler kadar İngilizlerin Suriyede Türklere karşı kazandıkları muvaffakıyetler de âmil olmuştur.

Türklere karşı Irak ve Filistinde iki cepheden açtığımız harp 1917 de Kudüs ve Bağdadın zaptiyle ve civar araziye faikiyetimizle yeni bir safhaya girmişti.

O tarihten itibaren İrakta askerî harekât hemen durmuş gibiydi. Yalnız Teşrinievvel sonuna doğru Musula doğru ilerlemiş bulunuyorduk. 1918 senesi yaz başlangıcında İrak kuvvetlerimiz mahallî ilerlemeler yapmışlar, birkaç bin Türk esir almışlar, fakat esaslı bir ileri harekete teşebbüs etmemişlerdi. Bu, General "Smits" in Türkiye ile harp için yaptığı plâna muvafıktı.

General Smits 1918 Kânunusanisinde harp kabinesi tarafından tam salâhiyetle Mısıra gönderilmişti. Orada General Allenby ve diğer askerî ve siyasî ümera ile Orta Şarktaki askerî vaziyeti müzakere edecek ve o sahadaki kuvvetlerimizin en iyi şekilde kullanılması için bize yol gösterecekti.

Allenby'ye taarruza geçmesi bildirildi

15 Şubatta çektiği telgrafta, ne

General Allenby

Irak, ne de Filistindeki kuvvetlerimizin taarruz yapacak kabiliyette olmadıklarını, Iraktaki kuvvetler Halepten uzak oldukları için müdafaada kalarak General Allenby'ye iki fırka ve bir süvari alayı gönderilmesini ve General Allenby'nin bu suretle Filistinde taarruza geçmesini tavsiye ediyordu. Zaten yedinci Hint fırkası, Filistine nakledilmiş bulunuyordu. Nisanda ikinci bir fırka daha gönderildi. Fakat hükûmet Iraktan üçüncü bir fırkanın kaldırılmasına muvafakat etmedi.

Askerî vaziyet değişiyor

Şimdiye kadar gevşek idare edilen Filistin harekâtı şimdi cesur bir Generalin eline geçmiş bulunuyordu. Bu Generalin oradaki askerî vaziyeti nasıl değiştirdiği, harbin resmî tarihinde şöyle anlatılmıştır:

Allenby geldiği zaman ordu lüzumsuzluğunu hissetmekten müteveliit bir düşkünlük içindeydi.

Dobell ve Chetvode'un Gazeye yaptıkları hücum muhakkak bir muvaffakıyeti kafasızlığın ve kavrayışsızlığın nasıl acı bir mağlûbiyete çevirdiğini gösteren ve belki de cihan harbinde misli görülmiyen bir misaldir:

Gaze işgal edildi

Geri çekilmek emri verildiği zaman Gaze işgal edilmiş bulunuyordu. Çekiliş zamanına ait elde edilen vesikalar Alman kumandanının vaziyeti ümitsiz gördüğünü göstermektedir. Dobell ancak ricat başladıktan sonra buna muttali olduğunu söylemektedir. Halbuki Chetvode Gazeye hücum ettiği zaman burası bir iskelet halinde idi. Ve içindeki muhafızları ve topları bizim asker ve toplarımızdan çok daha azdı.

Denilebilir ki, Allenby hücuma geçmeden evvel takviye kuvvetleri almıştı. Fakat Türkler de vaziyetlerini takviye etmişlerdi. İlkteşrinde Allenby hücuma geçtiği zaman, muhafız kıtaatı mühim mikdarda top ve askerle takviye edilmişti. Ve müdafaa Alman fen kıtaatının bütün tertibatile takviye edilmişti.

Loyd Corç

Türkler Filistinden çıkarılmak isteniyor

Türkleri, Filistinden çıkarmak için 1917 senesi yazına kadar olan mevsim seçilmişti. Bu en iyi zamandı. Çünkü Türk ordusu o sırada zayıf ve teçhizatsızdı. Türk liderleri Filistine ehemmiyet vermiyorlardı. Onların ümit ve hırsları başka istikamete çevrilmişti.

Falkenhaym Türk ordusunun başında

1917 Temmuzunda Falkenhayn Türk ordusunun başına geçti ve geçer geçmez ordunun en iyi fırkalarını Filistine nakletti. Orduyu kuvvetlendirmek için Almanyadan gelirken sureti mahsusada seçilmiş bir takım kıtaat getirmişti. Bilhassa ordunun mekanik aksamı ıslah edilmiş, top ve mühimmat arttırılmıştı.

Fakat, İngiliz ordusunun başında yeni bir kumandan vardı. Ve bu her şeyi değiştirmişti. Allenby, mevcudiyeti ve şahsiyetile ordunun maneviyetini yükseltmişti. Maharetle ve uzun tetkikle yaptığı plânlar, muvaffakıyetle tatbik edildi. Taktikte kullandığı bir hile ile Birüseb'a hücum eder gibi görünerek düşmana hedefinin Gaze olduğu kanaatini vermişti.

Bu fikri ona Meinertzhagen adında bir genç zabit tavsiye etmişti. Ve bu plân yine onun tarafından, hayatını tehlikeye koyarak tatbik edilmişti. Fakat Allenby bu plânın kıymetini anlamak zekâsını göstermişti. Çünkü, liderlik, yalnız icat etmek ve yeni plânlar kurmak değil; ayni zamanda plânların en iyisini seçip tatbik edebilmektir. Harbi (Meinertzhagen) in plânı kazanmıştır. Fakat söylemeğe lüzum yok; bu genç zabit harp esnasında Miralay rütbesinden yukarı çıkamamıştı. Ona Paris konferansında rastgeldim. Bende gayet zeki ve kabiliyetli bir adam tesiri yaptı. İngiliz ordusunda yükselmek için böyle meziyetler sahibi olmak kâfidir.

Allenby'ye (Noele kadar Kudüs fethedilmelidir) emrini vermiştim. Bu emir sadıkane tatbik edildi. Harbe 1918 de şiddetle devam edilecekti. Fakat Garp cephesindeki hâdisat, Filistinde taarruza geçmek plânını suya düşürdü. Mart ayında İngiliz mağlûbiyeti üzerine Allenbyye iki fırkasını Fransaya göndermesi emredildi. Allenby Nisanda elli ikinci fırkayı, Mayıs başlangıcında da 74 üncü fırkayı gönderdi. Sonra da bütün İngiliz kuvvetlerinin yerine Hint kuvvetlerini ikame ederek İngiliz kuvvetlerini Fransaya göndermesi bildirildi. Binaenaleyh şimdilik Allenby'nin kuvvetleri dağılmış bulunuyordu. Ve Hint kıtaatı gelip yerlerine yerleşmedikçe geniş mikyasta bir ileri hareketine geçmesi mevzuu bahsolamazdı.

Şubbatta Ceriko zaptedildi ve ondan sonra Mayısa kadar Maverayi Erdende semeresiz hareketler yapıldı. Mayıstan Teşrinlere kadar da sıcaklar esaslı bir hareket yapmağa mâni oldu. Fakat zaman bizim lehimize çalıştı. Çünkü hastalık ve askerden kaçış Türk ordusunu bozuyordu. Bu bozuluş uzun zamandan beri devam ediyordu.

Yeni gelen Hint kıtaatı

Allenby, bu fasıladan istifade ederek, yeni gelen Hint kıtaatile ordusunu yeniden organize etti ve Eylûl ortasında büyük bir taarruz için plânlar hazırladı. Harbiye Nezareti kendisine bu taarruzu için yeni kuvvetler gönderebileceğini vadetmiyordu. Fakat onun harp kuvveti, karşısındaki düşman ordusundan üstündü Karşılaştığı güçlük harp kuvvetinin azlığı değil, modern bir ordunun levazım ve teçhizatını ileriye götürecek nakil vasıtaları olmamasiydi.

Tarafeyn kuvvetleri

Taarruza geçtiği zaman tarafeyn kuvvetleri Allenbynin tahminine göre şöyleydi:

İngiliz: 12 bin süvari, 57 bin piyade, 540 top.

Türk: 3 bin süvari, 26 bin piyade, 370 top.

19 eylülde taarruz başladı. Plân usulca tertip edilmişti. Allenby'nin maksadı yalnız düşmanı geri itmek değil, Filistindeki Türk kuvvetlerini çevirip imha etmekti.Mecido muharebesi bir askerî kumandanı memnun edecek kadar muvaffakıyetle cereyan etmişti. Muharebe başladıktan 12 gün sonra Şam ve bütün Türk kuvvetleri Allenby'nin eline düşmüştü. Yalnız 17 bin kişi muhasara çığırından kaçıp kurtulabilmişti. 75 bin esir alınmıştı. Kendisi yalnız 5.666 zayiat vermişti. Harekâta devam edildi. 26 teşrinde Halep alındı. 19 eylüldenberi cephemiz 350 mil ileriye gitmişti. Halep ve Müslimiye nin zaptile de yalnız Suriye Filistin şimendüferi değil, Musul ve Bağdada giden demiryolu da elimize geçmişti.

Bu ileri hareketinin son safahatı esnasında, Irakta bulunan müdafaa kuvvetlerimiz de Musula doğru ilerlemeye başlamıştı. Fakat Musula varmadan harp bitti. 30 ilk teşrinde Türkiye mütarekeyi imzaladı ve 31 teşrinde muhasemat durdu. Boğazlar artık açılmıştı. Fakat artık buna ihtiyaç kalmamıştı. Çünkü (11) gün sonra Avusturya - Macaristan, ondan bir hafta sonra da Almanya silâhları bıraktı.

Dünyanın en esrarlı adamı meşhur Riket şehrimizde

Habeşistanda petrol imtiyazı alan, birçok malî teşebbüse girişen bu adam şehrimizde ne arıyor?

Başı birincide

ter Riket bir yerde görülünce derhal sorulur: Niçin geldi, nereden geldi, ne yapacak, nereye gidecek?

Mister Rikette yaman bir gazeteci ruhu var. En büyük zevki, gazetecileri atlatmak, onları üzmek, en basit hareketlerini bir esrar perdesi içinde gösötermektir.

Mister Riket, maksadına tamamile muvaffak olmuştur. Gazeteler her hareketine türlü türlü mânalar verirler. Meselâ Habeş harbi esnasında Cibutide görüldüğü zaman Times gazetesi bu hâdisenin dünyanın her yerinde büyük bi ralâka uyandırdığını, Riket'in Romaya uğradıktan sonra Cibutiye gelmesinin sulh tavassutun da bulunmağa memur edildiğine deli! bulunduğunu yazmıştı.

Bir müddet sonra Riket kendi hususî tayyaresile Romayı ikinci defa olarak ziyaret edince Habeşistandan aldığı petrol imtiyazı hakkında İtalyanlarla uyuşmağa çalıştığı şayi olmuştu.

Dünyanın en esrarlı adamının İstanbulda bulunduğunu duyunca ne maksatla geldiğini anlamağa çok merak ettik.

İzini bulmak vazifesini de gazeteciliğe yeni karışan, çok ateşli ve meraklı bir arkadaşa verdik.

Bu arkadaşın anlattığı hikâyeyi aşağıya yazıyoruz:

"Yazı işleri müdürü beni Riket hakkında tahkikata memur edince bu zatın Amerikalı mı, İngiliz mi olduğunu kestiremedim. Ve cahil derler diye sormağa da cesaret edemedim. Habeşistan petrol imtiyazını bir Amerika şirketi namına aldığı hatırımda kaldığı için Amerikalı olduğuna hükmettim. Mülâkata tavassut etmesi hakkında bir Amerikalı dostumdan ricada bulundum.

Dostum:

— Evet, tanırım, dedi. Bir defa İsviçrede görüştüm.

Meşhur maliyeci Riket

— Mükemmel, beni tanıtırsınız.

— İmkânı yok, aksi adamdır. Isırır.

— Canım Amerikalı değil mi, biribirinizi ısırmazsınız.

— Amerikalı diyen kim? Mister Riket İngilizdir, hem pek çok İngilizdir.

— Pek çok İngiliz ne demek?

— Yani yüzde yüz İngiliz... Çok aksi bir adam.. .Böyle bir işe karışır sam çok çirkin hakaretlerde bulunabilir.

Çaresiz tek başıma düşmanın inine sokulmağa karar verdim. Perapalası boyladım. Burada gazetecilikten ve Mister Riketi görmekten bahsedince ortalık buz kesildi. Kapıda duran göstermese kış gelip çattığını zannekocaman termometre 26 dereceyi decektim.

Bu iştialli havaya rağmen sordum:

— Mister Riket burada mı?

— Böyle adam tanımıyoruz. Burada yok...

Ben sağa sola sualler sorarken, otel sahibi Bay Müsbah göründü. Konuştuğum memurlar kendilerini işlerinden etmek istemezsem derhal çıkmamı, başka bir sual sormamı istediler. Kimseyi işinden etmek istemediğim için çıktım.

Gündüz oteli muhasara eden gazetecilerden sonradan öğrendiğime göre Mister Riket otele gelir gelmez şu tenbihte bulunmuş:

— Benim burada bulunduğum kim seye söylenmiyecek, yanıma kimse çıkmıyacak, hele gazeteciler otelin kapısından giremiyecekler. Bir gazeteci ile karşılaşırsam derhal otelinizi bırakır, giderim. Hem de sizden şikâyet ederim.

Oteli bırakıp gitmek, otel için nihayet 30, 40 liralık bir ziyan... "Sizden şikâyet ederim,, tehdidinin de çok korkunç bir müeyyet kuvveti olamaz. Fakat bunu söyliyen dünyanın en esrarlı adamı olduğu için ortalığı dehşet bürümüş. Herkesin ödü kopuyor: Ya esrarlı adam otelden giderse, ya şikâyet ederse...

Esrarlı adamın akşam otelden çıktığını gören var. Yanında madamı ve ingilizce ve fransızca söyliyen bir erkek olduğu halde herhalde yemeğe gitmiş olacak. Telefonla Tarabyada Tokatliyan otelinden sorduk. Cevap şöyle idi:

— Dün akşam burada yemek yediler. Bu akşam yok.

Parkoteline gittik, baktık. Esrarlı bir adam ihtiva eder iki erkek ve bir kadından mürekkep bir grup hiçbir tarafta yok.

Bunun üzerine kulağı delik bir ecnebi meslektaşla mülâkat ettim. Bana şu izahatı verdi:

— Mister Riket çok zengin bir adam değildir. Fakat kendisine çok emniyet eder, spekülâsyona mütemayil zengin dostları vardır. Bu dostlarından şu kadar paralık bir teşebbüs için bir opsiyon alır. Sonra dünyayı dolaşmaya çıkar. Bu kadar para için münasip bir faaliyet sahası bulur. Bir şirket teşkil eder yürütür, komisyonunu alır, sonra başka bir işe atılır.

Bu sırada Türkiyeye gelmiş olmasına nazarî olarak üç sebep tasavvur edilebilir:

Birincisi Boğazlar konferansının neticelenmesi üzerine Boğazların tahkimi için malî teklifler de bulunmak.

İkincisi: Türkiyede petrol taharriyatı yapıldığına göre petrol kokusu almış bulunmak.

Üçüncüsü: Ağlebi ihtimal olarak ta Bağdat şimendüferinin Türkiye hududu ile Musul arasındaki ikmal edilmemiş kısmının ikmali için teşebbüslerde bulunmak...

Bu konuşmadan sonra gece yarısına doğru bir otomobile atlıyarak Tarabyaya Tokatliyan oteline gittim. Orada topladığım malûmat, Mister Riket'in bir gece evvel saat dokuzda yemeğe geldiği ve refakatindeki zatın Anadoluda madenler sahibi bir Türk bulunduğu zemininde idi.

Işte bu esrarlı adamın Istanbula gelişi beni böyle sabahlara kadar çalıştırdı. Hiç olmazsa taze gazetecilik aşkıma bir koşup uğraşma meydanı hazırlamış oldu.,,

Haber aldığımıza göre Mister Riket bugünlerde **Ankaraya** hareket etmek niyetindedir

Tersine dönmüş bir dünya

[Başı 1 incide]

İngilterenin kudreti ve azim ve kararı hakkında mevcut kanaatin yıkılmasına sebep olmuştur. Güya bizim dostluğumuzu arayor, fakat Milletler Cemiyeti ölçüsile bizim hasmımızdır. Fransa, Sovyet misakını imza etmiş ve umumî intihabat neticesinde de bir sol hükûmetinin idaresi altına geçmiştir. Almanya Lokarnoyu yırtmış, Rene askerini sokmuş ve tahkimata girişmiştir. Muazzam mikyasta silâhlanmakla meşguldür. Garbî Avrupada hava hâkimiyetini ele geçirmek için bütün kuvvetile uğraşıyor. Bütün Alman milletine fedakârlık fikirleri telkin ediliyor ve bu fedakârlığın büyük semerelerini görecekleri söyleniyor. Merkezi Avrupanın bütün sinirleri yeni bir istikbale ait intizarlarla ve endişelerle gerilmiş bulunmaktadır. İşte Chamberlain'in yüzüncü senei devriyesinde Avrupaya ve İngiltereye ait gördüğümüz manzara budur.,,

Boğazlar konferansı kat'î bir uzlaşmaya vardığı bir anda bütün bu satırları yazmaktan ve bu mukaddimeleri yapmaktan maksadımız İngiltereye karşı dostluk haricinde hisler izhar etmek ve İngiltereyi küçük göstermek değildir. Böyle bir düşünceden çok uzağız. Biz yalnız kendi vaziyetimizdeki değişikliği kuvvetli bir surette tebarüz ettirmek ve Türklük sıfatının bugün dünya yüzünde nekadar yüksek bir unvan haline geldiğini vatanî iman sahibi her vatandaşa bir defa daha hatırlatmak istiyoruz.

Otuz, kırk sene evvel, hattâ o kadar uzatmıyalım, on beş yirmi sene evvel biz kendi kendimizi çok küçük gören insanlardık. Başka milletlerde uzağı görür, müstakar bir siyaset vardı. Onlar bu sayede herşeye muvaffak oluyorlardı. Biz vukuatın bir oyuncağı mevkiinde kalıyor, eziliyorduk.

Bütün dünya tasavvura sığmaz bir ölçüde tersine döndü. Hayalimizde yaşayan yüz sene sonrasını görür İngiltere yerine bizzat İngilizlerin iddiasına göre kararsız, haricî siyasette idarei maslahatçı bir İngiltere vardır.

Buna mukabil biz on yedi seneden beri dünya yüzünde ne istediğini bilen, doğrudan doğruya en son hedefine doğru dümen tutmak ve mukadderatını tam surette kendi elinde bulundurmak kudretini gösteren milletlerin başında yürüyoruz. Serbestçe yaşamak ve inkişaf etmek için muhtaç olduğumuz bütün şeraiti bir milli misak şeklinde ifade ettik ve bunu havsalaya sığmaz derecede az bir zamanda başardık. Lozan sulhü, dahilî inkılâbımızın bütün merhaleleri uzağı görür, müstakar bir siyasetin verdiği büyük semerelerdir.

Nihayet bugün dünyanın değişmiş şeraiti karşısında, evimizin tam sahibi olmak imkânını teyit eden Boğazlar anlaşması da uzağı görür bir siyasetin, azmin ve kararın en son tezahürüdür.

Mukadderatımıza sahip olmadığımız günlerde, siyaset dümenlerine hâkim, yüz sene sonrasına göre iş görür diye uzaktan uzağa imrendiğimiz milletler, bugün bizdeki vaziyete, bizdeki yüksek rehberlik dehasına nekadar gıpta etseler yeri vardır. On yedi sene evvelki şeraitle bugün arasındaki dünyalar kadar farkı, bütün Türklük Boğazlar uzlaşması vesilesile duymalı ve pek haklı, pek yerinde bir iftihar hissi her Türk kalbinin en derin köşelerine kadar yayılmalıdır.

TAN

Kınalıada vapurunun Kadıköy rıhtımında yaptığı hasar

Geçenlerde Kınalıada vapuru Kadıköy rıhtımına çarpmıştı. Belediye rıhtımdaki hasar için tetkikat yapmış ve iki yüz lira zarar ve ziyan tesbit eylemiştir. Dün Akay müdürlüğüne gönderilen bir tezkerede yarıhtımın eski haline ifrağ edilmesi, yahut derhal iki yüz liranın verilmesi istenilmiştir.

Gökçen Efe...

Sümbül, İzmirin en güzel yerlerinden Çeşmeli idi. Köyün bir tanecik güzeli olan bu kız hemen bütün İzmirin yıldızı denecek kadar şirindi. Kara kaşlı iri kara gözlü, uzun boylu tatlı buğday renkli kavi vücutlu bir kızdı.

Sümbüle sahip olmak için birçok delikanlılar talip çıktı. Lâkin, yetim olan ve bir tanecik olan Sümbülü anası kimseciklere veremiyordu.

Sümbülün gönlü lâkayt ve âvare idi .O, sergüzeşt peşinde koşan babayiğitlerden hoşlanırdı. Ama; anasına bu fikrini açmak kabil değildi. Bir kız için de böyle bir harekette bulunmak ayıp bir şeydi. Onun gönlünde yaşattığı dağlar efesi Gökçen vardı. Bu efe çok medenî Türk inkılâbının tam tertip bir evlâdı idi. Yirmi bir yaşında iri yapılı, düzgün ve medenî giyinişli, cesur bir efe idi.

Gökçen, hiç köyde oturmaz, şehire ayda yılda bir inerdi. Bütün ömrü dağlarda, ormanlarda av peşinde geçerdi.

Gökçenin yazlık ve kışlık iki dağ kulübesi vardı. Ormanda olanı yazlık, bağlarda olanı kışlık idi.

Gökçenin bütün yediği av eti ve meyva idi. Kulübeleri su başında, yeşillik çamlık yerlerde idi.

bebi de; kel Ahmedin Allahtan başka kimsesi olmaması ve Sümbülün kaynana ve görümceler elinde ezilmemesi içindi.

Kel Ahmet, o kadar yakışıksız bir adam değildi. O da, cesur ve iyi yürekli bir delikanlı idi. Hele, Sümbüle sahip olduktan sonra, büsbütün çalışkan ve daima yüzü güler oldu.

Aradan bir sene geçtikten sonra, Sümbül ile Ahmedin Tosun gibi bir çocukları dünyaya gelmişti. Lâkin, Sümbülün anası çocuk dünyaya geldikten altı ay sonra, vefat etmişti. Sümbül artık Ahmetle başbaşa kalmıştı. Altı ay sonra da, Ahmet bir kara kışta hastalanarak inliye inliye ölmüştü. Zavallı Sümbül kuru başına kalmıştı. Ona bakacak, hâmi olacak, yiyecek verecek kimsesi yoktu. Günlerce ağladı. Sızladı. Onu istiyenler çoktu. Lâkin, hiç kimseye varmadı.

Nihayet, bir gün kara kışta çocuğunu sırtlıyarak yola çıktı. O, artık Gökçene gidiyordu. Ister kabul etsin ister etmesin ona gidecekti. Eğer, Gökçen kabul etmezse bir semti meçhule doğru çocuğuyla uzaklaşıp gidecekti.

* * *

Gökçen Sümbül evlendikten sonra, hiç gam yememişti. Çünkü, o, erkek

delikanlı idi. Haset, kıskançlık nedir bilmezdi. Hattâ Sümbülün kocasına elinden geldiği kadar uzaktan yardım ederdi. Onların geçinmelerine faydalı olurdu. Ve Sümbülün son zamanlarda anasının öldüğünden haberdar olmuştu. Lâkin, kocasının ölümünden malûmattar değildi.

* * *

Gökçen ormandaki kışlık kulübesinde avla meşguldü. Avdan geldikten sonra, ocak karşısındaki yemeğini pişiriyor, sıcak odasında ayı pöstekilerine uzanarak yatıyordu.

Bir gün yine avdan gelmiş yatıyordu. Birden kulübenin dışarısındaki av köpekleri bağrışmağa başladılar. Bir kadın sesi de ince, ince bağırıyordu:

— Gökçen!.. Gökçen!..

Gökçen, hemen yerinden kalktı. Kapıyı açıp dışarı fırladığı zaman, Sümbülü çocuğu sırtında boynu bükük karşısında buldu.

Gökçen şaşırmıştı. Ona sordu:

— Burada ne işin var?

Sümbül boynunu bükerek şu cevabı verdi:

— Kocam da öldü.. Şöyle bir geçerken son bir Allahaısmarladığa geldim Gökçen...

Gökçen, kederlendi. Ona sağlık diledi. Sonra, şunları mırıldandı.

— Peki, şimdi ne olacak?

— Bilmem?

— Benim olur musun?

— Evet!..

Gökçen ellerini sevinçle havaya kaldırıp ona yürüdü. Ve çocuğuyla kulübesine aldı.

M. S. KARAYEL

Tarihî bilgiler:

Rumelihisarı

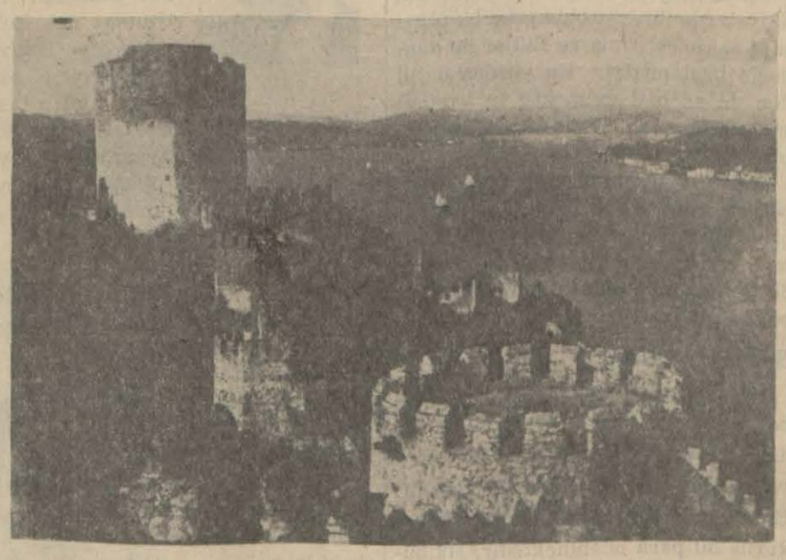

Rumelihisarını hepimiz biliriz.. Boğaziçinin en dar yerindedir. Karaköy köprüsünden on bir buçuk kilometre mesafededir. Bu kaleye eskiden "Boğazkesen,, ismi verilirdi. Bizanslılar zamanında ismi "Mokopyon,, idi.

Evvelce bu kalenin yerinde "Lef,, kalesi isminde yayvan bir kale vardı. Bizans İmparatorları burasını hapishane olarak kullanırlardı. (Lef) in manası unutulmuş demektir. Zaten bu hapishaneye dünyadan vücutları kaldırılmak istenilen adamlar gönderilirdi.

Istanbulu zapteden Fatih Mehmet bu kaleyi fetihten bir sene evvel yaptırtmıştı. (M. 1452) bu kaleyi inşa için üç vezir memur etmişti. Bu vezirlerden birinin ismi "Zangos,, paşa diğerinin Sarica Paşa, öbürünün ismi de meşhur Sadrazam Halil Paşadır. Zangos Paşa Bebek tarafındaki kalenin, Sarıca paşa Fatih kalesi denilen kısmın, Halil paşa da "Istavri,, kalesi denilen yeri yaptırmağa memur edilmişti. Bu kalelerin yapılması için iki bin işçi çalıştırılmıştır. Kaleler gece gündüz durmadan çalışmakla tam kırk günde bitirilmiştir. Çünkü; Fatihin kat'î emri bu idi. Sarica paşanın yaptırdığı kalenin üstüne hâlâ çıkılabilir. Kalenin içinde merdiven vardır. Bu kale inşa edil-

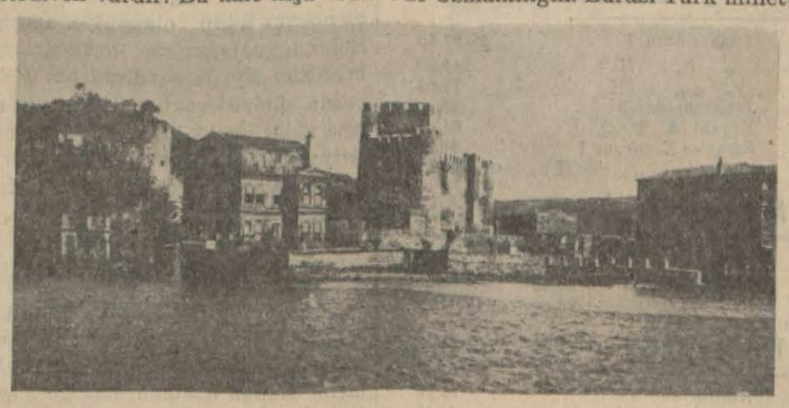

dikten sonra Eyüp civarındaki Alibey köyüne ve Kâğıthaneye kadar muntazam şoseler yapılmıştır. Eskiden Bulgarlar Bizansa bu yollar üzerinde hücum etmişlerdi.

Kalelerin kalınlığı on, yüksekliği de otuz beş metredir. Bu kalelerin bulunduğu yer hakikaten gelip geçen gemilere hâkimdir. Vaktiyle Sisamlı (Mandrokles) ismindeki mimar Iran Şahı meşhur (Dara) nın yedi yüz bin neferden ibaret ordusunu Rumeliye geçirmek için Anadolu ve Rumeli kaleleri arasındaki deniz kısmı üzerine bir köprü kurmuştu. (Dara) askerlerinin geçişini Rumelihisarının yüksek bir tepesinde oyulmuş bir kayadan yapılan bir tahtın içinden seyretmişti. Bu kayanın bulunduğu tepeye Hermeton tepesi derlerdi. Sonradan ehlisalip orduları da Rumelihisarına köprü kurarak bu yerden geçmişlerdi. Rumelihisarı ile Anadoluhisarının mesafesi (520) metredir. Rumelihisarın en yüksek tepesi Bizanslıların Hermeton Türklerin şehitlik dedikleri yerdir. Bu tepe 140 metre yüksekliğindedir.

Bugün hâlâ Sarica paşa kalesinin dibinde bir kütüphane görülür ki; burada Osmanlı tarihinde büyük nam almış olan meşhur (Lehçe) sahibi Sadrazam Ahmet Vefik Paşa otururdu.

Sultan Aziz Rumelihisarını yıktırıp yerine saray yaptırmak istemişti. Hattâ mimarlar ve işçiler işe başlamıştı. Bunu işiten ihtiyar Vefik Paşa hemen bastonunu kaparak:

"Burası ne padişahın malıdır. Ne de Osmanlılığın. Burası Türk milletinin insaniyete bıraktığı bir tarihî yadigârdır. Ben de buranın bekçisiyim. Gidin Padişahımıza böyle söyleyin.,, demiş ve gelenleri sopasiyle kovmuştur. Sultan Aziz bu doğru söz karşısında saray yapmaktan vazgeçmiştir.

Zololar ve çocukları...

Zololar dünyanın en vahşi kabilelerinden biridir. Bu vahşi kabile çocuklarını nasıl terbiye ederler biliyor musunuz? Bakınız size yazayım:

"Zololar kız çocuklara hiç ehemmiyet vermedikleri gibi ihtiyarlara da kıymet vermezler.

Zoloların en büyük işleri muharebedir. Civarlarında bulunan kabilelere mütemadiyen hücum edip talân yaparlar ve bu yağma ile geçinirler...

Zololar, çocuklarını muharebeye alıştırmak, cesur kılmak için on iki yaşına gelir gelmez kolay, kolay çıkmaz bir boya ile vücudunu boyarlar. Vücuduna boya sürülen çocuğun eline bir kargı verirler. Bir de ok.. Bundan sonra; ormana salıverirler.. Böyle bir çocuğun hayatı çok tehlikelidir. Çünkü; Zololara herkes düşmandır. Çocuk civar düşman kabilelere gözükmeden ormanlarda yaşamağa yiyeceğini, içeceğini tedarike de mecburdur. Vücudundan boya tamamiyle çıkıncıya kadar da kendi

kabilesinden tek bir kişiye bile gözükmemeğe çalışır. Eğer gözükürse derhal vururlar..

Aylarca dağda dolaşan Zolo çocuğu boyasını tabiatin yardımiyle kaybeder. Vahşi hayvanlarla vuruşur, dövüşür. Düşmanlarile çarpışır kaçar kovalar. Nihayet, boyası çıktıktan sonra kabilesine döner.

Kabilesi bunu törenle karşılar. Merasim yapılır, evlendirilir. Sonra cengâverler sırasına sokulur.

Işte; bir Zololu çocuk böyle terbiye olunur. Zolo çocuğunun mektebi ıssız vahşi ormanlardır. Bu mektepten diploma alarak kabilesine dönenlerin adedi azdır. Bir çoğu vahşi hayvanların midesinde, düşmanlarının kargısı altında can verir. Bir çoğu da kendi kabilesi tarafından gözüktüğü için öldürülür.

İki ay ölmeden mezarda yaşıyan fakirler...

Fakir, arapça kimsesiz dilenci demektir. Hindistanda kendisine bir takım eziyetler yapan mucizeler gösteren kimselere fakir ismi verilir. Hindistanda Isa doğmadan binlerce sene evvel fakirler vardı.

Bu fakirlerin saçları uzun, tırnakları kesilmemiş çıplak ayak gezerler.. Kendilerini, Allah için eziyet çekiyormuş gibi gösterirler. Kimisi on sene, yirmi sene tek kolu havada, tek ayak üzerinde durur. Sandık içine konup suyun içinde haftalarca duran ve ölmüyenleri vardır.

Bir Ingiliz doktoru bu fakirlerden birini imtihana çekmiş, Mister Gragorun isminde olan bu askerî doktor bir fakiri kendi eliyle kulaklarını, burnunu balmumu ile tıkamış gözlerini katranla kapattırmış. Sora, bir mezarda iki ay, aç susuz kalmış.. Bakınız doktor ne diyor:

— İki ay sonra askerî kumandanda ve birkaç zabitle mezara geldik.. Ben fakirin kat'iyyen ölü olarak çıkacağına kanî idim. Yanımdaki arkadaşlarım da benim gibi düşünüyorlardı. Askerler mezarı açtı. Tabutu da açtık. Baktık fakir çürümemiş olduğu gibi yatıyor. Biz şaşkın, şaşkın bakarken, biraz sonra, hafif, hafif kıpırdadı. Doğrusu korkunç idi. Sonra, gözlerini, burnunu açtık... dirildi ve ayağa kalktı. Yavaş, yavaş yürüyüp gitti.

Hepimiz şaşırmış ve inanmış kaldık bu fakirlerin mucizesine..

Gülmez misiniz?

Ne yapmış ?

Feridun annesine: — Anne bana iki kuruş verir misin?

Annesi — Peki, fakat dün verdiğim paraları ne yaptın?

— Ihtiyar bir kadına verdim.

— Aferin oğlum: Fakat söyle bakayım, o fakir kadına niçin bu sadakayı verdin?

— Çünkü, o kadın karamelâ satıyordu.

Yazısız hikâye:

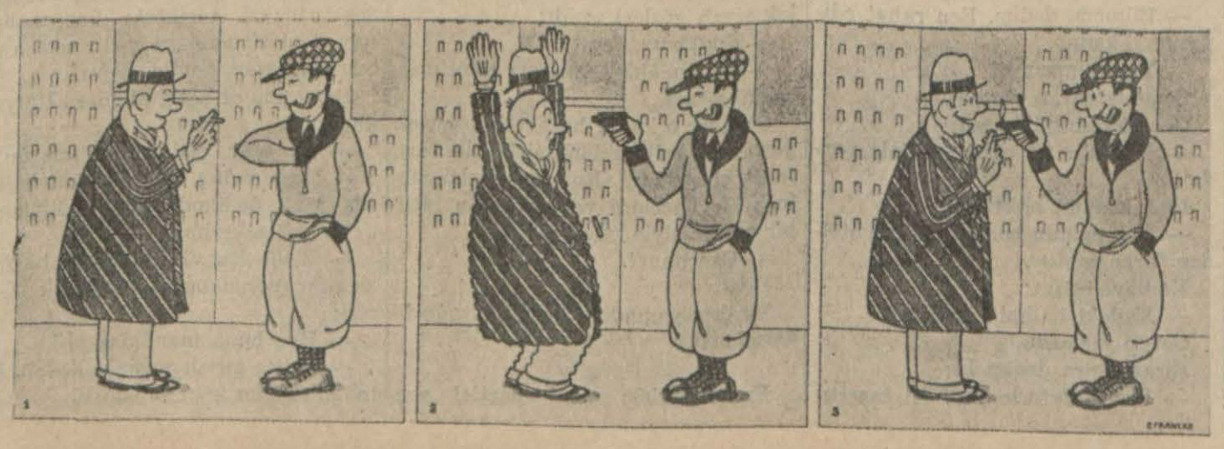

Temmuz müsabakamız

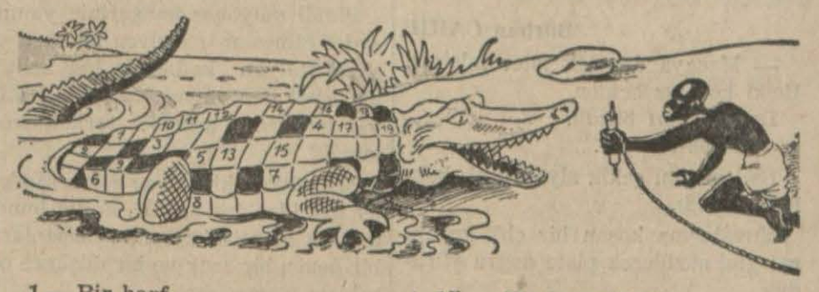

1 — Bir harf
2 — Bir hayvan ismi
3 — Fena ve ıztıraplı bir şey
4 — Geceyi aydınlatır
5 — Hiç
6 — Hayatımızla alâkası olan bir şey
7 — Sekize yardımcı bir harf yukardan aşağı
8 — Bir hayvan ismi
9 — Altıya yardımcı bir harf
10 — Hiç
11 — Uçe yardımcı bir harf yukardan aşağı
12 — Uçe yardımcı bir harf yukardan aşağı
13 — Yukardan aşağı sekize yardımcı bir harf ve bir renk ismi
14 — Bir şeyi toprağa saplamak.
15 — Bir insan rengi
16 — Bir harf
17 — On beşe yardımcı bir harf
18 — Aydınlık veren bir madde
19 — On beşe yardımcı bir harf

Müsabakamızın müddeti dört haftadır. Yani bir Ağustosa kadardır. Müsabaka gönderen okuyucularımız resimlerini gönderirlerse gazetemizde neşredeceğiz. Müsabakalarımızı kâğıt üzerine yapmayınız, müsabaka resmi üzerine doldurup yollayınız.

Hediyelerimiz

Birinciye: Bir pijama
Ikinciye: Bir ayakkabı
Üçüncüye: Bir roman
Üçüncüden yüzüncüye kadar muhtelif hediyeler.

EKONOMİ

İtalya ile ticaretimiz

İtalyaya bundan sonra nasıl mal satacağız?

Ankara, 17 (Hususî muhabirimizden) — İtalyan hükûmetinin 1 Temmuzdan itibaren tatbik edeceği ithalât rejimi hakkında kararnamesi alâkadar makamlara gelmiştir.

Bu kararname ile İtalya hükûmeti, hudutları içine ithal edilecek ekser maddelerin ithalini Maliye Nezaretinin müsaadesine tâbi tutmaktadır. Bu listedeki maddeler arasında ihracat mallarımızdan olanlar şunlardır:

At, katır, öküz, sığır, inek, tosun, dana, domuz, kümes hayvanları, müstahzar ve gayri müstahzar et, yumurta, süt yağı, hazırlanmış balıklar, her nevi bal, marmelât, jelâtin ve meyve konserveleri, akide şekeri, şekerlemeler, kavrulmuş bademli tatlılar, kırmızı biber, buğday, çavdar, arpa, mısır, prinç, un, irmik, makarna, kuru sebzeler, unları, patates, sebzeler, narenci mahsulât, üzüm ve yaş meyveler, kestane, kuru incir, balık, fındık, ceviz, Antep fındığı, kuru erikler, salça, şarap, rakı, likör, şurup, taze zeytin, balmumu, kene - vir, pamuk, yün, kıl, ipekli mensucat, kükürt, granit, zamk, reçine, kabuklu meyveler, kürkçülüğe ait tuzlanmış ve ham deriler, nişasta, kepek, kuru ot, taze çiçekler, ipek böceği tohumu, sünger, barsak.

Borsada vaziyet

Bugün borsada Türk eshamı mevkilerini muhafaza etmiş ve hattâ kuvvetlenmiştir. Ünitürkte büyük bir talep havvûl yoktur. Fiyat bugün de 20,95 - 21 lira arasında oynamıştır. Parisin kapanış fiyatı 177 franktır.

Buna mukabil Anadolu tahvilâtında sağlamlık devam etmektedir. Anadolu obligasyonları 44,50 ye kadar tereffü ettikten sonra 44,50 lirada kapanmıştır. Anadolu bonoları da 46,30 liraya kadar çıkmıştır.

Fındık mahsulü noksan

Fındık rekoltesi hakkında piyasaya etraflı malûmat gelmiştir. Bu sene kabuklu fındık rekoltesi 900,000 kental, yani 300,000 çuvaldır. Geçen seneye nazaran 150,000 çuval noksandır. Çıkan yılda 450,000 çuvaldı. Şimdiki halde fiyatlar 42 üzerinden normal gitmektedir; fakat Ağustosta fiyatların yükselmesi beklenmektedir.

Mısır tevzi ediliyor

İç piyasalarda: Samsun mıntakası mısır piyasalarında önemli değişiklikler olmamıştır. Ziraat bankası mıntakanın muhtelif merkezlerindeki tevziatına devam etmektedir. Son hafta içinde Orduda 299,081 kilo mısır dağıtılmıştır.

Dış piyasalarda: Iskenderiye mısır piyasası nispeten canlı geçmişse de son hafta içinde fiatlarda ufak düşüklükler olmuştur. Bunun stokların fazlalığından ileri geldiğine ihtimal verilmektedir.

Arpa, bakla ve mısır

Arpa fiatleri biraz düşerse ihracat bile yapılabilecektir

Istanbul arpa piyasasında son hafta içinde faaliyet görülmemiştir. Fiatlar bir miktar düştüğü takdirde ihracat yapılabileceği umulmaktadır.

Ege mıntakasında yağmurlar dolayısiyle piyasaya az mal arzedilmesi ve hattâ bu miktarların dahilî ihtiyaca bile kifayet edemiyecek derecede bulunması dolayısiyle arpa fiatlarında yeniden yükseklikler kaydedilmiştir. Bu durumun uzun müddet devam etmiyeceği, havalar müsait gitmeğe başladığı takdirde fiatların düşeceği tahmin olunmaktadır.

Italyadan devamlı talepler gelmekteyse de malûm olan sebepler hasebiyle bu istekler karşılanmamaktadır.

Fiatlar 3,75 - 4,25 kuruştur.

Samsun mıntakasında son hafta içinde yeni mahsulden 50 çuval arpa Samsun piyasasına gelerek 3,5 kuruştan satılmıştır. Yeni ürünün arzı dolayısiyle fiatlarda 50 - 75 santim kadar bir düşüklük kaydedilmiştir.

Mersin mıntakasında, Çukurova arpaları harmanlarının tamamen arkası alınmış olduğundan piyasaya her gün fazla mal gelmektedir. Fiatlarda da hafif tenezzüller görülmüştür. Mıntakanın diğer havalisindeki arpaların da on on beş güne kadar piyasaya gelecekleri anlaşıldığından fiatların daha ziyade düşeceği beklenmektedir. Mıntakada son fiatlar şöyledir:

Adana yerli arpa	2,20 - 2,45
Mersinde yerli arpa	2,25
Diyarbekirde yerli arpa	2 - 2,12

Kars mıntakası arpa fiatlarında son hafta içinde yükseliş, kaydedilmiştir. Ilkbaharın yağmurlu geçmesinden ve fazla zeriyat yapılamamasından dolayı arpa fiatlarının daha fazla yükseleceği tahmin edilmektedir. Son fiatlar 2 - 2,10 kuruştur.

Dış piyasalarda:

Iskenderiyede arpa üzerine son haftalarda ihracat olmaması bu piyasayı sakinleştirmiş ve fiatler de düşmeğe başlamıştır. Bu yüzden dahilden de az mal gelmekte ve yapılan muameleler dahilî istihlâke inhisar etmektedir.

Italyada piyasaya yerli arpa henüz pek az gelmektedir. Piyasanın isteğini ve fiat temayüllerini tayin edebilmek için mevsimin daha kâfi derecede ilerlememiş olduğu alâkadarlarca beyan olunmaktadır.

Bakla fiyatları

Istanbul piyasasında ihracat için bakla üzerine işlerin henüz başlamadığı, ancak dahilde spekülâtif mahiyette işler olduğu bildirilmektedir. Büyük partiler için Çanakkalede 4 kuruş 30 para istenmektedir. Halbuki Maltadaki alıcıların şimdi 8 sterlin verdikleri, bu fiatın ise nihayet 4 kuruş 10 paradan bir alışta bulunmağı icap ettirmektedir.

Ege mıntakası bakla piyasası 4, 3125 kuruştur.

Iskenderiye bakla piyasası normaldir. Geçen haftaya nazaran son hafta dahilden daha ziyade mal gelmişse de fiatlarda önemli değişiklikler görülmemiştir. Son fiatlar nevine göre ardebi 122 - 140 mısır kuruşudur.

BORSA

17 TEMMUZ CUMA

Paralar

	Alış	Satış
Sterlin	624,—	630,—
1 Dolar	123,—	126,—
20 İsviçre fr.	812,—	820,—
20 Belçika fr	80,—	84,—
20 Drahmi	22,—	23,50
20 Çek kuron	85,—	94,—
20 Ley	13,—	16,—
20 Dinar	48,—	52,—
Liret vesikalı	190,—	196,—
Florin	82,—	84,—
Avusturya şilin	22.50	24,—
Mark	28,—	30,—
Zloti	19,—	22,—
Pengo	22,—	24,—
Leva	22,—	25,—
Yen	32,—	34,—
İsveç kuronu	31,—	33,—
Altın	969,—	971,—
Banknot	241,—	242,—

Çekler

İngiliz üzerine	630,—
İngiliz üzerine	630,—
Dolar	0,79,65
Liret	10,09,10
Belga	4,71,75
Cenevre	2,43,50
Sofia	63,—
Florin	1,17,—
Çekoslovak	19,11,68
Avusturya	4,18,32
Mark	1,97,64
İsveç kuronu	3,07,75
İspanya pezeta	5,80,40

Esham

İş Bankası Mü.	85,—
" " N	9,90
" " Hamiline	9,90
Anadolu % 60	25,45
" %100	41,50
Sirkethayriye	16,50
Tramvay	18,25
Bomonti Nektar	9,30
Terkos	12.50
Aslan Çimento	9,35
Merkez Bankası	68,25
Osmanlı Bankası	27,—
Şark Merkez Eczanesi Kuponsuz	3,70

İstikrazlar

Türk Borcu I	20,97,50
" " II	19,20
" " III	19,65
İstikrazı dahilî	96,—
Ergani A. B. C.	96,—
Sıvas — Erzurum I	98,75
" " II	98,75

Mısır tahvilleri

1886 I	—,—	—,—
1908 II	97,50	98,50
1911 III	92,—	93,—

Tahvilât

Rıhtım	10,25
Anadolu I ve II	44,40
" III	45,75
Anadolu Mümessil	46,35

Fotoğraf Tahlilleri

Fotoğraflarınızı bize gönderiniz, karakterinizi size söyliyelim!

Hayat tecrübelerinden istifade etmesini bilen bir karakter. Gençliğinde epeyce cefa görmüşe benziyor. Bunla beraber bütün ıstıraplarını yenmiş, ümitlerinin tahakkukunu görerek mesut olmuştur. İyi bir aile babasıdır. İntizama çok kıymet verir. Hayatını muayyen satlere göre tanzim etmiştir. Muhitinde saygıya dayanan bir sevgi bulmuştur. Kumar olmamak şartiyle vakit geçiren oyunlara merakı olması lâzımdır.

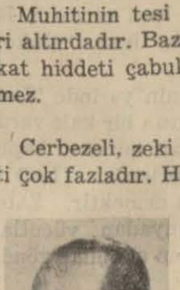

Cihangir N. V. A

*

Hareketli ve cevval bir karakter. Hususî ve serbest işlerde çalışmasını arzu eder. Spora merakı vardır. Bu spor belki de daha fazla deniz sporudur. Fakat tatbik etmez. Kadınlara karşı alâkası olması gerektir. Lisan öğrenmeğe kabiliyeti vardır. Belki de iyi bir ecnebi diline vâkıftır.

Niyazi Çorak

Muhitinin tesiri altındadır. Bazan hiddet eder. Fakat hiddeti çabuk geçer, kin beslemez.

*

Cerbezeli, zeki bir tip. Iş kabiliyeti çok fazladır. Hissiyatına kat'iyyen mağlûp olmadan gayesine erişmek için bütün meşru vasıtaları güzelce kullanmasını bilir. Enerjiktir. Tuttuğunu kopartır. Eğer bu tabiatinde devam edilerse hayatta çok muvaffak olacaktır. Mütecessistir. Bununla beraber pratik çalışmadan zevkalır, fazla ağır kitaplarla kendisini yorar.

Kuzluk

*

M. Tolay

Her şeyi geniş düşünen ve süratle karar verebilen bir karakter. Çalışmasını bilir, muntazam mesaiden zevkalır. Ilme merakı vadır. Boş zamanlarını kitap okumakla geçirir. Bulunduğu meslekte arkadaşlarına kendisini ziyade sevdirmiştir. Fakat bazan şüphesi çoktur. Her şeyin sırrına vâkıf olmak ister. Ve araştırmalarını derinleştirdikçe daha derine inmek ister. Azim ve irade nüfuzu nazar sahibidir.

*

E. Suna

Ihtiraslı bir karakter. Girgin ve çok söz söyler. Münakaşalarda daima üstte kamak ister. Bununla beraber hiçbir zaman asabına mağlûp olmaz. Kendi kendisine kaldığı zaman hayali kuvvetlidir. O zaman düşüncelerini kendisine tatlı bir rüya gibi kullanır. Hayatta muvaffak olması, ihtimali çok kuvvetlidir. Biraz kurnazdır.

Sevişmeler Evlenmeler

Aşkını gururuna feda eden kız

(Erzurumdan (K. O. S. Er) imzasiyle:

"Şimdiye kadar dinlediğiniz, cevap verdiğiniz maceralar benimkinin yanında çok sönüktür. 27 Yaşındayım. Babam çok zengin bir tüccardır. Orta ve lise tahsilim ana yurdunda geçti. Yüksek tahsilimi Marsilya ticaret mektebinde ikmal ettim. Bir sene de zayıf olan almancamı Berlinde kuvvetledirdim. Yurduma yirmi beş yaşında avdet ettim. (2 sene evvel) Babam bütün işlerini bana devretti. Ben de çalışmaya başladım. Benden 6 yaş küçük olan kardeşim toyluk tesiriyle kendinden büyük bir artistle sevişti. Usta kadın onun zayıf damarını bulmakta gecikmedi. Kardeşim eline geçen aylığı ile onu bakmaktan âciz kaldığı için kasadan sahte imzamla para çekmeye başlamıştı. Aldığı paralar büyük bir yekûn tutuyordu.

Kasayı kontrol neticesi iş meydana çıktı. Veznedara yol verdim. Kardeşimi çok, haddinden fazla severim. O para kazanmak şöyle dursun sarfetmekten de âcizdir. Babama vaziyeti anlattım. Beni koğdu. 2 ay yokluk içinde bunaldım. Birçok müesseselere müracaat ettim, hepsi beni çalıştırmak istiyordu, fakat emniyet edemediler. Netice para işleriyle uzak olmak üzere bir ecnebi şirkette vazife alabildim. Bugün elime geçen para (174) liradır.

Ana baba hasreti beni bitiriyor. Unutmak için içkiye, kumara alıştım olmadı. Ve bunların hepsine oyalanmak için devam ediyorum. Şirketimin fazla iş yaptığı müesseselerden biriyle şirket arasında bir münazaa çıktı. Bunu hal için beni memur ettiler. Gittim, o ticarethane ile olan vaziyeti düzelttim, dönmek üzere idim. Fazla sempatik olan ruhumdan hoşlanan müessese sahibi, beni evine davet etti. Ailesiyle tanıştım. Ve neticede kızını sevdim.

Babasından isteyip evlenmek hulyalarına kapıldım, netice bu çılgınlığa mâni oldum. Maalesef bu sevgi bir taraflı kalmadı. Birçok defalar daha oraya uğradım. Her uğrayışımda onu bana biraz daha yakın gördüm. Son gelişim (iki ay evvel iki ay daha kalmağa mecburum) ve: bir gece herkes uyuklarken balkonda oturuyordum. Mazi gözümün önünden geçmeye başladı. Nekadar zaman dalmışım, bilmiyorum. Aklım başıma geldiği zaman onu kucağımda ağlar buldum. Tahammülüm kalmadı. Her şeyi söyledim. Ağladım, ağladı. Gözyaşı böyle zamanlarda insana neşe veriyor. Çılgın gibi sabahı balkonda bekledik.

Bu çılgın gecenin sabahında onu babasıdan istemeğe gittim. Ve mazimi size anlattığım gibi ona da anlattım. Resmen kızını istedim.

— Ben seni çok severim, dedi. Fakat yavrum bil ki, kızımı senden fazla severim. Onu, hayatını feragatle mahveden bir adama vererek betbaht edemem, eğer bu mahkûmiyetini, benim inandığım şekilde her bilene ispat edersen o zaman sana iftiharla kızımı veririm, dedi.

Aradan on beş gün geçti. Bir gün arkadaşlarımla yazıhanede oturuyorduk. Birden ansızın içeri girdi ve: "— Neden bize gelmiyorsun. Beni babamdan ne zaman istiyeceksin.„ dedi. Kadınlık gururunu kırarsam belki bende soğuyabilir, kanaatile:

"— Seni ben esasen sevmemiştim. dedim. Babanın parasına malik olmak için sana seni seviyorum„ yalanını söylemiştim. Şimdi baban da bunun farkına vardı, seni bana vermiyor. Artık bu yalanım devam etmekte mana yok.„

"— Hepsi yalandı, göz yaşlarım yalandı dedi.„ ve benim mukabele etmemi beklemeden çıkıp gitti.

Bu vaka ufacık şehirde top gibi gürledi. Babası da duydu. Beri taraftan babam da işin esasına vâkıf oldu. Kardeşime seni affederim, eğer ağabeyinin avdetini temin edersen dedi. Şimdi kardeşim yanımda. Bu şekil olunca babası da kızını vermeğe razı oldu. Ama şimdi kız: "Benim gururumla oynıyan adamın karısı olamam. Aşkımı izzetinefsime feda ettim.„ diyor.

Ne yapayım?.„

Vaziyetiniz çok nazik... Kardeş yolunda babanıza karşı büyük bir mesuliyet deruhte ettiğiniz gibi, bu çapraşık haller içinde ayrıca bir de kız sevmiş bulunuyorsunuz.

Sizi, yazıhanenizde evine davet eden bir kıza gösterdiğiniz soğuk muamele, budan sonra onunla olan münasebetınızın devamına maalesef imkân vermiyecek kadar ağırdır .Kadınlar, alelekser, ıstıraba, acıya, ve sevdiklerinden gelen her türlü tesir ve eleme katlanırlarsa da izzetinefislerinden çok defa zerre kadar fedakârlık etmezler. Kaldı ki, kızla aranızda geçen bu ufak haysiyet ve gurur meselesinin büyük bir kasabada top gibi patladığını da yazıyorsunuz. Gerçi aşk, derunî bir mücadele, biribirine tezat duyuşların içteki kavgasıdır. Lâkin, onu ümitsiz, ışıksız bir eşkilde karartan hareketler, bir kadın için en menfi kaçma âmilleridir.

Size, şimdilik yegâne tavsiyemiz, kardeşinizi kurtarmak pahasına uzaklaştığınız aile yuvanıza gecikmeden dönmenin yollarını araştırmak ve bir taraflı kalan sevginizi unutarak gönlünüzü avutmaktır.

Mısır ithalât resmini arttırdı

Mısır hükûmeti ithalât emteasından aldığı yüzde bir munzam resmi gördüğü lüzum üzerine yüzde ikiye çıkarmıştır.

Bir vapur Karaköy köprüsüne çarptı

Dün limanımıza gelen Felemenk bandıralı Serez vapuru akıntıya kapılarak demirini taramış, ve Karaköy köprüsüne çarpmıştır. Vapurda esaslı bir hasarat olmamıştır. Köprüde yaptığı zarar tesbit edilmektedir.

No. 85

Âdemle Havva

Bürhan CAHİT

— Masaya dönmek ister misiniz. Belki kocanız bekler.

Dudaklarını büzdü.

— Dans etmek...

Badem gibi çekik siyah gözbebekleri parladı.

Yuvalarına koşan bir çift kırlangıç gibi süzülerek piste doğru yürüdük.

Bir kere daha anladım ki kadınları gönül buhranlarına düşüren ve onları günahkâr olmağa teşvik eden erkeklerdir. Fakat bu erkekler onlara yabancı olan erkekler diğil, en yakınları... Kadını bir kıymetli elmas, bir tarihî antika, bir zarif bibelot gibi alan ve ona yalnız yer içer bir cins yarış kısrağı muamelesi yapan erkeklerdir.

Almanyada tanıştığım İngiliz kadını da bana ayni ıstıraplardan bahsetmişti. Istanbulda sevistiğim bir - çok kadınlar da hep bu sevgi mahrumiyeti ile avlandıklarını itiraf etmişlerdi.

Beni Pireden İskenderiyeye getiren vapurun tatlı hatırası olan Emili de varil gibi yuvarlak ve çelik kasa kadar manasız kocasından ayni ıstırap ile şikâyet etmişti.

Şimdi milyoner bangerinin yanına avdet etmesini istemiyen bu zarif ve güzel Italyan kadını da her haliyle bu derdi ifşa ediyor. Mery bile ihtiyar lordu bu sebeple terketmemiş miydi?

Muhakkak ki izdivaç sakin saadetler için ideal bir bağdır. Fakat bunda mutlak surette bağlanan insanların bir devir, bir zevk ve bir düşünce ortakları olması şart...

Tangonun tatlı ahengine uyarak ağır ağır dans ederken bunları düşünüyordum.

Ve genç Italyan kadını o kadar neşeli ki, bana düşünme fırsatı bile vermiyor. Konuşuyor. Birçok şeyler soruyor.

— Nerede oturuyorsunuz?

— Sabahları (Tenis) e gidiyor musunuz?

— Öğle yemeklerini nerede yiyorsunuz?

Ona oturduğum küçük villâyı haber verdiğim zaman hayret etti.

— O şık villâ o kadar hoşuma gider ki! Bir zaman otomobil kullanan bir Ingiliz kadını oturuyordu.

— Evet. Tanışır mısınız?

— Hayır. Bir iki kere otomobille kapıda dururken gördüm.

— Siz ne zamandanberi oradasınız?

— Henüz yeni geçtim.

Rozinanın Ingiliz kadınının kim olduğunu tanımayışı daha iyi. Zaten hayatımda yaptığım münasebetsizliklerin en ahmakçası Mery ile Mısıra beraber gelmek olmuştu. Bereket pek tanınmadan ayrıldık ve tanıyanlar da anladılar ki o peşime takılmış bir macera kadınıdır.

Rozina dedi ki:

— Içersi de o kadar güzel mi villânızın!

— Bilmem, dedim. Ben rahat ediyorum o kadar.

— Yalnız mısınız?

Başımla cevap verdim.

Genç kadın gülümsedi:

— Kimbilir ne eğlenceleriniz vardır.

Dudaklarımı büktüm:

— Hiç, evimin benim için bir otelden farkı yoktur.

Ve ilâve ettim:

— Evdeki halimi görseniz..

Cevap vermedi.

Biraz sonra dedim ki:

— Prens Caferle yeni mi tanıştınız.

— Geldiğimizdenberi. Kocam bazı işlerine bakar.

— Sevimli bir adam değil mi?

— Fena değil. Gençliğinde her halde bir şeyler yapmış olacak?

Lâkırdıyı değiştirmek için bu bahsi ben açmıştım.

Dans bitti.

Büfeye uğramayı teklif etmedim. Yanımda sessiz yürüyor.

Masaya geldiğimiz zaman bangerle Fehmi Raşidi hararetli bir bahiste bulduk. Kredi fonsiye üzerine münakaşa ediyorlardı.

Genç kadını yerine oturttuktan sonra yavaşça müsaade istedim. Çekik siyah gözleri açıldı:

— Sıkıldınız, değil mi?

— Oh, bilâkis, rahatsız etmekten çekiniyorum.

Ötekiler o kadar hararetli konuşuyorlar ki, belki geldiğimizin bile farkında olmadılar. Rozina kaşlarının ince bir hareketi ve gözlerinin tatlı bir serzenişiyle yavaşça:

— Oturunuz!

Dedi.

Ve tam yanındaki hasır koltuğu işaret etti.

*

Prens Sagirin gardenpartisi geç vakitlere kadar devam etti. Bu akşam çok neşeliyim.

Genç Italyan kadını ile yaptığım danslar o kadar göze çarptı ki, bir aralık tesadüf ettiğim prenses Seylân kendine mahsus garip türkçe ile:

— Mübarek olsun, dedi.

Iki gündür hasta olduğunu söyliyenler haklıymışlar.

Demek beni telefonla arıyan kadınlardan biri prensesmiş.

Klüpteki ziyafet akşamı beni az kalsın delicesine âşık yapacak sandığım bu kadından o kadar korkmuşum ki, yüzüme kan çıktı. Onu gördükçe adeta kolumdan tutup Nil kıyılarına sürükliyecek zannediyorum. Prenses Seylân vakıâ tarihteki hemcinsleri gibi beni timsahlara yedirmedi ama bu işi kısmen kendisi yaptı.

Rengimin değiştiğini gören Italyan kadını:

— Ne oldu, dedi.. Sıkıldınız mı?

— Evet, dedim, tatsız bir kalabalık, süs, renk, dedikodu. Ben yalnızlığı daha çok severim.

— Belli.. Bir villâda yalnız başınıza oturuyorsunuz.. Ve gülerek ilâve etti:

— Hoş buna inanılmaz ya!

— Bahse girişir misiniz, dedim. Istediğiniz gün kontrol ediniz.

— Ya bahsi kazanırsam.

— Ne isterseniz kabul.

— Peki, bunu bahsi kazandıktan sonra konuşuruz.

— Hayhay.

Sevimli Italyan kadını sinsi ve zarif bir tebessümle yüzüme baktı.

Bu kırlangıç gibi hafif ve afacan kadın hoşuma gidiyor.

*

Bu akşam direktörün evine telefon ettim.

Madam açtı. Eğer bir mazeretleri yoksa yemeğe geleceğimi söyledim. Teşekkür etti.

Bu ziyareti yapmak mecburiyeti var. Direktöre söz vermiştim. Ailesini sık sık ziyaret edecektim. Sonra Marionne'nun arkası kesilmiyen telefonlarındaki manayı anlamak lâzımdı. Bu kumru gibi genç kız eğer bana telefon ettiğini annesinin yanında tekrar ederse mesele yok.

Güzel bir buket çiçek ve büyük bir paket şekerle yeni bir iç güveysi gibi onlara gittiğim zaman gurbetten bir aile çocuğu gelmiş gibi candan karşılandım.

Iki kardeş adeta boynuma sarılacaklardı.

[Arkası var]

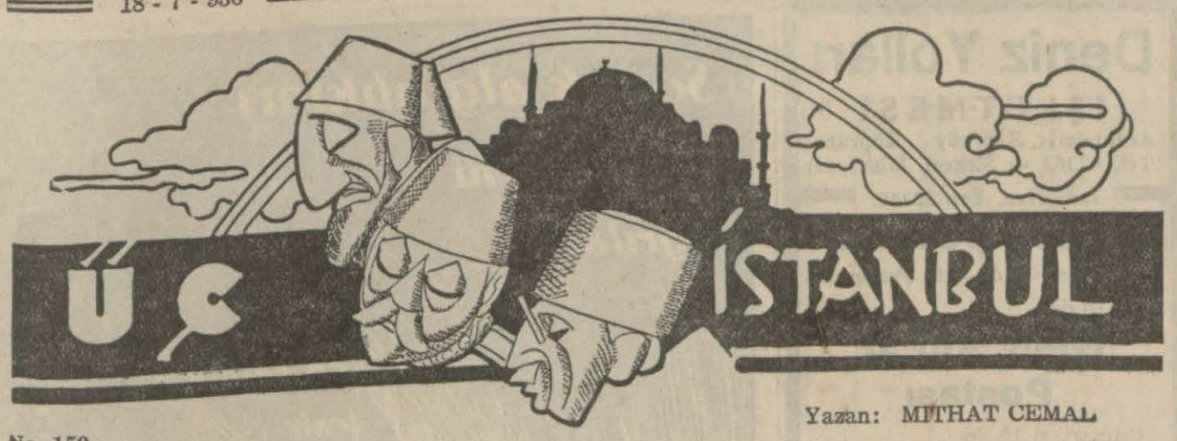

No. 150

Yazan: MİTHAT CEMAL

Belkis, gerdanlığının Londrada çalınmadığına Pariste, yanıyordu

Bu evde bunu aklına getirecek kadar kimse deli değildi.Adnan sustu.Cevat ta susmuştu. Deminednberi düşünüyordu; nihayet karar verdi; roman müddeiumumilerinin şehadet parmağile hırsızı gösterdi: Uşak Ahmet!

Vekilharç Süleyman uşak Ahmedi ensesinden yakalayıp odadan çıkarırken Belkis Adnana haykırdı: "Ne diye bu benli oğlanı eve soktuğunuz?„ (Tesadüfün muzipliği: Adnanın da, uşak Ahmedin de kollarında ben vardı.)

Adnan "benli oğlan" daki gizli hakarete sarardı. Belkise:

— Benli oğlanı eve ben sokmadım. Sen soktun.

Belkis yine haykırdı:

"O şimdiye kadar her ne yapmak istemişse Adnan "Olmaz!" demişti. Bu oğlanı almak istediği zaman neden itiraz etmemişti?„

Adnan düşündü: Karısının şimdiye kadar nesine itiraz etmişti? Hiçbir şeyine!.. Adnan bilmiyordu; Belkis, gerdanlığa canı sıkılınca kocasına kızacak bir şey aramış ve Gaştayn kaplıcaları Alman âlimile konuşulduğu gece Adnanın söylediği„ gideriz" in "z" tini bulmuş, yine ona kızıyordu.

Adnan da karısının "benli oğlan"nındaki "ben" kelimesine kuduruyordu.

Adnan — Benli oğlanın hırsız olduğu ne malûm? Cevat Beyefendi şehadet parmağile gösterdiler diye mi benli oğlan gerdanlığımızı çalmış oluyor? Iyi ki beyefendi lûtfettiler de benli oğlanın yerine beni göstermediler.

Kavga başladı sayılırdı. Hırsızı unuttular; karı koca "ben" i ve "z" ti düşünüyorlardı: Biribirlerine kızarak.

Fakat hırsızı unutmak vekilharç Süleyman için mümkün değildi. Önüne gelenden yazı dersi alan, gizli gizli "a'malierbaa" öğrenen uşak Ahmedi vekilharç Süleyman unutamazdı: Konakta uşakların ağız dolusu "Allah için namuslu çocuk„ dedikleri, vekilharç olacağını bekledikleri oğlanı!...

Ve Süleyman "bütün yakalanan hırsızlar gibi kızarıp bozaran" Ahmedi polise verdi. Ahmet kapıdan çıkınca konağa sessizlik çöktü.

Yalnız uşakların fısıltıları:

"Hanımefendi asıl hırsızı biliyor. Hanımefendi Ahmedi karakola verdirerek asıl hırsızı korkutmak istiyor. Hanımefendi asıl hırsız gerdanlığı gizlice yerine koysun diye uşak Ahmedi hapsettiriyor.„

Uşak Ahmet, karakolda o kadar dayak yedi ki, gerdanlığı geri vermek için çalmadığına pişmandı.

Yandaki odada telefon çaldı. Adnan telefonu bu odaya getirtti; prize taktırdı: Polis müdürü Adnana asıl hırsızın adını telefonda söylüyordu.

Adnan, telefonda konuşurken Cevadın gözlerine bakıyordu. Belkis kocasına:

— Boşuna yorulmayınız Adnan bey! dedi; bulamazlar. Bulsunlar da polisler biribirlerini mi yakalayıp getirsinler!

Belkis, kendi nüktesine acı acı gülerek, Cevada:

— Gerdanlığımın birkaç incisi de, emin ol, polis müdürünün cebindedir!

Diyor, "gerdanlığımın Londrada, Pariste çalınmadığına acıyor„ du.

Adnan telefonu kapadı. Belkise:

— Hayır! Gerdanlığımızın İstanbulda çalındığı çok iyi oldu!

Dedi.

Belkis — Neden iyi oluyormuş efendim?

Adnan — Polis müdiri asıl hırsızı buldu da, ondan efendim! Fakat...

Belkis — Fakat?

Adnan — Fakat hapse tıkmak için polis müdirine ben izin vermeliymişim!

Cevad iki yumruğu ile karnını tuttu: Ya Colite olmuştu ya Appendicite!.. Yumrukta kâğıt gibi yüzü buruşuk; odadan kaçtı. Tuhaftır: Belkis hırsızın adını öğrenmek istemedi.

Sade mırıldandı:

— Hırsızı bulmaktan ne çıkar; gerdanlığı bulsunlar.

Gerdanlığı nasıl bulurlardı? Onlar Tepebaşı barmın bodrumunda boş şampanya şişeleriydi. Adnan az kaldı, bunu söyliyecekti.

Cevad büyük sofanın köşesinde vücudunu kaybederek, odayı gözlerile dinliyordu. Adnanla Belkisin kendi arkasından ne düşüneceklerini bekledi. Kendisini konuşmadıklarını anlayınca odasına gitti. Yatağında tebessümle inlerken düşünüyordu : "Onu bu sancı Pariste de tutmuştu. Umumhanede, kadının çorabındaki parayı yavaş yavaş alırken horlıyan kadın uyanmış, Cevad karakolda apandisit yahut kolit olmuş, sabaha kadar yüzünü buruşturmuştu.„

Belkis, kaç saattir, Cevaddan başkasının hırsız olduğunu zannetmiye uğraşmış. Yorgun. Başı koltuğun arkasına dayalı. Gözleri kapanık.

Uykunun uzvî biçimsizliğine düşmeden uyku vaziyetinde duran güzel karısına Adnan daldı: Dedimki heyecanlardan Belkisin yanaklarında ayrı ayrı renkler uçmuş, şimdi yüzünde her uçan renkten birer sis kalmıştı.

Belkis bu haliyle Adnanı rahatsız edecek kadar güzeldi. Adnan her tarzda kendisinin olmıyan, her zaman kendisinin olmıyan karısını metres kadar, başkasının karısı kadar seviyordu. Bu kadın her gece Adnanı pijaması gibi kollarını açmıyordu. Bu gözler ona seyahat kadar uzaktan bakıyordu. Bu elleri, Adnan her akşam ömründe ilk defa öpüyordu. Bu kadın her dakika, her türlü onun değildi; Adnan işte bu kadına tapıyordu. Demin uşağın kolundaki "ben" le alay ederken kocasının kolundaki "ben" i düşünen Belkise Adnan kızamıyordu. Adnanı beğenmediği zaman Belkis daha güzeldi.

(Arkası var)

POLİSTE

Medresede patlıyan bir tabanca beşikte uyuyan çocuğu yaraladı

Fatih civarında altı aylık bir çocuk tabanca kurşunile yaralanmıştır Hâdise şöyle olmuştur:

Fatihte Hoşkadem medreselerinde ufak kiralar mukabilinde birçok kimseler oturmaktadır. Yine bu medresenin odalarından birinde seyyar satıcılık yapan Hüseyin ile, başka odalardan birinde kuşçu Mustafa oturmaktadır. Ikisi de bekârdırlar. Ve günlük kazançlarını yemekle iktifa ederler. Bu odalarda oturanlar günün 24 saatinde daima biribirleri ne rastlarlar ve aralarında kavga ve gürültü eksik olmaz.

Bunlardan seyyar satıcı Hüseyin ile, kuşçu Mustafa da bir oda kirası meselesinden kavgalıdırlar. Biribirlerile konuşurlar ama, birkaç zaman evvel yaptıkları kavgayı unutmadan..

Evvelki gün akşam üzeri Mustafanın Hoşkadem medresesindeki odasına geldiği sırada tesadüfen Hüseyin de orada bulunmuştur. Bu iki adam, birdenbire yine kavgaya başlarlar. Kavgayı duyan gelir, işiten koşar ve bu yüzden kavga yeri kalabalık bir halkla çevrilir. Fakat karısı evin işlerile meşgul olduğundan odalarının önüne kurduğu bir salıncakta altı aylık çocuğunu uyutan ora sakinlerinden Haydar bu işe aldırmaz. Ve salıncağı sallamakla meşgul olur .

Kavgacılardan Mustafa güçlü kuvvetlidir. Hüseyin ise ona nazaran daha çelimsizdir. Hüseyin, bu yüzden kavganın kendi lehine halledilemiyeceğini anlayınca başka bir çareye baş vurur. Ve kavgayı bitirmiş gibi yak'a yerinden biraz uzaklaşınca belindeki tabancaya sarılır. Çeker ve karşısındakine gösterir. Tabancanın parlıyan namlusunu gören kavga seyircileri bağrışarak kaçışırlar. Fakat Haydar her nedense kulak asmaz ve çocuğunu sallamakla meşgul olur. Yahut çocuğunu kaçırmaya vakit bulamaz. Bu sırada Hüseyin tabancasını çeker. Namlunun ağzından çıkan iki serseri kurşundan biri kenarda mışıl mışıl uyuyan Haydarın zavallı çocuğuna isabet eder. Sol omuzunu delerek toprağa saplanır. Çocuk bağırmağa bile vakit bulamadan kendinden geçer. Tabanca seslerini duyan zavallı ana koşarak çocuğunu kucaklar ve bir otomobille hastaneye götürür.

Suçlu Hüseyin tabancasile yakalanmıştır.

Arkadaşile konuşurken deliren adam

Beşiktaşta Cihannüma mahallesinde oturan tütün amelesinden Hüseyin odasında bulunduğu sırada yanına ayni evde oturan köfteci çırağı Hüseyin girmiştir. Ikisi eski ahbaptırlar. Konuşmaya başlamışlardır. Esmer, ince uzun boylu olan köfteci çırağı Hüseyin arkadaşile konuşurken birdenbire:

— Ben cinnet getirdim. Saçmalıyorum. demeğe başlamıştır. Bu sözler üzerine şaşıran öteki Hüseyin, bu çocuk acaba doğru mu söylüyor, şaka mı ediyor? diye düşünürken öteki yine:

— Aman arkadaş yüzüme bakma. Cinnet getiriyorum diyorum, sana, diyerek bağırıp çağırmakta devam etmiştir. Amele Hüseyin, bunun kollarını tutmağa çalışmış. Fakat bu kadar delilikle de iktifa etmiyen köfteci Hüseyin, cebinden biçağını da çıkarmıştır.

Bu suretle iki Hüseyin, odanın ortasında biribirile çarpışmaya başlamışlardır. Bu sırada amele Hüseyini kolundan yaralanmıştır. Derken etraftan yetişmişler ve Hüseyini yakalamışlardır.

Bir kadın dostu tarafından yaralandı

Şişli civarında oturan Eli ismindeki kadını, dostu Mahmut. geçimsizlik yüzünden bıçağile muhtelif yerlerinden yaralamıştır.Yaralı kadın hastaneye kaldırılmış, suçlu Mahmut yakalanmıştır.

Tabanca yere düşünce

Karaköyde bir lokantada garsonluk yapan Mikrovit, iş esnasında tabancasını duvara asmıştır. Bu sırada tabanca duvardan düşerek patlamış ve çıkan kurşun Mikroviti yaralamıştır. Yaralı hastaneye kaldırılmıştır.

FAYDALI BİLGİLER

Bugünkü Program

İstanbul

18: Dans musikisi (plâk) 19: Haberler. 19,15: Muhtelif plâklar. 19,30: Çocpuk saati: Hikâyeler. 20: Muhtelif sololar (plâk) 20,30: Stüdyo orkestraları, 21,30: Son haberler.

Saat 22 den sonra Anadolu ajansmnı gazetelere mahsus havadis servisi verilecektir.

Budapeşte

19,30: Salon orkestrası, 20,30: Konferans. 21: Emmerich Kalman'm "Graefin Maritza" operetini nakil. 23,50: Çigan musikisi. 24,30: Dans.

Varşova

20: Hafif musiki. 21,15: Uzaktaki Yurddaşlara mahsus neşriyat 22: Piyano - şarkı, 22,30: Mizah, 23,15: Salon kenteti. 24: Dans plâkları.

Prag

20,45: Musiki gezintileri, 21,55: Operetlerden parçalar. 23,15: Plâk, 23,30: Bando mızıka.

Bükreş

18: Orkestra, 19,15: Orkestranm devamı, 20,20: Plâk (Şopen musikisi). 21,15: Dans musikisi. 22,45: Eğlenceli musiki. 23,45: Yabancı dilelrle haberler. 24: Plâk konseri.

Moskova

17,30: Operetlerden parçalar. 18,30: Hafif musiki. 19: Şarkılar. 20: Muhtelif. 22: Yabancı dillerle neşriyat.

Viyana

21,10: Viktor Hruby'nin radyo popurisi. 23: Haberler. 23,10: Kuartet musikisi. 24, 25: Dans.

Sinemalar, Tiyatrolar

- HALK OPERETİ : Bu akşam saat 21,45 de Taksim Bahçesinde (Rahmet Ef.) opereti. Yakında (Babalık).
- ÜSKÜDAR HALE : (Klo Klo).

Davetler, Toplantılar

Adaları Güzelleştirme Cemiyetinden : 25 Temmuz 936 akşamı yapılacak Deniz şenlikleri için vapur davetiyelerini henüz almamış bulunanlar hemen aşağıdaki adreslere müracaatları rica olunur: Büyük Ada da Parti binasında ve Hükûmet konağında Cemiyet muhasibi Selâhattin, Kadı yoran caddesinde Cemiyet reisi Emin Ali Durusoy, Heybeli adada Doktör Esat Nurettin Durusoy, Burğaz Sanatoryomun da Doktor Medeni.

Hastane telefonları

Cerrahpaşa hastanesi	21693
Gureba hastanesi Yenibahçe	23017
Haseki kadınlar hastanesi	24553
Zeynep Kâmil hastanesi Üsküdar	60179
Kuduz hastanesi Çapa	22142
Beyoğlu Zükûr hastanesi	43341
Gülhane hastanesi Gülhane	20510
Haydarpaşa Nümune hastanesi	60107
Etfal hastanesi Şişli	42426
Bakırköy Akıl hastanesi	16.60
Şark Demiryolları Sirkeci	23079
Devlet Demiryolları Haydarpaşa	42145

İtfaiye Telefonları

İstanbul İtfaiyesi	24222
Kadıköy itfaiyesi	60020
Yeşilköy, Bakırköy, Büyükdere, Üsküdar itfaiyesi	50625
Beyoğlu itfaiyesi	44640

Büyükada, Heybeli, Burgaz, Kmalı mm takaları için telefon santralmdaki memura vangm demek kâfidir.

Müracaat yerleri

Deniz yolları acentesi Telefon	42362
Akay (Kadıköy iskelesi)	43732

Çabık sıhhi yardım teşkilâtı

Bu numaradan imdat otomobili istenir	44998

YENİ NEŞRİYAT

Gündüz — Bu sanat ve fikir mecmuasının 4 ncü sayısı miraç Katırcıoğlu, Ziya Osman, Cahit Sıtkı, İbrahim Hoyi, Ihsan Devrim, Ahmet Câferoğlu, Prof Şerefeddin, Salih Zeki, Reşat Ekrem, Sadri Ertem, Vasfi Mahir, Elif Naci, Nureddin Sevin, Arif Bediinin makale, şiir, hikâye ve resimleriyle çıkmıştır. Bundan başka 16 sayfalık bir ilâvesi vardır.

Arkitekt - Mimar — Bu aylık derginin 64 ncü sayısı birçok mimarî eserler ve yazılarla çıkmıştır. Bu sayıda Istanbul üniversitesi rasathanesi, Istanbul halkevi projesi ile milli mimarîye ait bir yazı mevcuttur. Bundan başka inşaat tekniğine ait yazılar ve yapı âlemini alâkadar eden haberler vardır.

1936 malî yılı için

İptidaî maddeler tenzilât cetveli kabul edildi

Bu cetveli olduğu gibi neşrediyoruz:

Ankara, 17 (Hususî muhabirimiz bildiriyor) — 1936 finans yılına ait iptidaî maddeler tenzilât cetveli Bakanlar Heyetince kabul olunmuştur. Cetveli bildiriyorum:

1 — Toprak sanayiinde tenzilât nispeti yüzde hesabiyle şöyledir:

Çimento 0, Sukireci 0, Alçı 0, kireç 0, kiremit 0, tuğla 0, çini 10, Mozaik 10, beton malzemesi 10, kisiloit 10.

2 — Madenî sanayide tenzilât nispeti yüzde hesabiyle şöyledir:

Içi ateş tuğlası ile kaplanmış adî veya galvanizli sobalar 30, Içi ateş tuğlasiyle kaplanmış emaye sobalar 35, müstakil ve diğer dökümhaneleri veya dökümhaneli madenî eşya fabrikalarının safî döküm mamulâtı 10, Demir tel (dikenli tel dahil) 60, demir boru (dökme harç) 50, çivi 50, toplu iğne 50, nal ve nalça 50, cıvata ve perçin 50, karyola 50, demir fıçı 50, terazi (bilûmum tartı âleti) 50, kurşun boru 50, teneke bidon veya kutu 30, bakır kap 30, kova 30, musluk 30. Bakır tel (tek telli veya müteaddit tellerin bükülmüş olanı) 65, harf dökümü 25, klişe 20, kurşun tüp 10. galvanizli saç 65, zikredilmiyen sair madenî eşya 50.

Tahta sanayii

Tahta sanayiinde tenzilât nispeti yüzde hesabiyle şöyledir:

Doğrama ve marangoz mamulâtı 10, bilcümle mobilya 10, ahşap araba 10, karoseri 10, tahta kutu 0, incir kasası 0, kundura kalıbı 0.

Kimya sanayii

Kimya sanayiinde tenzilât nispeti şöyledir:

Kimyevî ve tıbbî müstahzarat 20, ıtrıyat 20, debagat hulâsaları 20, çivit veya boya 20, müvellidülhumuza 0, hamızı karbon 10, tıbbî pamuk 10, her nevi sabun 10, sulyen 50, asfalt 5.

Gıda sanayii

Elekli un değirmenlerinin bilcümle mamulâtı, 10, değirmenli makarna ve şehriye fabrikalarının imal ettiği makarne ve şehriye 0, değirmensiz makarna ve şehriye fabrikaları mamûlâtı 50, konserve 10, sucuk ve salam0. pastırma ve benzerleri 0, sütlü çikolata (kakao yağını kendi istihsal eden fabrikalar için) 20, sade çikolata (kakao yağını kendi istihsal eden fabrikalar için) 5, Sütlü çikolata (kakao yağını satınalan fabrikalar için) 40, sade çikolata (kakao yağını satınalan fabrikalar için) 25,

Mensucat sanayii

A - Yünlü sanayii tenzilât nispeti yüzde hesabiyle şöyledir:

Ipliğini kendi yapan fabrikaların bu ipliklerden dokudukları yünlü kumaşlar 5, yün ipliği 0, sun'i yün (şodi) 0, dahildeki başka fabrikalardan veya memleket dışında satınalman ipliklerle dokunan yünlü kumaşlar 60, yün fanilâ 50, yün çorap 45.

B - Ipek sanayii (sun'i ipek dahildir.)

Yalnız ipek Flatür fabrikalarında yapılan bükümsüz ipek iplikleri 10, yalnız flatür ve büküm fabrikalarında yapılan bükümlü bükümsüz ipek iplikleri 10, yalnız ipek büküm fabrikalarının bükülmüş ipek iplikleri 70, filâtür büküm ve dokuma kısımlarını havi ipekli fabrikalarında dokunmuş ipekli kumaşlar 10, büküm ve dokuma kısımlarını havi ipekli fabrikalarında bükümsüz iplikten dokunmuş ipek kumaşları 30, büküm, dokuma kısımlarını havi fabrikalarda bükümsüz ipekten dokunmuş ipekli kumaşlar 70, yalnız dokuma kısımlarını havi ipekli fabrikalarında dokunmuş ipekli kumaşlar 70, ipek jarse 40, ipek çorap 25,

C. Pamuklu mensucat sanayii

Pamuk ipliği 10, ipliğini kendi yapan pamuklu fabrikaların bu iplik - lerden yapılmış kumaşları 10, pamuklu fabrikalarında hariçten veya diğer fabrikalardan alman ipliklerle dokunmuş kumaşlar 50, pamuk finilâ 45, pamuk çorap 40, sun'i ipek 0, vatka 0.

D. Muhtelif mensucat sanayii

Tenzilât nispeti yüzde hesabiyle şöyledir:

Trikotaj 40, gaytan ve fotin bağı 40, şapka ve keçe 20, makara ve yumak 45, şapka tezyini 20,.

E. Jüt

Jütten dokunmuş kumaşlar 75,

F. Konfeksiyon

Konfeksiyon (yani kumaşını başka yerden alıp yalnız biçip dikme ve benzer işlerle yapılan (elbise, gömlek çuval gibi) hazır eşya 60,

Kâğıt sanayii

Mukavva kutu 25, kese kâğıdı 20, zarf ve defter 25, kâğıt ve mukavvalar 50,.

Deri sanayii

(Deri sanayiinde tenzilât nispeti yüzde hesabiyle şöyledir) :

Kösele veya vaketa 12, vidala 6, fantazi deriler ve mobilya derileri 6, glâse deriler 6, kundura 20, deriden zikredilmiyen sair eşya 20, kauçuk mamulâtı 45, galoş ve saşon 45, ökçe ve tenis ayakkabısı 45, otomobil ve kamyon lâstikleri 55, çeltik 10, Kuştüyü 10, soğuk hava ve buz 10, baston ve şemsiye 10, sepet 10, kurşunkalem 10, gramofon plâğı 20, plâstik eşya (tarak, düğme, ağızlık ve saire) 20, sırma ve klaptan 20, sun'î çiçek 20, ayna veya tesviye edilmi kristal 25, pil ve akümülâtör 30, tecrit edilmiş elektrik ve tel kablosu 50.

Erzurum yakında içme suyuna kavuşacak

Erzurum, 17 (A.A.) — Erzurum suları çok bol ve çok meşhurdur. Fakat ekserisinin ve bilhassa dağ sularının yolları bozulmuş olduğundan fennen ancak iki çeşmenin suyu içmeye elverişlidir. Bunu nazarı dikkate alan Erzurum belediyesi altı sene evvel altı bin lira vererek su mühendislerine bir proje yaptırmış ve sağlık bakanlığınca da tasdik edilmişti. Bu projenin keşif bedeli 750 bin lira idi. İki sene evvel bu iş için belediyeye müracaatta bulunan başka bir şirketin su mühendisi de evvelki projenin esasları dahilinde bazı tadilât yapmak suretile ikinci bir proje vermiştir. Bunun keşif bedeli de 270 bin lira tutuyordu. Ne belediyenin, ne de imar birliğinin bütçesi böyle büyük bir işi başarmaya müsait olmadığından bu projelerin tatbikına geçilememişti. Memleketin bu mühim ve hayatî işine hükûmetimiz kudretli elini uzatmış ve tahsisatını vermiş olduğundan mevcut projeler bu işe memur edilmiş olan Nafia mühendisi tarafından tetkik edilmektedir. Bu suretle bu büyük işe de yakında başlanacak ve kısa bir müddet zarfında bitirilecektir.

BULMACAMIZ

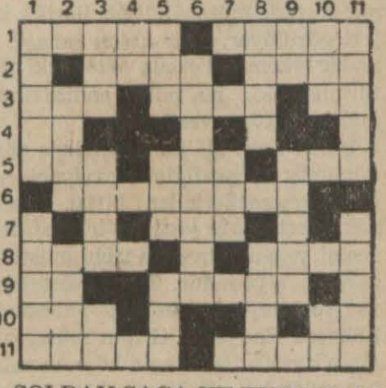

SOLDAN SAGA VE YUKARDAN AŞAGI:

1 — Saç taranır (5). Anadoluda bir nehir. (5)

2 — Istırap (1). Bir nevi ot (4)

3 — Allah (3) . Bir nevi içki (4). Çok değil (2).

4 — Gene çok değil (2).

5 — Berg (3). Cezire (3). Çift değil (3).

6 — Marmara sahilinde bir şehir (8).

7 — Bal yapar (3).

8 — Koku (4). Keder (4)

9 — Nota (2). Derman (5).

10 — Meyan (3). Bir hece (2).

11 — Anadoluda yakılan bir nevi iptidaî teshin vasıtası (5). Bıyığın eşi (5).

DUNKU BULMACAMIZIN HALLI:

1 — Kızılay (7). Cin (3).
2 — Irak (4). Kasap (4) .
3 — Zar (3). Kıyamet (7).
4 — Ik (2). Selânik (7).
5 — Ken (3).
6 — Akıl (4). Tatlı (5) .
7 — Yaya (7). Ak (2).
8 — Sanat (5). Ala (3).
9 — Cami (4). Akan (4).
10 — Ipek (4). Islak (5).
11 — An (2).

MAHKEMELERDE

Sinabar Recep mahkemede

Salıpazarından geçerken birinin saatini aşırmış!

Sinebar Recep: 19 yaşlarında,, yanak kemikleri çıkık, esmer renkli bir delikanlı.. Salıpazarından geçerken, bir adamın cebinden yankesicilik suretile saatini aşırmaktan suçlu...

Sinebarın Galata Sulh ceza mahkemesi huzuruna gelişi,âdeta bir hâdise oldu. Kendisini tanıyan birtakım başıboş çocuklar, koridora toplanmış onu biribirlerine gösteriyorlardı:

— Sinebar Ağabey!.. Nah işte Sinebar geçiyor!..

Belli ki Sinebar Recep; bu muhitte çok tanınmış bir adamdı.

Mahkeme, ilk olarak, 18 yaşında dolandırıcılıktan suçlu Todoriyi şahit olarak dinleyecekti. Todori, sakin ve müteredditadımlarla ilerledi. Yanağındaki küçük bir bıçak yarasını saklamağa çalıştığı görülüyordu. Todori, şöyle şahitlik etti:

— Ben saat çalmdığını bilmiyorum. Yalnız, Sinebarı yanında gezdirdiği çocuklara para dağıtırken gördüm.

Ondan sonra, sekiz yaşındaki Emin dinlendi.

O da dedi ki :

— Salıpazarından geçiyordum. Bir adamın cebinden saat çalmdığını söylediler. Fakat bu saati çalan Sinebar Recep değil, sakallı bir adamdı!

Mahkeme, İbrahim isminde bir başka küçük şahide tebligat yapmak için duruşmayı başka güne bıraktı.

Rum mezarlığından zincir çalan bir adam

Kurtuluştaki Rum mezarlığında, mezar taşlarının arayerindeki zincirleri çalan bir adamın dün üçüncü ceza mahkemesinde son duruşması yapıldı.

Suçlu Vangeli, süklüm püklüm hâkimlerin huzuruna çıkardılar.

Vaka şöyle olmuştu: Bir akşam, Kurtuluş Rum mezarlığı bekçisi, akşamın yarı karanlığında bir gölgenin mezarlıktan dışarı çıktığını görüyor. Fakat, tam üzerine yürüyeceği sırada, gölge, var hıziyle kaçarak bekçinin elinden kurtuluyor. Ertesi günü, daha ertesi günü bekçi, bir tarafta gizlenerek; demir zincirleri aşırmağa geldiği anlaşılan bu mezarlık hırsızına pusu kuruyor. Bekçi, yine böyle pusu kurduğu bir akşam, çaldığı zincirler de elinde olduğu halde herifi enseliyor.

Dün mahkemede birçok şahitler dinlendi. Şahitlerin hepsi de, Vangeli mezarlık içinde dolaşırken gördüklerini söylediler.

Mahkeme, suçunu sabit görerek Vangeli bir sene iki ay hapse mahkûm etti.

Ermeni katoliklerinin vakıfları Vakıf İdaresine geçti

Ermeni katolik cemaatine ait bulunan Taksimdeki Sürp Agop vakıf hastanesile Darülâcze işlerini Beyoğlu vakıflar direktörlüğü bizzat görmeğe başlamıştır. Vakfa ait hayrat ve akarat, vakıflar idaresince tesellüm edilmiş, ve alâkadarlara lâzım gelen tebligatta bulunulmuştur .

Hastane ve darülaczenin doktor ve müstahdemleri, vakıflar umum müdürlüğünün tesbit edeceği kadroya intizaren şimdiki halde muvakkaten vazifelerine bakacaklardır.

Yerli Mallar Sergisinde Radyolin

Yerli Mallar Sergisinde Rad yolin paviyonundan bir köşe

Yerli Mallar Sergisinde bazı sanat şubelerinde mütekâmil bir ilerilik izleri görülüyor. Bir kısım sanayi, o kadar tekemmül etmiş ve terakki göstermiştir ki, bu, millî endüstrimiz için bir iftihar vesilesidir.

8 inci Yerli Mallar Sergisinde gördüğümüz ve gezdiğimiz paviyonların en mükemmellerinden birisi, henüz memleketimizde yeni bir inkişaf devresini yaşamakta olan tıbbî müstahzarat paviyonudur. Tıbbî müstahzarat ve kimyevî mamulât şubesinde bilhassa Radyolin, Gripin müessesesinin hazırladığı zengin köşe, memleket müstahzarcılığının müterakki ve müsbet bir eseridir. 8 inci Yerli Mallar Sergisine iştirak etmiş olan Radyolin müessesi, 18 yıllık faaliyetine nasıl bir istikamet verdiğini ve Türk müstahzarcısının nasıl çalıştığını açıkça göstermiştir. Radyolin paviyonu, zerafet ve ince bir tertip zevkinin hazırladığı bir eser olmakla bilhassa bütün gözleri üzerine çekmektedir. Paviyonun içinde küçük bir diş macunu fabrikası vardır. Durmadan çalışmaktadır. İptidaî madde halinden tüp şekline intikal edinceye kadar geçirdiği bütün safhalar, Radyolin diş macununun formül itibarile emsaline nazaran daha orijinal bir kimyevî terkiple meydana getirildiğini göstermektedir.

Diğer taraftan göğsümüzü kabartacak en mühim nokta, Radyolinin yalnız Türkiye hudutları içinde değil, Yunanistan, İtalya, Mısır, Arnavutluk, İran ve Efganistana dahi ihraç edildiğidir. Bu sene halkın paviyonunu çok beğendiği Radyolin müessesesi şimdiye kadar iştirak ettiği beynelmilel sergilerde 19 diploma ve 48 altın madalya almıştır. Millî endüstri yolunda hariçte de yüzümüzü ağartan müessesenin müteşebbislerini tebrik ederiz.

İSTANBUL BELEDİYESİ İLANLARI

Teslim tarihinden itibaren senelik muhammen kirası 138 lira olan Aksarayda Gureba Hüseyin ağa mahallesinin Horhor sokağında 62 N. lı Hintler tekkesi 937 veya 938, 939 senesi mayısı sonuna kadar kiraya verilmek üzere açık artırmaya konulmuş ihale gününde giren bulunmadığından artırma 21 Temmuş 936 salı gününe uzatılmıştır. Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülür. İstekli olanlar 10 lira 35 kuruşluk muvakkat teminat makbuz veya mektubile beraber yukarda yazılı günde saat 15 de Daimî Encümende bulunmalıdır. (İ) (4106)

Muayeneye gelmemiş otomobiller hakkında muayene edilmiş lâvhasını taşımayan gerek hususî gerekse taksi otomobillerinin seyrüseferi yasak edilmiştir. Bunların muayeneleri Perşembe günü öğleden sonra veCumartesi günü öğleden evvel Ayasofya meydanında ve alelusul 6 mcı Şubeden bir ceza zabtı yapmak suretiyle yapılabileceği ilân olunur. (B.) (4108)

İstanbul Haricî Askeri Kıtaatı İlânları

Kütahyadaki 497 bin 514 lira 15 kuruş bedeli keşifli inşaatın ihale gününde talipler Bayındırlık Bakanlığından alınacak vesikayı getirmediklerinden yeniden kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. İhalesi 20 Temmuz 936 pazartesi günü saat 15 tedir. İlk teminat 23 bin liradır. Şartname ve projelerle fennî şartnameleri M. M. V. Satınalma Komisyonundan 25 lira karşılığında alınır. Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanun 2 ve 3 üncü maddelerin de yazılı belgelerle Bayındırlık Bakanlığından alınacak fennî ehliyetnameler ve behemehal verilmesi mecburî olan şartnamede yazılı vesikalar ve ilk teminat mektup ve makbuzları ile birlikte teklif mektublarını ihale saatinden en geç bir saat evveline kadar Anakarada M. M. V. Satınalma Komisyonuna vermeleri

54) (3686) 32

İstanbul Asliye Ikinci Ticaret Mahkemesinden : Sergis Keseryana merhum olup mahkemece satılmasına karar verilen değirmencilik sebat türk anonim şirketine ait 19 bin adet hisse senetleri ikinci arttırma ile 4 ağustos 1936 salı günü saat 10 da İstanbul kambiyo borsasında satışı icra edileceğinden tayin edilen gün ve saatta talip olanların mahalli mezkûrda bulunmaları ilân olunur. (24474)

İstanbul Komutanlığı Satınalma Komisyonu ilânları

Topçu Atış Okulu için 162 numaralı Ordu emirnamesindeki evsaflara uygun olmak üzere 24 Temmuz 936 Cuma günü saat 11 de on sekiz baş binek hayvanı açık eksiltme ile alınacaktır. Beher hayvanın muhammen fiatı 135 lira olup ilk teminatı beher hayvan için on lira on iki kuruş ve mecmuu için 182 lira 25 kuruştur. Şartnamesi her gün öğleden evvel komisyonda görülebilir. Hayvanı olupta satmak isteyenlerin hayvanları ve ilk teminat makbuz veya mektublarile birlikte vakti muayyeninde Fındıklıda Komutanlık Satınalma Komisyonuna gelmeleri.

(3822) 41

Göz Hekimi
Dr. ŞÜKRÜ ERTAN
Cağaloğlu Nuru Osmaniye cad. No.30
(Cağaloğlu Eczanesi bitişiği).
Tel. 22566

Istanbul Asliye Birinci Hukuk Mahkemesinden : Selânik Bankası tarafından Galatada Tophanede Bayazit mahallesinde Kaval sokağında 5 ve 9 numarada mükim Andon Dimitrakoplo ve Dimitri Dimitrakoplo aleyhlerine açılan alacak davasından dolayi tebliği muktezi davetiyyenin müddeaaleyhlerin ikametgâhı hazirelerinin meçhuliyyeti hasebiyle Hukuk usulu muhakemeleri kanununun 141 inci maddesi mucibince ilânen tebliğine ve muhakemenin 15-7-936 tarihine talikine karar verilmişti. Mezkûr gün ve saatte müddeaaleyhler ispati vucut etmediklerinden haklarında giyap kararı ittihaz edilmiş ve müddei davasını haczi ihtiyati dosyasında mevcut vesaikle ispat edeceğini ve imzanın inkârı halinde istiktap istiyeceğini bildirmiş olduğundan 6-11-936 tarihine müsadif cuma günü saat 14 te istiktap ve muhakeme için mahkemede hazır bulunmaları ve gelmedikleri takdirde istiktaptan istinkâf ve imzaları ikrar ve kabul etmiş nazariyle bakılacakları ve bir daha mahkemeye kabul edilemiyecekleri ve giyaplarında hüküm verileceği ilân olunur. (24475)

Deniz Yolları
IŞLETMESI
Acenteleri: Karaköy Köprübaşı Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade Han. Tel. 22740.

Trabzon postaları
Pazar 12 de Salı, Perşembe 15 de.

İzmir Sür'at Postası
Cumartesi 15 de

Mersin postaları
Salı, Perşembe 10 da kalkarlar.

Diğer postalar
Bartın — Cumartesi Çarşamba 18 de
İzmit — Pazar, Salı, Perşembe, Cuma 9,30 da
Mudanya — Cumartesi 14 de diğer günler 8,30 da.
Bandırma — Pazartesi, Salı, Çarşamba. Perşembe, Cumartesi 20 de.
Karabiga — Salı, Cuma 19 da
İmroz — Pazar 15 de
Ayvalık — Salı 19 da cuma 17 de
Trabzon ve Mersin postalarına kalkış günleri yük alınmaz
4103

İstanbul Levazım Amirliği Satınalma Komisyonu ilânları

İdareleri İstanbul Levazım Âmirliğine bağlı müesseseleri için 22 ton kaşar peyniri 23 Temmuz 936 perşembe günü saat 15,30 da Tophanede Satınalma Komisyonunda kapalı zarfla alınacaktır. Tahmin bedeli 12100 liradır. İlk teminatı 907 lira 50 kuruştur. Şartnamesi her gün komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarile tekliflerini ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri. (33) (3827)

36

*

İdareleri İstanbul Levazım Âmirliğine bağlı müesseseler için 42 ton beyaz peynir 23 Temmuz 936 Perşembe günü saat 15 de Tophanede Satınalma Komisyonunda kapalı zarfla alınacaktır.Tahmin bedeli 14700 liradır. İlk teminatı 1102 lira 50 kuruştur. Şartnamesi her gün komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarile tekliflerini ihale saatinden ibr saat evvel komisyona vermeleri. (34)

(3828) 37

*

İdareleri İstanbul Levazım Âmirliğine bağlı müesseseler için 117500 kilo meşe kömürü 23 Temmuz 936 Perşembe günü saat 14,30 da Tophanede Satınalma Komisyonunda açık eksiltme ile alınacaktır. Tahmin bedeli 3525 liradır. İlk teminatı 264 lira 37 kuruştur. Şartnamesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarile belli saatte komisyona gelmeleri.

(35) (3829) 38

M. M. V. Den :

1 — Muhtelif yerlerde yer altı benzin tankı yaptırılacaktır.

2 — Bu işlerle meşğul olan firmalar M. M. V. Hava Müsteşarlığı inşaat şubesine müracaat ederek fennî malûmat aldıktan sonra hiç bir taahhüdü tazammun etmemek şartile proje ve tekliflerini Temmuz 936 sonuna kadar mezkûr Şubeye vermeleri. (36) (3459)

29

Sıhhî Müesseseler Satınalma Komisyonu Riyasetinden :

Leylî Tıp Talebe Yurdu için olbaptaki şartname ve evsafa göre satın alınacak olan bin metre patiska ve ikibin metre muhtelif eb'adda amerikan bezi için yapılan açık eksiltmede teklif edilen fiyatlar fazla görüldüğünden eksiltme 27 Temmuz 936 pazartesi gününe bırakılmıştır.

1 — Eksiltme Cağaoğlunda Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Müdürlüğü binasında kurulu komisyonda saat 16 da yapılacaktır.

2 — İstekliler şartname ve numuneyi Fuatpaşa türbesi karşısında Tıp Talebe Yurdu merkezinde görebilirler.

3 — Muvakkat garanti 162 liradır.

4 — Tahmini fiyat: Patiskanın bir metresi 92 kurus, 140 santim enindeki amerikanın 75 ve 85 santim enindeki amerikanın bir metresi de 48 kuruştur.

5 — İstekliler carî seneye ait Ticaret Odası vesikasile bu işe yeter teminat makbuzu veya banka mektubu ile birlikte vaktinden evvel komisyona gelmeleri. (4084)

Karamürsel Belediyesinden :

1 — Kasabaya üç saat mesafede olan Belediyenin Fındıklı Sağlık suyunun kasabaya getirilmesine ait projesi yaptırılacaktır. Bedeli muhammeni 500 liradır.

2 — Karamürselin müstakbel münhanili harita ve pilânı yaptırılacaktır. Bedeli muhammeni 500 liradır.

3 — Karamürsel kasabasının asrî kabristan projesi yaptırılacaktır. Bedeli muhammeni 200 liradır.

936 senesi içinde yukarıda yazılı pilân ve projelerin yaptırılması çalışma programımız cümlesinden olmakla bu projeleri yapacakların kanun ve emirler dairesinde ve vekâletlerden tasdik edilmek şartile yapmıya talip olanların Karamürsel Belediyesine müracaatları ilân olunur. (4094)

TÜRKİYE ZİRAAT BANKASI

Müfettiş namzetliği ve şef namzetliği müsabaka imtihanı

TÜRKİYE ZIRAAT BANKASINDAN :

1 — Bankamıza müsabaka ile ve müsabakada gösterilecek muvaffakiyet derecesine göre lüzumu kadar müfettiş namzedi ve şef namzedi alınacaktır.

2 — Bu müsabakaya girebilmek için Siyasal Bilgiler " Mülkiye " veya Yüksek Ticaret ve İktisat Okulasından veyahut Hukuk Fakültesinden veyabunların yabancı memleketlerdeki benzerlerinden diplomalı olmak gerektir.

3 — Müsabaka 3, 4 ve 5 Ağustosta Ankara ve İstanbul Ziraat Bankalarında yazı ile yapılacak ve kazananlar yol paraları verilerek Ankara'ya getirilip sözlü bir imtihana tâbi tutulacaktır.

4 — Müfettiş namzetlerine (140) ve şef namzetlerine (130) lira aylık verilir.

Müfettiş namzetleri iki senelik bir stajdan sonra müfettişlik imtihanına girecek ve kazanırlarsa 175 lira aylıkla müfettişliğe geçirileceklerdir. Ankaradan Umum Müdürlük servislerinde çalıştırılacak olan şef namzetleri ise bir senelik stajdan sonra ehliyet imtihanına girecek ve kazanırlarsa terfi edileceklerdir.

5 — İmtihan Programile sair şartları gösteren matbualar Ankara, İstanbul ve İzmir Ziraat Bankalarından elde edilebilir.

6 — İstekliler, aranılan belgeleri bir mektubla en son 27-7-936 pazartesi günü akşamına kadar "Ankara Ziraat Bankası teftiş heyeti müdürlüğü" ne göndermek veya vermek suretile müracaat etmiş bulunmalıdırlar. (3967)

26

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden

1 — İnhisarlar İdaresinin Siirt mıntakasında çay tuz lasında yaptıracağı cem'an 10799 lira 25 kuruş bedelli bir idare binasiyle iki anbar kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Proje, şartname ve saire 45 kuruş mukabilinde İnhisarlar Merkez tuz fen Şubesinden veya Siirt Müstakil Müdürlüğünden alınabilir.

3 — Eksiltme 21 Temmuz 936 salı saat On birde İnhisarlar Siirt müstakil Müdürlüğü dairesinde yapılacaktır.

4 — Muvakkat teminat mıktarı 809 lira 94 kuruştur.

5 — İsteklilerin bu gibi işleri yaptıklarına dair fenni liyakatlerini gösterir vesika ibraz etmeleri veyahut bu vesikayı haiz bir kalfayı inşaat başında bulundurmaları lâzımdır.

6 — Vesikalar eksiltme gününden en az 4 gün evvel İnhisarlar Merkez tuz Şubesine veya Siirt müstakil Müdürlüğüne ibraz edilerek kâfi oldukları tahriren tasdik ettirilecektir.

7 — Bu tasdik kâğıdı ile sair kanunî vesikaları havi kapalı zarfla ihale günü saat 10 na kadar İnhisarlar Siirt Müstakil Müdürlüğünde ihale komisyon Reisliğine makbuz mukabilinde yahut eksiltme kanununun 34 üncü maddesi mucibince posta ile teslim edilmiş olacaktır. (3902)

22

Deniz Gedikli Erbaş hazırlama Orta Okulu Müdürlüğünden:

Kasımpaşada eski divanhane binasında bulunan Deniz Gedikli Erbaş hazırlama orta okulu her üç sınıfına talebe alınacaktır.

1 — Birinci sınıf 14 : 16 yaşlarında ilk mektep mezunları, ikinci sınıfa 15 : 17 yaşlarında bulunan orta birden tastiknameli, üçüncü sınıfa 16 : 18 yaşlarında bulunan orta ikiden tastikli her Türk çocuğu istenilen vasıfları taşıyorsa girebilir. İstekliler fazla olursa üç dersden müsabaka yapılarak kazananlar alınır.

2 — Kayıt muamelesi ile sıhhî muayenenin yapılması için isteklilerin 1 Temmuz 936 tarihinden 15 Ağustos 936tarihine kadar müracaat etmesi lâzımdır.

3 — Müracaat edilecek yerler şunlardır.

A — İstanbul Kasımpaşada Deniz Gedikli Erbaş Okulu Müdürü.

B — Ankara Deniz Müsteşarlığına

C — İzmitte Üssübahrî Komutanlığına

Ç — İzmir'de Deniz Komutanlığına

D — Vilâyetlerde askerlik şubeleri ve oranın en büyük askerî makamına. (3769)

35

Dr. HORHORUNİ (Berksoy)
Muayene her gün akşama kadar Eminönü Valde kıraathanesi yanın
55

Askeri Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satınalma Komisyonu ilânları

Cins ve mikdarı	Muhammen bedeli L. K.	İlk teminatı — K.	Eksiltme şekli	Eksiltme tarihi	Şartname bedeli L. K.	İhale günü ve saati.
2000 ton Jeneratör kömürü	26000	1950	Kapalı zarf	31-7-936	1 30	Cuma 15
1255 ton kriple kömürü	17570	1317,75	„ „	31-7-936	——	„ 16
14850 ton lavamarin kömürü	193050	10902,50	„ „	31-7-936	9 66	Cuma 11
40000 metre ham ipek	32000	2400	„ „	4-8-936	1 60	„ 16
9900 paket kulp vidası) 27200 „ kuşak „) 19400 „ menteşe „) 21400 „ Dip kapak „) 1600 kilo perçin çivisi) 2500 „ karfiçe „	28352	2126,40	„ „	5-8-936	1 42	Carsamba 15
1500 M3 çam tahtası	63500	4425	„ „	6-8-936	3 18	Perşembe 16
28 ton kendir ipi	9800	735	„ „	7-8-936	——	Cuma 15
455 „ Döküm koku	15925	1194,38	„ „	7-8-936	——	„ 16
960 „ Adi kok kömürü	23040	1728	„ „	10-8-936	——	Pazartesi 15
92 ton meşe kömürü	4600	345	Açık eksiltme	10-8-936	——	„ 14
7500 kilo mukavva	9500	712,50	Kapalı zarf	11-8-936	——	Salı 15
1000 kilo kibrit antimon	1500	112,50	Açık eksiltme	11-8-936	——	„ 14
500 kilo cam tozu) 1000 „ Klorat döpotas 20000 metre 50 mm. eninde kolan, 17500) metre 40 mm. eninde) kolan, 58 kilo balıkçı ağı ipliği ve 75 kilo) İngiliz sicimi)	1550	116,25	„ „	12-8-936	——	Çarşamba 14
2000 kilo kalay varakı	6500	487,50	Kapalı zarf	2-9-936	——	Çarşamba 15
1000 ton çelik demiri	40000	3000	„ „	3-9-936	2 —	Perşembe 15
20 ton ayna demiri) 25 „ dükümhane „) 30 „ Lüksemburg „) 5 „ Temper ham „) 10 „ Beyaz ham demir) 31 „ Ferro silisyum) 75 „ Ferro Mangan) 1,5„ Nikel)	18250	1368,75	„ „	4-9-936	——	Cuma 15

Yukarıda yazılı malzemeler Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satınalma Komisyonunca hizalarında gösterilen tarihlerde ve münakasa şekillerinde ihale edilecektir. Şartnameler Komisyondan verilir. Kapalı zarf teklif mektubları sözü geçen günlerde yukarıda yazılı saatlerden bir saat evvelce behemehal Komisyona vermeleri. Açık eksiltmelerde ise muayyen saatte ve 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesaikle komisyona müracaatları. (3844)

49

YENİ PASLANMAZ HASAN TIRAŞ BIÇAGI

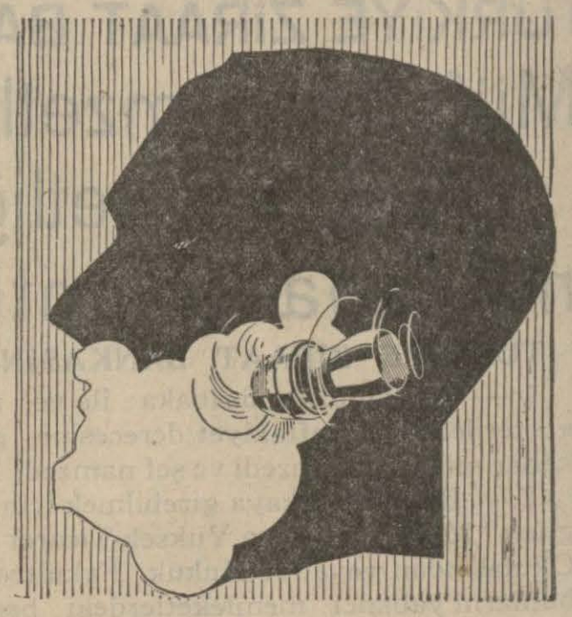

Bütün dünyada emsaline hiçbir zaman tesadüf edilemiyecek derecede büyük muvaffakiyet kazanan Hasan tıraş bıçakları yeni ve kat'iyyen paslanmaz neyini piyasadan musirren isteyiniz. Yeni Hasan tıraş makinelerile birlikte Hasan tıraş bıçakları tıraş olduktan sonra kat'iyyen silmeğe ve kurulamağa hacet yoktur. Ve bu tıraş bıçağı hiç bozulmamak şartile gayret kolaylıkla ve huzuru neş'e içinde yüz defa tıraş eder. Dünyanın hiçbir tıraş bıçağında bu meziyet yoktur. Ve buna ancak Hasan tıraş bıçağı muvaffak olmuştur. Mark asına ve ismine dikkat. 1 adedi 6, 10 adedi 50 kuruştur. Hasan Tıraş sabunu - Hasan Tıraş kremi - Hasan Tıraş pudrası - Hasan Tıraş kolonyası da çok zevk ve neş'e veren yardımcı ve mükemmel vasıtalardır. Hasan deposu : İSTANBUL, BEYOĞLU, ANKARA.

Millî müstahzara millî sevgi bu kadar olabilir!

8 inci Yerli Mallar Sergisinde RADYOLİN paviyonu Taleblere yetişmeğe çalışıyor

RADYOLİN - GRİPİN

Halkın tam itimad ve sevgisini kazanmış iki müstahzardır ve bu rağbete hak kazandığını, Sergideki tehacümle isbat etmektedir.

KÜÇÜK ÇİFTLİK PARKINDA HER HAFTA MÜNİR NURETTİN ve arkadaşları

PERŞEMBE, CUMA, CUMARTESİ, ve PAZAR akşamları Konserlerine deyam edeceklerdir.

ŞİŞLİ ŞİFA YURDU

Bomontide Terkos su deposu civarında. Telefon: 41807
Operatör Dr. RİFAT BERKMAN ve Operatör Dr. NAZIM ARMAN tarafından dimağ, sadır, batın vesaire ile eski ve yeni kırık çıkık ve eğri bacakameliyatları yapılır.
RÖNTGEN, DIYATERMI, ULTRA VIYOLE, PANTOSTA vesair bilcümle vesaiti cami, bulaşık olmıyan hastalıklara ve her hekime açık hastane.
Fiatler : 2,5 - 3,5 - 4,5 lira
vakti müsaid olmıyanlara büyük kolaylık gösterilir.

İstanbul Barosundan:

Baronun 329 kütük sayısında yazılı avukat Andre Pirim'in inzibat meclisinin 25-6-936 tarihinde verdiği bir kararı mumaileyhin itirazı üzerine mahkemesince de tasdik edilmiş olduğu sene müddetle avukatlıkdan meni bu kere Istanbul Ağırceza ilân olunur.

Askeri Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satınalma Komisyonu ilânları

Kırıkkalede yapılacak inşaat

Keşif bedeli (136032) lira (86) kuruş olan yukarıda yazılı inşaat Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satınalma Komisyonunca 5 Ağustos 936 tarihinde Çarşamba günü saat 11 de kapalı zarf ile ihale edilecektir Şartname (Altı) lira (81) kuruş mukabilinde komisyondan verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan (8051) lira (65) kuruşu havi teklif mektublarını mezkûr günde saat 10 a kadar komisyona vermeleri kendilerinin de 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 maddelerinde yazılı vesaikle muayyen gün ve saatte komisyona müracaatları. (4001)

KANZUK

En hoş meyva usarelerile hazırlanmıştır. Hazmı kolaylaştırır İnkıbazı izale eder Kanı temizliyerek vücuda tazelik ve canlılık bahşeder.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu İstanbul

Mes'ud bir tesadüf neticesi olarak bir kimyagerin CİLDİ BEYAZLATMAK İÇİN ŞAYANI HAYRET BİR KEŞFİ

Parisli bir kimyager, lâboratuvarında tecrübe ve melekelerle meşgul iken tesadüfî olarak kolu üzerine düşen biraz "Beyaz oksijen" in beyazlatıcı bir hassası olduğunu görerek hayrette kalmıştır. Cildin kırmızılıkları ve lekeleri hemen zail olmuş, beyaz, saf ve açık bir cild meydana çıkmıştır. Birçok kadınların yüzlerinde tecrübe edilmiş ve cildlerini 3-5 levin daha beyazlatmış ve yumuşatmış ve vücudün nazik ve son derece itina edilmiş azalarına tamamen benzemiştir.

Hususî imtiyaz olarak bu " Beyaz oksijen " (yağsız) beyaz yeni Tokalon kreminde mevcuttur. Cilde nüfuz ve bütün siyah benleri hal ve izale eder. Açık mesameleri kapatır ve tene yeni ve kamaştırıcı bir manzara verir. Beyaz rengindeki yeni Tokalon kremine bu şayanı hayret "Beyaz oksijen" in ilâve edilmiş olmasına rağmen fiatı arttırılmamıştır. Hemen bugünden kullanmağa başlayınız ve seri ve müsmir tecrübelerini görünüz.

Istanbul Üçüncü Icra Memurluğundan : 935 - 454 numaralı dosya ile mahcuz olup satılması mukarrer modern bir yatak odası 22-7-936 Çarşamba günü saat 15 te Top - hanede Topçular sokağında 501 numaralı apartımanın altında 503 numaralı dükkân önünde satılacaktır. Eşyanın kıymeti muhamminesinin yüzde 75 ini bulmadığı taktirde ikinci açık artırması 29-7-936 çarşamba günü saat 17 de icra edilecektir. Talip olanların mezkûr gün ve saatlarda mahallinde hazır bulunacak memura müracaatları ilân olunur. (24476)

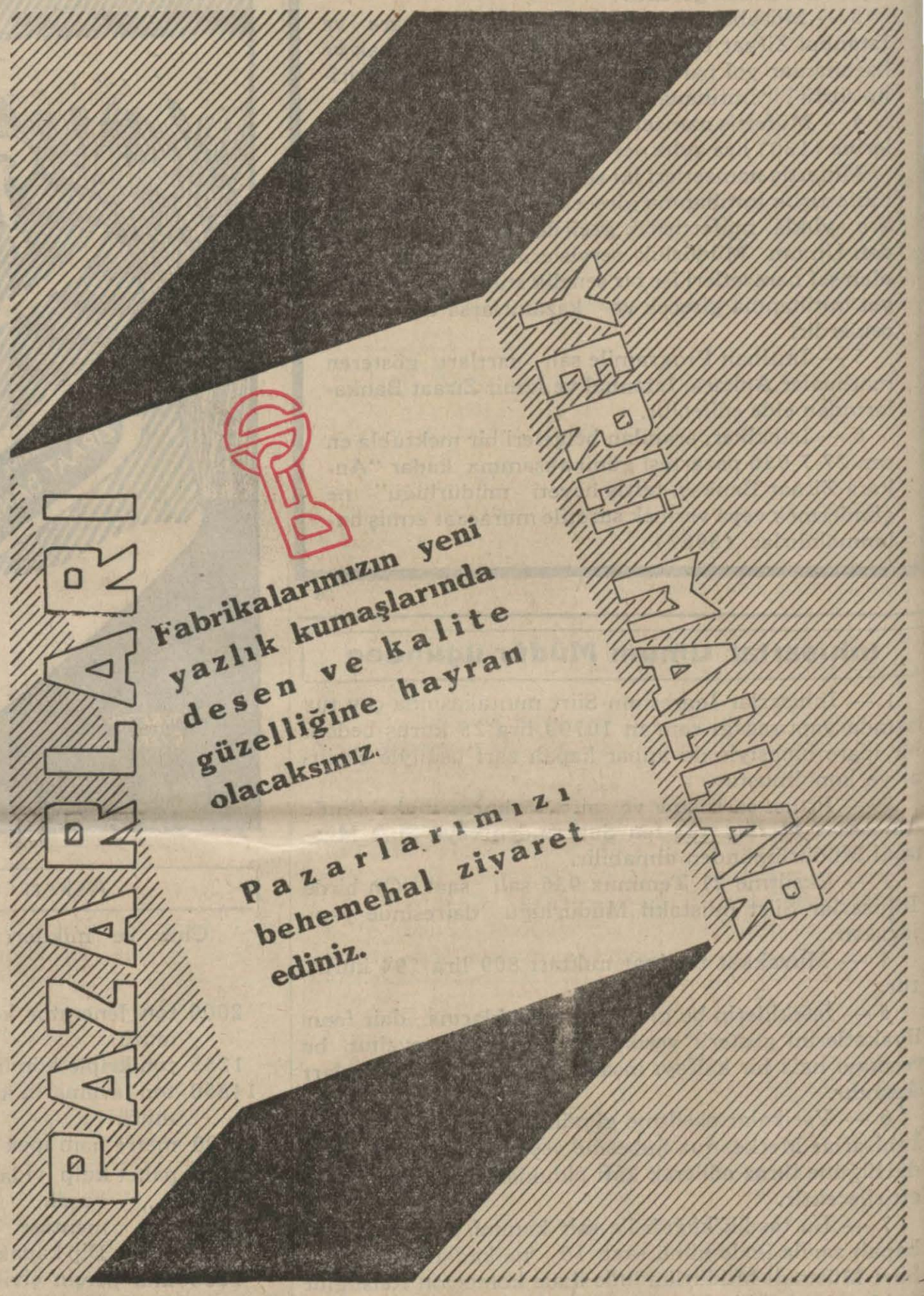

Şirketi Hayriyeden:

Pazar günleri Boğazın mesire mahalline giden vapurların hareket saatleri : Yeniköy, Tarabya, Büyükdere, Sarıyer, Yenimahalle, Kavaklar, Altınkum, ve Sütlüceye giden vapurların Köprüden hareket saatleri :

7 - 7,55 - 8,45 - 9,30 - 10,15 - 11 - 11,20 - 12,15 - 13 - 13,50 - 14,30 - 15,15 - 16 - 17 - 18,30.

Köprüden Beykoza : 6,10 - 7,55 - 8 - 8,30 - 9,30 - 10 - 11 - 11,20 - 12,15 - 13 - 14,10 - 14,30 - 15,15 - 16 - 16,15 - 18.

Fevkalâde yüzde elli tenzilâtlı postaların hareket saatleri :

Köprüden saat 6,10 da Beykoza kadar Anadolu iskelelerine,

Köprüden saat 7 de Kavaklara kadar Rumeli iskelelerine (Altınkum ve Sütlüce dahildir.)

Köprüden saat 7,15 te Harem ve Salacığa.

Bu biletlerin dönüş parçaları pazartesi günleri öğleye kadar muteberdir.

İHTİRA İLÂNI

"Mitralyözlar için pervane şaftına merbut idare tertibatı,, hakkında istihsal olunan 29 Ilk Kânun 1931 günlü ve 1309 sayılı ihtira beratı bu defa mevkii file konmak üzere ahere devrüferağ veya icar edileceğinden talip olanların Galatada, Iktisat hanında, Robert Ferri'ye müracaatları ilân olunur.

Sahibi: Ahmet Emin YALMAN — Umumî Neşriyatı Idare Eden: S. SALIM
Gazetecilik ve Neşriyat Türk Limitet Şirketi—Basıldığı yer TAN matbaası

TACETTİN GÜRTAN BÜYÜK MOBİLYA MAĞAZASI

Bir defa gelip görünüz.